

Dönem : 1
Toplantı : 4

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 481

2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun bâzı maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bâzı madde ve fıkralar eklenmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/280; C. Senatosu 1/415)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 461)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı: 2909 - 14588*

14 . 5 . 1964

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 13 . 5 . 1964 tarihli 102 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun bâzı maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bâzı madde ve fıkralar eklenmesine dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not: Bu tasarı 7 . 9 . 1962 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 29 . 3; 3 . 6 ve 13 . 5 . 1964 tarihli 78, 83, 84 ve 102 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı: 461)

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. 1/415
Karar No. 107*

30 . 11 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyurulan (2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun bâzı maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bâzı madde ve fıkralar eklenmesine dair Kanun) tasarısı ve gerekçesi tetkik ve müzakere olundu :

1. Tasarı hakkında genel düşünceler:

1929 yılında İsviçre'den alınmış olan 1424 sayılı İcra ve İflâs Kanununun memleketimizin ihtiyaçlarına uymayan hükümler getirdiği kısa zamanda anlaşılmış ve 4 Eylül 1932 tarihinde yürürlüğe giren 2004 sayılı Kanunla önemli değişikliklere tabi tutulmuştu. 1933 yılında bu kanunun iki maddesine birer fıkra ekleyen 2228 sayılı Kanundan sonra 1940 yılında bu kanunun da aksıyan ta-

raflarını gidermek ve iera işlerinde daha fazla sürat ve emniyet sağlamak amacıyla tekrar bâzı değişiklikler yapmak zarureti kendini göstermiş ve İsviçre'den davet edilen ve o tarihte Zurih Kantonu İera Daireleri Genel Müfettişi bulunan Prof. Leeman'ın memleketimizdeki incelemeleri ve barolarla ticaret odalarının, iera hâkim ve memurlarının mütalâaları esas ittihaz edilerek hazırlanan tasarı ile İera ve İflâs Kanunumuz tekrar önemli bir değişikliğe uğramıştı. O tarihten buyana geçen 24 yıl içinde kanunun uygulanmasında bâzı hususların yeniden ikmal ve islâha muhtacolduğu bilim çevrelerinde, ilgili meslek kurumlarında tartışma konusu olmuş ve bütün bu tartışma ve istekleri göz önünde tutan Hükümet, yetkili meslek kurumlarının, ilim adamlarımızın ve iera hâkimlerinin mütalâalarını almak suretiyle bir tasarı hazırlatarak Büyük Meclise sevk etmiştir. Bu tasarı kanunun 136 maddesini tadil etmekte, kanuna 52 yeni madde ve 7 geçici madde eklemekte idi.

Cebrî icrayı düzenliyen bir kanunun alacaklının hakkını süratle elde etmesini sağlamak için getireceği hükümler yanında borçlunun ve üçüncü kişilerin mesru menfaatlerini koruyacak tedbirleri de öngörmesi gerekir. Yürürlükteki kanunumuz da bu espri içinde hazırlanmış ve bu istikamette tecrübelerin telkin ettiği birçok önemli hükümleri içinde toplamış olmasına rağmen bâzı konularda bu hükümlerin yetersiz oldukları, alacaklı, bazan da borçlu ve üçüncü kişi aleyhine kötüye kullandıkları görülmüş ve tatbikatın ortaya çıkardığı bu kötüye kullanmaları önlemek için sözü geçen tasarı hazırlanmıştır. Bu tasarı ile birbuçuk yıl kadar Millet Meclisi Adalet Komisyonunda ve Genel Kurulda görüşülmüş 59 neu madde Komisyonunda, 8 nei madde Genel Kurulda değişmiş, Hükümetçe eklenen maddeler (30) a ve geçici maddeler de 6 ya inmiştir. Bu suretle Cumhuriyet Senatosuna Kanunun 132 maddesini değiştiren ve kanuna 30 yeni madde ve 6 geçici madde ekliyen bir tasarı gelmiştir.

Kanunda madde numaralarının sırasını bozmamak ve hâkim ve avukat gibi tatbikatçılara kolaylık sağlamak endişesi ile eklenen yeni hükümlerin ilgili oldukları maddelerden sonra ve aynı maddelerin numaralarına (a), (b), (c) gibi harflerle eklenmesi sureti ile yapıldığı görülmüş ve başka memleketlerde, özellikle, İsviçre de sık sık rastlanan bu usul Komisyonumuzca da uygun mütalâa olunmuştur.

Değişen maddelerin bir kısmında hükümlere ve ifadeye açıklık vermek maksadı ile bâzı ilâveler yapılmakla yetinildiği ve yeni bir hüküm getirilmediği görülmüş ve tatbikattaki tereddütleri önleyici mahiyette olan bu değişiklikler Komisyonumuzca da yerinde görülmüştür. Esasa ilişkin olan değişikliklerin şu gayelere ulaşmak maksadı ile yapıldıkları anlaşılmıştır :

1. İera ve İflâs Kanununun borçlarını ödemek istemiyen veya ödemeyi geciktirmek isteyen kötü niyetli borçluların faydalanabilecekleri boşluklar ihtiva etmemesini sağlamak,
2. Alacaklıların çabuk ve emniyetli bir şekilde alacaklarına kavuşmalarını mümkün kılmak,
3. Alacaklı, borçlu ve üçüncü kişilerin birbirine zit olan mesru menfaatlerini mâkul bir denge içinde uzlaştırmak,

Maddelerde yapılan değişikliklerin esas itibariyle bu hedeflere ulaşmaya elverişli hükümler getirdiği görüşmeler sırasında tesbit edilmiş olmakla birlikte aşağıda işaret edilen maddelerde Komisyonumuzca değişiklikler yapılması Kanunun tadili ile ulaşılacak istenilen amaca daha uygun mütalâa edilmiştir.

II - Değiştirilen maddelerin gerekçesi :

Madde 5. — Bu maddede geçen «alacaklı» deyimini mesuliyet davasının dâvacısını ifade etmek tedir. Buna rağmen takip hukukundaki istilâhlarla tedahül etme karakterini taşıdığından maddeye vuzuh verilmesi maksadıyle «alacaklı» yerine «zarara uğrıyan şahıs» deyiminin ikamesi uygun mütalâa edilmiştir.

Madde 21. — Bu maddenin ikinci fıkrası ile ilânda ve ilân hükümlerinde sayılan bilgilerle ipotek senedinde yazılı olan adresini değiştiren borçluya yüklenmiş olan mükellefiyet alacaklıya da yüklenmiş ve son fıkrada hukukî müeyyideden başka cezai müeyyidenin de kabul edilmesi uygun görülmüştür.

Madde 36. — Bu maddenin son fıkrasında yapılan değişiklikle teminata konu olan paranın ayrıca haczine lüzum görülmeksizin Yargıtay'da dâvayı kazanan alacaklıya ödeneceği teminatın konusu mal ve haklar ise bunların da iera memurluğınca paraya çevrileceği açıklanmıştır.

Madde 37. — Bu maddeye eklenen fıkra iera emrinin tebliğinden itibaren bir sene içinde, para ve teminat verilmesi hakkındaki ilâmlar için haciz veya iflâs, bunun dışındaki ilâmlarda ilâmın zorla ierasının istemmemesi yahut son muameleden itibaren bir sene içinde ilâmın ierasına dair hiçbir muamele yapılmaması halinde takibin düşeceğini öngörmüştür.

Gerçekten maddeye ilâve edilen fıkra, iera dairelerinde işlemsiz bekliyen bir kısım dosyaları ta-kipten düşürmek ve bunların arşive kaldırılmasını temin etmek gibi faydalar sağlamakta ise de, kazanılmış hakları ihlâl edecek nitelikte olmadığından mahzurları faydasına galip görülmüş ve bu sebeple fıkra metinden çıkartılmıştır.

Madde 44. — Ticareti terk edenler hakkında önemli hükümler getiren bu madde esas olarak Komisyonumuzca da yerinde mütalâa edilmiştir. Ancak, ilân masraflarını müracaatı ile birlikte vermeyen tâcirin usulü dairesinde beyanda bulunduğu kabul edilmediğinden birinci fıkraya «ilân masraflarını ödemiye tâcir beyanda bulunmamış sayılır» hükmü eklenmiştir.

Madde 51. — Bu maddedeki ana fikir aynen kabul edilmiş ve fakat anlaşılmasında duyulan güçlük nazara alınarak madde yeniden kaleme alınmıştır.

Madde 58. — Bu maddeye 5 ne bend olarak alacaklının takibi yollarından hangisini seçtiği hususunun ilâvesi yerinde görülmüş, ayrıca alacak belgeye dayanıyorsa, borçlu sayısından bir fazlasının tevdi mecburiyeti tahmil edilmek suretiyle, noksan belge vermeye imkân bırakılmamıştır.

Madde 61. — Bu maddenin son fıkrası kanunumuzun mehazı olan İsviçre Federal İera ve Iflâs Kanununun 71 ne maddesinden alınmıştır. Tercümede hata yapıldığı ve bu sebeple yanlış anlaşılmaya müsait bulunduğu için bu fıkra aslına uygun şekilde yeni baştan düzenlenmiştir.

Madde 62. — Alacaklının bâzı haklarının süresi içinde kullanılabilmesi borçlu tarafından yapılan itirazın kendisince bilinmesini zaruri kılmaktadır. Bilhassa 67 ne maddenin akıbetinden alacaklının kendisini kurtarabilmesi, itirazı öğrenerek gerekli kanuni yollara başvurması ile mümkündür. Bu bakımdan borçlu tarafından yapılan itirazın üç gün içinde alacaklıya gönderileceği Komisyonumuzca kabul edilmiş itirazla birlikte tebliğ masraflarını ödemiye borçlunun itiraz etmemiş gösterilmek suretiyle de sevk edilen hükmün müessiriyeti temin olunmuştur.

Madde 67. — 62 ne madde ile ilgili olarak, 67 ne maddenin birinci ve dördüncü fıkrasındaki sürelerin başlangıcı, itirazın tebliği tarihine ıera edilmiş ve madde bu esas dâhilinde düzenlenmiştir.

Madde 78. — 37 ne madde münasebetiyle arz edilen sebepler muvacehesinde bu madde tasarıdan çıkartılmıştır.

Madde 82. — Bu maddenin matlâbındaki «eşya ve alacaklar» terimi kavramı tam olarak ifade etmediğinden yerine «mallar ve haklar» deyimini kullanılmış ve 6 ne benddeki «veya yoksa bunları karşılayacak parası» hükmü kötü niyetli kişilerce baş vurulabilecek vasıta olma karakterini taşımasından metinden çıkartılmıştır.

Madde 83. — b) Ana sütüne muhtâc hayvan yavrusunun veya anasının ayrı ayrı haczedilmesi haklı bâzı şikâyetlere sebebiyet vermektedir. Bu konuda görüş birliğine varan komisyonumuz, ana sütüne muhtâc yavruların veya bunların anasının tekbaşına hacze konu olamayacağı esasını kabul ederek 83 b) maddesini düzenliyerek metne eklemiştir.

Madde 88. — Bu maddeye eklenmek istenilen fıkra, faydasından çok lüzumsuz işlemlere sebebiyet vereceği kadar Medeni Kanun hükümleriyle de mutabakat arz etmediğinden metinden çıkartılmıştır.

Madde 106. — 37 ne madde münasebetiyle izah edilen sebepler muvacehesinde bu madde metinden çıkartılmıştır.

Madde 138. — Değişikliğe tabi tutulmak istenilen mer'i kanundaki üçüncü fıkra, iera memurunun vekille takibedilen işlerde yüzde üçten aşağı olmamak üzere vekâlet ücreti tâyin edeceğini göstermektedir. Diğer taraftan 3499 sayılı Avukatlık Kanununun ve bu kanuna göre hazırlanan «Avukatlık asgari ücret târifesi» iera takipleri için tâyin olunacak vekâlet ücretini de göstermektedir.

Bu sebeple maddenin bu fıkrasında yapılan değişiklikle, vekille takibedilen işlerde iera memurunun avukatlık ücret târifesi gereğince vekâlet ücretini tâyin etmesi esası kabul edilmiş, alacaklı ile borçlunun vekâlet ücretinin miktarı hususunda sözleşme yapmış olmaları iera memurunun târifeyi uygulamasına müessir olmaması gösterilmek suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

Madde 150. — c) 78 nei madde tasarıdan çıkartıldığı cihetle 150 e) maddesinin son fıkrasındaki «78 nei maddenin 3 neü fıkrası» 78 nei maddenin «2 nei» fıkrası olarak düzeltilmiştir.

Madde 154. — Merkezleri yurt dışında bulunan ticari işletmelerin Türkiye'de birden fazla şubesi bulunması halinde doğması muhtemel tereddütler giderilmiş ve maddeye bu yönde açıklık getirilmiştir.

Madde 158. — Bu maddenin onuncu satırındaki ifa'dan sonraki «ve», «veya» olarak değiştirilmiş ve madde bu değişiklikle kabul olunmuştur.

Madde 159. — Bu maddenin prensibine komisyonumuzca da iştirak olunmuştur. Ancak, maddenin ikinci fıkrasının ikinci satırında geçen «uğrıyacıkları bütün» kelimeleri kaldırılmış, yerine maksadı daha iyi ifade eden «uğrıyabilecekleri» kelimesi ikame edilmiştir.

Madde 160. — Bu maddenin birinci fıkrasının ikinci satırındaki «toplanmasına» kelimesi çıkartılmış, bunun yerine kanuni istilâh olan «toplantısına» kelimesi ikame olunmuştur.

Madde 170. — Bu maddenin üçüncü fıkrasına 68 a) maddesine paralel olarak «menfi tesbit» kelimesi ilâve edilmiş ve bu fıkradan sonra 4 neü fıkra olarak yeni bir fıkra ilâve olunmuştur. Yeni fıkraya göre, Kambiyo senedinin borçlusu, inkâr ettiği imzasını engel itirazın kaldırılması duruşmasının ilk celsesinde kabul ederse hakkında inkâr tazminatı ve para cezası hükmolunmıyacak ve yargılamaya giderleri ile müzlem olmayacaktır. Bununla beraber iera dairesinin yetki çerçevesi içinde kendisine ödeme emri tebliğ edilen borçlunun daireye gidecek senedini görmesi ve imza inkârını bundan sonra yapması asıl olduğundan, itirazda bulunduktan sonra münker imzayı kabul etmesi durumunda bir değişiklik sağlanmıyacak ve lehteki hükümler bu kabil borçlular hakkında uygulanmıyacaktır. Madde bu değişiklik ve ilâvelerle kabul olunmuş, hükümlerin sevkinde Kambiyo senetlerinin hüsnüniyeti de bilhassa göz önüne alınmıştır.

Madde 170. — a) Bu madde geçen «Kambiyo hukuku» terimi şümüllü ve tatbikatçıyı yamltıcı nitelikte görüldüğünden yerine «bu fasıl hükümlerine göre» deyimini kullanılmış ve maddeye vuzuh verilmiştir.

Madde 170. — b) 170 a) maddesine paralel olarak bu maddede gereken değişiklik yapılmıştır.

Madde 171. — 172 nei maddede itiraz dilekçesinin bir nüshası alacaklıya tebliğ edileceği öngörülmesine mukabil 171 nei maddenin 3 numaralı bendinde itirazın bir dilekçe ile yapılacağı ihtarı yer almıştır. Tatbikatta sürat vermeyi ön plâna alan Komisyonumuz, borçlu tarafından verilecek itiraz dilekçesinin, diğer tarafa tebliğ edilecek nüshadan bir fazla olmasını kabul etmiş ve maddeyi bu yönde açıklığa kavuşturmuştur.

Madde 172. — 171 nei maddede izah edilen sebepler tahtında bu maddede gereken değişme yapılmak suretiyle maddeler arasındaki denge sağlanmıştır.

Madde 173. — Bu madde sadece redaksiyona müteallik değişme ile kabul edilmiş ve maddeye açıklık getirilmiştir.

Madde 263. — İhtiyaten haczedilen malın değeri alacak miktarından fazla bulunduğu takdirde teminatın alacağı karşılıyacak miktarı üzerinden hesaplanması hukukun icabından ise de, maddeye bu yolda açıklık verilmediği takdirde bâzı hakların kullanılmıyacağı ve ziyaa uğrıyacağı endişesinde olan Komisyonumuz, maddenin sonuna «istenilen teminat herhalde borç ve masraflar tutarını geçmez» hükmünün ilâvesini yerinde görmüş ve depozito kelimesini de «depo» olarak değiştirmiştir.

Madde 264. — Bu maddenin birinci fıkrasında parantez içinde geçen (ica ve iflas) deyimini maksadı ifade eder nitelikte bulunmamış yerine (haciz veya iflâs) terimi ikame olunmuştur.

Madde 266. — Bu madde üzerinde sadece redaksiyon bakımından değişmeye tabi tutulmuş, depozito deyimini «depo» olarak değiştirilmiştir.

Madde 269. — 67 nci maddede yapılan değişikliğe paralel olarak borçlu tarafından yapılan itirazın alacaklıya tebliği esası buradada kabul edilmiş ve bu maksatla üçüncü fıkrada gereken ilâve yapılmıştır.

Madde 278. — Maddede hüküm değişikliği yapılmamış, ancak ikinci fıkranın 2 numaralı bendine vuzuh verilmiştir.

Madde 280. — Bu maddenin birinci fıkrasının sonundaki «icra veya iflâs takibinde» deyimini «ha-eiz veya iflâs takibinde» olarak değiştirilmiştir.

Madde 282. — Bu maddedeki «kötü niyeti isbat edilen» hükmünün, tatbikatta başka mânalarda anlaşılması muhtemel görüldüğünden bu terim «kötü niyet sahibi» olarak düzeltilmiştir.

Madde 283. — Bu maddenin son fıkrasında geçen «Bağışlanan» terimi, hem bağış alan kimseyi ve hem de bağış mevzuunu kapsamına aldığı cihetle hukukî ıstılahlardaki birliğin temini amacıyla «kendisine bağış yapılan» olarak düzeltilmiştir.

Madde 292. — Bu madde Komisyonumuzca prensip bakımından yerinde görülmüştür. Ancak, adresi belli olan alacaklıların itirazlarını teminen «ilânların birer örneği adresi belli olan alacaklılara posta ile gönderilir» hükmü metne ilâve olunmuştur.

Madde 311. — Maddenin 8 numaralı bendine kötü niyetli borçluların bâzı hareketlerine imkân verilmemek düşüncesi ile ilâve yapılmış ve bu maddede yazılı «200» lira bugünkü piyasa rayıçlarına uygun düşmediğinden «1000» lira olarak tesbit edilmiştir.

Madde 331. — Bu maddenin yazılış tarzı maddenin tatbik sahasını daraltacak bir mahiyet taşıdığından maddede gereken değişme yapılmış ve suçun takip ve tekevvünü bakımından genişlik ve vuzuh sağlanmıştır.

Madde 332. — 331 nci maddede ifade edilen sebepler tahtında bu maddede de değişiklikler yapılmıştır.

Madde 337. — Bu maddenin birinci fıkrasının son cümlesini teşkil eden «Mal beyanında bulunmamasından alacaklının zarar görmediğini ispat eden borçluya ceza verilmez» hükmü yeterli görülmemiş zira, ispat yükü belli bir kıstasa istinadettirilememiştir.

Mahzurlarını ariz ve amik tetkik eden Komisyonumuz, bu cümle yerine «Borçlunun haczi kabil mallarını alacaklısının bildiği veya bilmesi lâzımgeldiği ispat olunursa borçluya ceza verilmez» hükmünün ikamesini yerinde bulmuştur.

Madde 337. — a) Bu maddenin ikinci fıkrasında da vuzuh sağlanmış ve bu fıkra «Birinci fıkradaki fiillerin işlenmesinden alacaklının zarar görmediğini ispat eden borçluya ceza verilmez.» olarak tadil edilmiştir.

Madde 345. — a) Bu maddenin öngördüğü ceza miktarı üzerinde değişme yapılmış ve bu cezanın miktarı üç aya kadar hafif hapis veya 1 000 liradan 10 000 liraya kadar hafif para cezası olarak kabul edilmiş ve maddenin son fıkrası metinden çıkartılmıştır.

Madde 353. — Bu maddenin ikinci fıkrasında geçen «depozito», «depo» olarak değiştirilmiştir.

Madde 366. — İcra tetkik mercii tarafından verilen kararların Yargıtay İcra ve İflâs Dairesince bozulması halinde mercie hükmünde ısrar yetkisi verilmemesi konusu komisyonumuzca tartışılmıştır.

Mer'î kanun sistemine göre bir meselede icra hâkiminin kanaati başka merkezde olsa dahi Yargıtay İcra ve İflâs Dairesinin içtihadı hilâfına karar verilememekte, bunun neticesi olarak Kanunun uygulanması bakımından tatbikata ışık tutacak içtihatlar doğmamaktadır.

Komisyonumuz, ısrar müessesesini hakların teminatı olarak görmüş ve genel kurullarda düzenleyici kararların doğmasını teminen bu müessesenin kanuna ithal edilmesi zaruretine inanarak madde üzerinde gereken değişmeyi yapmıştır. Ancak, tashihî karar talebinin kabulü zararlı ve işi uzatacak nitelikte bulunduğundan Sulh Mahkemelerinde olduğu gibi İcra ve İflâs Dairesi kararları aleyhinde tashihî karar yolu kapatılmıştır.

III - İcra ve İflâs Kanununun uygulanması konusunda aşağıda arz edilen hususların da mazbataya derecini faydalı bulan komisyonumuz, bu hususlar hakkında görüş birliğine varmıştır.

a) Bu kanunun ihtiva ettiği hüküm ve esaslar ne kadar mükemmel olursa olsun o kanunu uy-

gülyacak görevliler ve teşkilât ilân edilmedikçe kanundan geniş bir fayda beklenmesine inkâr tasavvur edilemez.

Bu bakımdan iera teşkilâtı islahatının Hükümetçe ele alınması ve büyük şehirlerde hukuk mezuu iera memurlarının tâyini çarelerini araştırılarak gerçekleştirilmesi zaruri bulunmuştur.

b) İtiraz ve şikâyetin duruşmalı olarak inceleneceğine dair kanunda sarahat bulunmayan hallerde hâkim iki taraf arasında duruşma yapılmasına lüzum olup olmayacağı takdir edecek ve duruşma yapılmasını tensibettiği takdirde tarafları en yakın günde duruşmaya çağırarak gelmeseler dahi gereken kararı verecektir. İtiraz veya şikâyet eden müdafaa için icabeden masrafı vermemişse Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 414 neü maddesinin kıyasen uygulanacağı ve gereken hallerde 7201 sayılı Tebliğât Kanununun 5 neü maddesinin de tatbik olunacağı düşünül- düğünden tasarının 18 neü maddesinde bir değişme veya ilâve yapılmasına mahal görülmemiştir.

c) Tasarının 54, 54 a), ve 55 neü maddelerinde öngörülen mal kaçırlması ihtimali olan hal- lerde verilen mühlet içinde de haciz yapılabilmesi hükmü üzerinde durulmuştur. Alacaklı ancak, 78 neü maddenin birineü fıkrası gereğince kendisine haczi istemek yetkisi geldikten sonra haczin tatbikini iera dairesinden isteyebilir. Bu bakımdan ödeme emrinin tebliği safhasında alacaklının haczin tatbikini istemek yetkisi bulunmadığından borçluya 54, 54 a) ve 55 neü maddeler gereğince mühlet verilmiş olması halinde dahi ödeme emri tebliğ edilip takip kesinleşmedikçe mal kaçı- rılması ihtimali olsa dahi iera haciz yapılmıyacaktır. Komisyonumuz, bu kanaatle alınan mad- delerde bir değişme yapmamıştır.

d) Takip talebi ve muhtevasını gösteren 58 neü maddede alacaklı ve borçlunun ikametgâhı- nın da gösterileceği yazılıdır. Filhakika Medeni Kanunun 19 ve mütaakip maddelerinde ikamet- gâh, bir kimsenin yerleşmek niyeti ile oturduğu yer olarak tarif edilmiştir. Gerçekten ikâmetgâh, bir noktayı ifade etmemekte ve o kimsenin oturduğu bölgenin tabii sınırlarını kapsamakta ise de, takip talebinde sadece belde isminin gösterilmiş olması da maksada kifayetti görülmemiş bu ba- kımdan ikametgâhın tebliğe yarar bir adres şeklinde teecessüm ettirilmesi tabii bulunmuş oldu- ğundan madde üzerinde ayrıca değişiklik yapılmamıştır.

e) İnzalarını inkâr eden kötü niyetli alacaklı ve borçlular ile müessir bir şekilde mücade- le için muhtelif maddelerde para cezaları konulmuştur. Bu para cezalarının disiplin mahiyet- te olması ve hapse tabii suretiyle ifası mümkün olmayıp Âmmü Alacakların Tahsili Usulü hakkındaki Kanun hükümleri gereğince yerine getirilmesi itibariyle bu hususun Millet Meclisi Adalet Komisyonu mazbatasına paralel olarak teyiden açıklanması yerinde bulunmuştur.

f) Son olarak kanunun 110 neü maddesinde «Bir malın satılması kanuni müddet içinde is- temmez veya talep geri alınmayıp da bu müddet içinde yenilenmezse o mal üzerindeki haciz kal- kar» denilmekte ve 106 neü maddede gayrimenkullerin hacizden nihayet iki sene içinde satılması- nın istenebileceği ifade olunmaktadır.

Gayrimenkullerin haczi halinde keyfiyet tapu dairesince sicile kaydedileceği eihetle tapu memurunun ilgililerin müracaatı üzerine haciz takibinden itibaren istenip istenmediğini, talep geri alınmışsa kanuni süresi içinde yenilenip yenilenmediğini ilgili iera dairesinden sorması; iki yıllık süre zarfında satılmamış olduğu veya satış talebi geri alındıktan sonra iki sene içinde yenilenmediği yolunda cevap aldığı takdirde, başkaca bir karara hacet kalmaksızın tapu memurunun sicilindeki kaydı terkin etmesi gerekli bulunmuş ve madde üzerinde bu bakımdan bir değişme yapılmasına mahal görülmemiştir.

Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesine delâletleri ricası ile Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan Bu kanunda sözeü
Aydn Cumhurbaşkanınca S. Ü.

74/149, 75, 77 ve 78 neü
maddelere muhalifim.
Söz hakkım saklıdır.
O. S. Sarıgöllü

A. Artus

Kâtip

Kastamonu
Söz hakkım saklıdır.
A. N. Tuna

Tabii Üye
K. Kaplan

İnzada bulunmadı

Ağrı
5, 18, 71, 89, 134, 167,171
ve 193 neü maddelere mu-
halifim.

Söz hakkım saklıdır.

S. Türkmen

Çanakkale
N. Altan

Konya
M. Obuz

Uşak

1. Tedvin sistemi bakımından
tümüne,
2. 69/138 neü maddenin 3 neü fıkasına
yapılan eke,
3. 147/366 neü maddeye muhalifim.

Söz hakkım saklıdır.

K. Coşkunoğlu

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunununun bâzı maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bâzı madde ve fıkralar eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — İcra ve İflâs Kanununun 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İcra daireleri ve memurları

Madde 1. — Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunur.

Her icra dairesinde Adalet Bakanlığınca atanacak bir icra memuru ile yeteri kadar yardımcı ve mahallince atanacak kâtip, mübaşir ve sair müstahdemler bulundurulur.

Ayrıca icra memuru olmıyan yerlerde bu vazife mahkeme başkâtipleri tarafından görölür.

Adalet teşkilâtı sulh mahkemesinden ibaret bulunan yerlerde Adalet Bakanlığı bu mahkemelere görmeye yetkili olduğu işlerde icra yetkisini verebilir. Bu takdirde icra memuruna ait görev ve yetkiler mahkeme başkâtibi, yokluğu halinde zabıt kâtibi tarafından yerine getirilir.

Birden ziyade asliye mahkemesi olan yerlerde Adalet Bakanlığı icra dairelerini bir arada bulundurmaya ve aynı tetkik merciine bağlamaya yetkilidir.

MADDE 2. — İcra ve İflâs Kanununun 5 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Alacaklı mesuliyet dâvasında aynı zamanda Devleti de hasım gösterebilir; bu halde verilen karar Devlet aleyhine de kesin hüküm teşkil eder.

MADDE 3. — İcra ve İflâs Kanununun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Devletin sorumluluğu

Madde 6. — Zarara uğrıyan şahıs, sabit olan zarar ve ziyanını kusurlu olandan veya kefilinden ister. Bunlardan istifası mümkün olmazsa Devletten ister. şu kadar ki, icra dairesine tevdi veya bu dairece tahsil olunan paraların ve 88 nci maddenin birinci fıkrasında sayılan değerlerin ilgili memur tarafından zimmete geçirilmesi halinde Devlet hak sahiplerine karşı birinci derecede sorumludur. Her iki halde de Hazinesin asıl sorumlulara ve kefillerine rücu hakkı saklıdır.

Devlet, sorumluluğuna iştirak ettiği vazifelilerden teminat istiyebilir.

MADDE 4. — İcra ve İflâs Kanununun 8 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Tutanaklar

Madde 8. — İcra ve iflâs daireleri yaptıkları muamelelerle kendilerine vâkı talep ve beyanlar hakkında bir tutanak yaparlar. Sözlü itirazlar ile talep ve beyanların altları ilgililer ve icra memuru veya muavini veya kâtibi tarafından imzalanır.

İlgililer bu tutanakları görebilir ve bunların örneğini alabilir.

İcra ve iflâs dairelerinin tutanakları, hilâfı sabit oluncaya kadar muteberdir.

MADDE 5. — İcra ve İflâs Kanununun 9 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Para ve değerli eşyanın tevdi

Madde 9. — İcra ve iflâs daireleri; aldıkları paraları ve kıymetli evrak ve değerli şeyleri, niha-hayet ertesi iş günü, çalışma saati sonuna kadar, sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait bulunan bankalardaki hesaplarına yatırmayı, banka bulunmıyan yerlerde icra veya mahkeme kasalarında muhafazaya, kasa da olmıyan mahallerde mal sandıklarına bırakmaya mecburdurlar.

İcra ve iflâs dairelerinin para ve değerli şeyleri yatıracakları bankalar hazırlanacak yönetmelikte gösterilir.

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bazı madde ve fıkralar eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — İcra ve İflâs Kanununun 5 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :
Zarara uğrıyan şahıs mesuliyet dâvasında aynı zamanda Devleti de hasım gösterebilir; bu halde verilen karar Devlet aleyhine de kesin hüküm teşkil eder.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 6. — İcra ve İflâs Kanununun 10 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İş görmekten memnûniyet

Madde 10. — İcra ve iflâs işlerine bakan memur ve müstahdemler :

1. Kendisinin,
  2. Karı veya kocasının, nişanlısının yahut kan ve sıhrî usul ve fîruunun veya üçüncü derece dâhil olmak üzere bu dereceye kadar olan kan ve sıhrî civar hısımlarının,
  3. Kanuni mümessili veya vekili yahut müstahdemi bulunduğu bir şahsın,
- Menfaati olan işleri göremeyip derhal tetkik merciine haber vermeye mecburdur. Tetkik mercii müracaatı yerinde görürse o işi diğer bir memura, bulunmayan yerlerde kâtiplerinden birine verir.

MADDE 7. — İcra ve İflâs Kanununa 10 ncu maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir.

İcra hâkimi ve yardımcılarının reddi

Madde 10. — a) İcra hâkimi veya yardımcıları reddedildiği takdirde Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunundaki hükümler uygulanır. Ret talebinde bulunan dilekçesinde ret sebeplerini delilleri ile birlikte bildirmek zorundadır.

Ret talebinin reddi hakkındaki kararın temyizi, icra hâkiminin işe bakıp karar vermesine mâni değildir. Ret talebinin reddi hakkındaki kararın bozulması halinde reddedilen hâkimin verdiği kararın yerine getirilmesi geri bırakılır. Bozma kararına uyularak ret talebi kesin surette kabul edilirse karar kaldırılır. 40 nci madde hükümleri kıyasen uygulanır.

MADDE 8. — İcra ve İflâs Kanununun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İcra dairesine ödeme

Madde 12. — İcra dairesi, takibedilmekte olan bir para alacağına mahsuben borçlu veya üçüncü şahıs tarafından ödenen paraları kabule mecburdur. Bununla borçlu bu miktar borcundan kurtulur.

MADDE 9. — İcra ve İflâs Kanununa 13 ncü maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir :

Birinci teftiş

Madde 13. a — 13 ncü maddeye göre Cumhuriyet savcılarınca ilk defa yapılacak teftişin, geçen bir yıllık işlemlere şâmil olmak üzere her sene Ocak ayı içinde yapılması ve düzenlenecek raporların birer örneğinin icra ve iflâs dairesi ile Cumhuriyet savcılığında saklanması, diğer örneğinin ise en geç o ayın sonunda Adalet Bakanlığına gönderilmesi gereklidir.

Teftişlerin yapılması, savcılıkların açık olması hallerinde bunun kimler tarafından yerine getirileceği ve teftiş raporlarının nasıl düzenleneceği yönetmelikte belirtilir.

MADDE 10. — İcra ve İflâs Kanununun 14 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Tüzük, yönetmelik ve Yargıtay kararları

Madde 14. — Bu kanunun uygulama şekli tüzükle, İcra ve İflâs daireleri ile tetkik mercilerinde tutulacak defterlerle dosyaların ve diğer basılı kâğıtların düzenlenme şekilleri Adalet Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle tâyin ve tesbit olunur.

İcra ve iflâs işlerine ait Yargıtay kararları, çıkarılacak resmî bir kararlar dergisinde muntazaman yayımlanır.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 11. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 18 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yargılama usulleri

Madde 18. — Tetkik merciine arz edilen hususlarda basit yargılama usulü uygulanır.

Şu kadar ki, talep ve cevaplar dilekçe ile olabileceği gibi tetkik merciine ifade zaptettirmek suretiyle de olur.

Kanunda sarahat bulunmayan hallerde tetkik mercii iki taraf arasında duruşma yapılmasına lüzum olup olmadığını takdir eder; duruşma yapılmasını tensibettiği takdirde tarafları en kısa zamanda duruşmaya çağırır ve gelmeseler bile icabeden kararı verir. Duruşma yapılmıyan işlerde merci, işin kendisine geldiği tarihten itibaren en geç on gün içinde kararını verir. Duruşmalar ancak zaruret halinde ve onbeş gün geçmemek üzere tâlik olunabilir.

MADDE 12. — İcra ve İflâs Kanununun 19 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Müddetler

Başlaması ve bitmesi

Madde 19. — Gün olarak tâyin olunan müddetlerde ilk gün hesaba katılmaz.

Ay ve sene olarak tâyin olunan müddetler ayın veya senenin kaçınıcı günü işlemeye başlamış ise biteceği ay veya senenin aynı gününde ve müddetin biteceği ayın sonunda böyle bir gün yoksa ayın son gününde biter.

Bir müddetin sonuncu günü resmî bir tatil gününe raslarsa, müddet tatili takibeden günde biter.

Müddet, son günün tatil saatinde bitmiş sayılır.

MADDE 13. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 21 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İcra tebliğleri

Madde 21. — İcra dairelerince yapılacak tebliğler yazı ile ve Tebligat Kanunu hükümlerine göre olur. Bu tebliğler makbuz karşılığında doğrudan doğruya tevdi suretiyle de yapılabilir.

İlâmda ve 38 nci maddeye göre ilâm hükmünde sayılan belgelerle ipotek senesinde yazılı olan adresi değiştiren borçlu; keyfiyeti alacaklısına noter marifetiyle bildirmiş olmadıkça, tebligat aynı adrese yapılır ve bu adreste bulunmadığı takdirde Tebligat Kanununun 35 nci maddesi uygulanır.

Adres değişikliği yukardaki fıkra gereğince borçlu tarafından kendisine tebliğ olunduğu halde eski adrese tebligat yaptırmış ve Tebligat Kanununun 35 nci maddesinden faydalanmış olan alacaklı, bu suretle borçluya iras ettiği bütün zararları da yüzde 15 fazlasıyla ödemeye mecburdur.

MADDE 14. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 ve 6763 sayılı kanunlarla değişik 24 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Menkul teslimi

Madde 24. — Bir menkulün teslimine dair olan ilâm icra dairesine verilince icra memuru bir icra emri tebliği suretiyle borçluya yedi gün içinde o şeyin teslimini emreder.

İcra emrinde; alacaklı ve borçlunun ve varsa mümessillerinin adları ve soyadları ile göhret ve

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 11. — Millet Meclisi metninin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Millet Meclisi metninin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 21 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İcra tebliğleri

Madde 21. — İcra dairelerince yapılacak tebliğler yazı ile ve Tebligat Kanunu hükümlerine göre olur. Bu tebliğler makbuz karşılığında doğrudan doğruya tevdi suretiyle de yapılabilir.

İlâmda ve 38 nci maddeye göre ilâm hükmünde sayılan belgelerle ipotek senedinde yazılı olan adresi değiştiren alacaklı veya borçlu; keyfiyeti birbirlerine noter vasıtasıyla bildirmiş olmadıkça, tebligat aynı adrese yapılır ve bu adreste bulunmadığı takdirde Tebligat Kanununun 35 nci maddesi uygulanır.

Adres değişikliği, yukardaki fıkra gereğince alacaklı veya borçlu tarafından diğer tarafa tebliğ olunduğu halde eski adrese tebligat yaptırarak Tebligat Kanununun 35 nci maddesinden faydalanmış olan taraf bu suretle diğer tarafa verdiği bütün zararları yüzde 15 fazlasıyla ödemeye mecbur olduğu gibi hakkında 343 ncü maddedeki ceza da uygulanır.

MADDE 14. — Millet Meclisi metninin 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

ikametgâhları, hükmü veren mahkemenin ismi ve hükmolunan şeyin neden ibaret olduğu, ilâmın tarih ve numarası ve tetkik merciinden veya temyiz yahut iadei muhakeme yoluyla aidolduğu mahkemedan icranın geri bırakılması hakkında bir karar getirilmedikçe cebri icraya devam olunacağı yazılır.

Borçlu, bu emri hiç tutmaz veya eksik bırakır ve hükmolunan menkul veya misli yedinde bulunursa elinden zorla alınıp alacaklıya verilir.

Yedinde bulunmazsa ilâmda yazılı değer alınır. Vermezse ayrıca icra emri tebliğine hacet kalmaksızın haciz yoluyla tahsil olunur. Menkul malın değeri, ilâmda yazılı olmadığı veya ihtilâflı bulunduğu takdirde, icra memuru tarafından takip tarihindeki rayice göre takdir olunur.

Hükmolunan menkulün değeri, borsa veya ticaret odalarından, olmıyan yerlerde icra memuru tarafından seçilecek bilirkişiden sorulup alınacak cevaba göre tâyin edilir.

İlgililerin bu hususta tetkik merciine şikâyet hakları vardır.

26 ncı maddenin 3 ve 4 ncü fıkraları, gemi siciline kayıtlı olmıyan gemiler hakkında da uygulanır.

MADDE 15. — İcra ve İflâs Kanununa 25 nci maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir.

Çocukla şahsi münasebet tesisine dair ilâmın icrası

Madde 25. — a) Çocukla şahsi münasebetlerin düzenlenmesine dair ilâm hükmünün yerine getirilmesi talebi üzerine icra memuru, küçüğün ilâm hükümleri dairesinde lehine hüküm verilen tarafla şahsi münasebette bulunmasına mâni olunmamasını; aksi halde ilâm hükmünün zorla yerine getirileceğini borçluya 24 ncü maddede yazılı şekilde bir icra emri ile tebliğ eder. Bu emirde ilâm hükmüne aykırı hareketin 341 nci maddedeki cezayı müstelzim olduğu da yazılıdır.

Borçlu bu emri tutmazsa ilâm hükmü zorla yerine getirilir. Borçlu alacaklının şikâyeti üzerine ayrıca 341 nci maddeye göre cezalandırılır.

MADDE 16. — İcra ve İflâs Kanununun 32 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İcra emri ve muhterası

Madde 32. — Para borcuna veya teminat verilmesine dair olan ilâm icra dairesine verilince icra memuru borçluya bir icra emri tebliğ eder. Bu emirde 24 ncü maddede yazılanlardan başka hükmolunan şeyin cinsi ve miktarı gösterilir ve nihayet yedi gün içinde ödenmesi ve bu müddet içinde borç ödenmez veya hükmolunan teminat verilmezse tetkik merciinden veya temyiz yahut iadei muhakeme yolu ile aidolduğu mahkemedan icranın geri bırakılmasına dair bir karar getirilmedikçe cebri icra yapılacağı ve bu müddet içinde 74 ncü madde mucibince mal beyanında bulunması ve bulunmazsa hapis ile tazyik olunacağı ve hakikata muhalif beyanda bulunursa hapis ile cezalandırılacağı ihtar edilir.

MADDE 17. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 33 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İcranın geri bırakılması

Madde 33. — İcra emrinin tebliği üzerine borçlu yedi gün içinde dilekçe ile icra tetkik merciine başvurarak borcun zamanaşımına uğradığı veya imhal veya itfa edildiği itirazında bulunabilir. İtfa veya imhal iddiası yetkili mercilerce re'sen yapılmış veya usulüne göre tasdik edilmiş yahut icra dairesinde veya tetkik merciinde veya mahkeme önünde ikrar olunmuş senetle tevsik edildiği takdirde icra geri bırakılır.

MADDE 15. — Millet Meclisi metninin 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Millet Meclisi metninin 16 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17. — Millet Meclisi metninin 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İcra emrinin tebliğinden sonraki devrede tahakkuk etmiş itfa, imhal, veya zamanaşımına dayanan geri bırakma istekleri her zaman yapılabilir. Bunlardan itfa veya imhale dayanan istekler mutlaka noterlikçe re'sen yapılmış veya tasdik olunmuş belgelere veya icra zaptına istinad ettirilmelidir.

Tetkik mercii, geri bırakılma talebini reddettiği takdirde borçlu ancak temyiz süresi içinde alacağı karşılıyacak nakit veya mercice kabul edilecek menkul rehin veya esham veya tahvilât veya gayrimenkul rehni yahut muteber bir banka kefaleti göstermek şartıyla temyiz yoluna gidebilir. Borçlunun yeter malı mahcuz ise veya borçlunun talebi üzerine temyiz süresi içinde yeter malı haczedilmişse bu fıkrada yazılı teminatı göstermeye lüzum yoktur.

Borçlu olmadığı parayı ödemek mecburiyetinde kalan borçlunun 72 nci madde mucibince istirdat dâvası açarak paranın geriye verilmesini istemek hakkı saklıdır.

MADDE 18. — İcra ve İflâs Kanununa 33 ncü maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir.

İlâmın zamanaşımına uğradığı iddiası

Madde 33. — a) İlâmın zamanaşımına uğradığı veya zamanaşımının kesildiği veya tatile uğradığı iddiaları icra tetkik mercii tarafından resmî vesikalara müsteniden incelenerek icranın geri bırakılmasına veya devamına karar verilir.

Alacaklı, icranın geri bırakılması kararının kesinleştiğinin kendisine tebliğinden sonra, zamanaşımının vâkı olmadığını ispat sadedinde ve 7 gün içinde umumi mahkemelerde dâva açabilir. Aksi takdirde icrası istenen ilâmın zamanaşımına uğradığı hususu kesin hüküm teşkil eder.

İcra devamına karar verilmesi halinde 33 ncü maddenin son fıkrası burada da uygulanır.

MADDE 19. — İcra ve iflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İcra geride bırakılması için verilecek mühlet

Madde 36. — İlâmı temyiz eden borçlu hükmolunan para veya eşyanın resmî bir mevkie depozi-
to edildiğini ispat eder yahut hükmolunan para veya eşya kıymetinde mercice kabul edilecek menkul rehin veya esham veya tahvilât veya gayrimenkul rehin veya muteber banka kefaleti gösterirse veya borçlunun hükmolunan para ve eşyayı karşılıyacak malı mahcuz ise icranın geri bırakılması için Yargıtaydan karar alınmak üzere icra memuru tarafından kendisine münasip bir mühlet verilir. Bu mühlet ancak zaruret halinde uzatılabilir.

Borçlu, Devlet veya adli müzaherete nail bir kimse ise teminat göstermek mecburiyeti yoktur.

Ücreti ilgililer tarafından verilirse Yargıtay icranın geri bırakılması hakkındaki kararı icra dairesine telgrafla bildirilir.

Nafaka hükümlerinde böyle bir mühlet verilemez.

Yargıtayca hüküm bozulduğu takdirde borçlunun müracaatı üzerine, bozmanın mahiyetine göre teminatın geri verilip verilmeyeceğine mahkemece kesin olarak karar verilir.

Yargıtayca ilâmın onanması halinde, alacaklının talebi üzerine, teminata konu olan mal ve haklar başkaca muameleye hacet kalmaksızın ve malın nevine göre icra memurluğunca paraya çevrilir. İlâm alacaklısının teminat üzerinde rüçhan hakkı vardır.

MADDE 20. — İcra ve İflâs Kanununun 37 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

İcra emrinin tebliğinden itibaren bir sene içinde, para ve teminat verilmesi hakkındaki ilâmlar için haciz veya iflâs, bunun dışındaki ilâmlarda ilâmın zorla icrası istenmezse yahut son muameleden itibaren bir sene içinde ilâmın icrasına dair hiçbir muamele yapılmazsa takip düşer.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 18. — Millet Meclisi metninin 18 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 36 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İcranın geri bırakılması için verilecek mühlet

Madde 36. — İlâmı temyiz eden borçlu hükmolunan para veya eşyanın resmî bir mevkie depozito edildiğini ispat eder yahut hükmolunan para veya eşya kıymetinde mercice kabul edilecek menkul rehin veya esham veya tahvilât veya gayrimenkul rehin veya muteber banka kefaleti gösterirse veya borçlunun hükmolunan para ve eşyayı karşılıyacak malı mahcuz ise icranın geri bırakılması için Yargıtaydan karar alınmak üzere icra memuru tarafından kendisine münasip bir mühlet verilir. Bu mühlet ancak zaruret halinde uzatılabilir.

Borçlu, Devlet veya adlî müzaherete nail bir kimse ise teminat göstermek mecburiyeti yoktur.

Ücreti ilgililer tarafından verilirse Yargıtayca icranın geri bırakılması hakkındaki kararı icra dairesine telgrafla bildirilir.

Nafaka hükümlerinde böyle bir mühlet verilemez.

Yargıtayca hüküm bozulduğu takdirde borçlunun müracaatı üzerine, bozmanın mahiyetine göre teminatın geri verilip verilmiyeceğine mahkemece kesin olarak karar verilir.

Yargıtayca ilâmın onanması halinde, alacaklının talebi üzerine, başkaca muameleye hacet kalmaksızın teminata konu olan para alacaklıya ödenir, mal ve haklar ise, malın nev'ine göre icra memurluğunca paraya çevrilir. İlâm alacaklısının teminat üzerinde rüçhan hakkı vardır.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 21. — İcra ve İflâs Kanununun 38 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İflâs mahiyetini haiz belgeler

Madde 38. — Mahkeme huzurunda yapılan sulhlar, kabuller ve para borcu ikrarını havi re'sen tanzim edilen noter senetleri ve temyiz kefaletnameleri ile icra dairesindeki kefaletler, ilâmların icrası hakkındaki hükümlere tabidir. Bu maddedeki icra kefaletleri müteselsil kefalet hükmündedir.

MADDE 22. — İcra ve İflâs Kanununun 43 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İflâsa tabi şahıslar hakkındaki takip

Madde 43. — İflâs yolu ile takip, ancak Ticaret Kanunu gereğince tacir sayılan veya tacirler hakkındaki hükümlere tabi bulunanlar ile özel kanunlarına göre tacir olmadıkları halde iflâsa tabi buldukları bildirilen hakiki veya hükmi şahıslar hakkında yapılır. Şu kadar ki, alacaklı bu kimseler hakkında haciz yolu ile de takipte bulunabilir.

Bu yollardan birini seçen alacaklı bir defaya mahsus olmak üzere o yolu bırakıp harc ödemeksizin diğerine yeni baştan müracaat edebilir.

MADDE 23. — İcra ve İflâs Kanununun 44 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Ticareti terk edenler

Madde 44. — Ticareti terk eden bir tacir 15 gün içinde keyfiyeti kayıtlı bulunduğu ticaret siciline bildirmeye ve bütün aktif ve pasifi ile alacaklılarının isim ve adreslerini gösteren bir mal beyanında bulunmaya mecburdur. Keyfiyet ticaret sicili memurluğunca ticaret sicili ilânlarının yayımlandığı gazetede ve alacaklıların bulunduğu yerlerde ise mütad ve münasip vasıtalarla ilân olunur.

Bu ilân tarihinden itibaren bir sene içinde, ticareti terk eden tâcir hakkında iflâs yolu ile takip yapılabilir.

Ticareti terk eden tâcir, mal beyanının tevdi tarihinden itibaren iki ay müddetle haczi kabil malları üzerinde tasarruf edemez.

Üçüncü şahısların zilyedlik ve tapu sicili hükümlerine dayanarak iyi niyetle elde ettiği haklar saklıdır. Ancak karı ve koca ile usul ve fûru, neseben veya sıhren ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) hısımlar, evlât edinene evlâtlık arasındaki iktisaplarda iyi niyet iddiasında bulunamaz.

Mal beyanını alan merci, keyfiyeti tapu veya gemi sicil dairelerine bildirir. Bu bildiri üzerine sicile temlik hakkının iki ay süre ile tahdidedilmiş bulunduğu şerhi verilir.

Bozulmaya mâruz veya muhafazası külfetli olan veya tâyin edilen kanuni müddet içinde değerinin düşmesi kuvvetle muhtemel bulunan mallar hakkında, tacirin talebi üzerine, mahkemece icra memuru marifetiyle ve İcra ve İflâs Kanununun hükümleri dairesinde bu malların satılmasına ve bedelinin 9 ncü maddede yazılı bir bankaya depo edilmesine karar verilebilir.

MADDE 24. — İcra ve İflâs Kanununun 49 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Rehin karşılığı ödünç verenler

Madde 49. — Rehin karşılığı yapılan ödünç verme işlerinde Medeni Kanun ile Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası ve Türkiye Emlâk Kredi Bankasının özel kanunlarında paraya çevirmeye dair hükümleri saklıdır.

MADDE 20. — Millet Meclisi metninin 21 nci maddesi 20 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Millet Meclisi metninin 22 nci maddesi 21 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 22. — İcra ve İflâs Kanununun 44 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ticareti terk edenler

Madde 44 — Ticareti terk eden bir tacir 15 gün içinde keyfiyeti kayıtlı bulunduğu ticaret siciline bildirmeye ve bütün aktif ve pasifi ile alacaklılarının isim ve adreslerini gösteren bir mal beyanında bulunmaya mecburdur. Keyfiyet ticaret sicili memurluğunca ticaret sicili ilânlarının yayımlandığı gazete ve alacaklılarının bulunduğu yerlerde de mütad ve münasip vasıtalarla ilân olunur. İlân masraflarını ödemiye tacir beyanda bulunmamış sayılır.

Bu ilân tarihinden itibaren bir sene içinde, ticareti terk eden tacir hakkında iflâs yolu ile takip yapılabilir.

Ticareti terk eden tacir, mal beyanının tevdi tarihinden itibaren iki ay müddetle haczi kabil malları üzerinde taasruf edemez.

Üçüncü şahısların zilyedlik ve tapu sicili hükümlerine dayanarak iyi niyetle elde ettiği haklar saklıdır. Ancak karı ve koca ile usul ve fûru, neseben veya sıhren ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) hısımlar, evlât edinenle evlâtlık arasındaki iktisaplarda iyi niyet iddiasında bulunamaz.

Mal beyanını alan merci, keyfiyeti tapu veya gemi sicil dairelerine bildirir. Bu bildiri üzerine sicile temlik hakkının iki ay süre ile tahdidedilmiş bulunduğu şerhi verilir.

Bozulmaya mâruz veya muhafazası külfetli olan veya tâyin edilen kanuni müddet içinde değerinin düşmesi kuvvetle muhtemel bulunan mallar hakkında, tacirin talebi üzerine, mahkemece icra memuru marifetiyle ve İcra ve İflâs Kanununun hükümleri dairesinde bu malların satılmasına ve bedelinin 9 ncü maddede yazılı bir bankaya depo edilmesine karar verilebilir.

MADDE 23. — Millet Meclisi metninin 24 ncü maddesi 23 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 25. — İcra ve İflâs Kanununun 51 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

1. Umum borçlular hakkında

Madde 51. — Gece iş görülen yerlerde hasılat haczinden başka, güneşin batmasından bir saat sonra ile güneşin doğmasından bir saat önceye kadarki devrede (gece vakti) ve haciz veya muhafaza tedbirleri ile tebligat işleri müstesna olmak üzere tatil günlerinde hiçbir takip muamelesi yapılamaz. Bir borçlu hakkında kanunda tâyin edilmiş sebeplerden dolayı icra talik edilmiş veya konkordato için mühlet verilmişse, o borçluya karşı da takip muamelesi yapılamaz. Borçlunun mal kaçırdığı anlaşılırsa gece dahi haciz yapılması caizdir.

MADDE 26. — İcra ve İflâs Kanununun 54 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

1. Tutukluluk ve hükümlülük halinde

Madde 54. — Mümessili olmıyan bir tutuklu veya hükümlü aleyhine takipte, mümessil tâyini vesayet makamına aidolmadıkça, icra memuru bir mümessil tâyin etmesi için kendisine münasip bir mühlet verir ve takibi bu sürenin bitmesine bırakır. Bu mühlet içinde temsilci tâyin edip icra dairesine bildirmiyen tutuklu veya hükümlü hakkında takibe devam olunur.

Mal kaçırılması ihtimali olan hallerde bu mühlet içinde de haciz yapılabilir.

MADDE 27. — İcra ve İflâs Kanununa 54 ncü maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir.

5. Askerlik halinde

Madde 54. — a) Askerlik hizmetinin devamı müddetince erler, onbaşılar ve kıta çavuşları (uzman veya uzatmalı çavuş ve onbaşılar hariç) aleyhine takipte, icra memuru, bir mümessil tâyin etmesi için kendisine münasip bir mühlet verir ve takibi bu sürenin bitmesine bırakır. Bu müddet içinde temsilci tâyin edip icra dairesine bildirmiyenler hakkında takibe devam olunur.

Mal kaçırılması ihtimali olan hallerde bu mühlet içinde de haciz yapılabilir.

MADDE 28. — İcra ve İflâs Kanununun 55 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

6. Borçlunun ağır hastalığı halinde

Madde 55. — Takip, borçlunun mümessil tâyin edemeyecek derecede ağır hastalığı halinde muayyen bir zaman için icra memurluğunca tâlik olunabilir. Ağır hastalığın resmî belge ile tahakkuku lâzımdır.

Mal kaçırılması ihtimali olan hallerde hastalığın devamı sırasında da haciz yapılabilir.

MADDE 29. — İcra ve İflâs Kanununun 56 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Talikin müddetlerin cereyanına tesiri

Madde 56. — Takip talikleri esnasında müddetlerin cereyanı durmaz. Müddetin nihayeti bir talik gününe raslarsa müddet talikin bitiminden sonra bir gün daha uzatılır.

MADDE 30. — İcra ve İflâs Kanununun 57 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İcra tebliğleri

Madde 57. — İcraya ait tebliğlerde Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak borçlu,

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 24. — İcra ve İflâs Kanununun 51 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

I - Bütün borçlular hakkında

Madde 51. — Güneşin batmasından bir saat sonra ile güneşin doğmasından bir saat önceye kadarki devrede (gece vakti) ve tatil günlerinde takip muameleleri yapılamaz. Ancak, gece iş görülen yerlerde gece vakti hasılat haczi mümkündür. Tatil günlerinde haciz ve tebligat yapılabileceği gibi muhafaza tedbirleri de alınabilir. Borçlunun mal kaçırdığı anlaşılırsa gece vakti dahi haciz yapılması caizdir.

Bir borçlu hakkında kanunda gösterilen sebeplerden dolayı icra talik edilmiş veya konkordato için mühlet verilmiş ise, o borçluya karşı takip muamelesi yapılamaz.

MADDE 25. — Millet Meclisi metninin 26 ncı maddesi 25 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 26. — Millet Meclisi metninin 27 nci maddesi 26 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 27. — Millet Meclisi metninin 28 nci maddesi 27 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 28. — Millet Meclisi metninin 29 ncu maddesi 28 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 29. — Millet Meclisi metninin 30 ncu maddesi 29 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

kendilerine kanunen mümessil tâyin olunması icabeden şahıslardan ise icra memuru kısa bir zamanda mümessil tâyin edilmesini aidolduğu makamdan ister.

Tebliğ, Medeni Kanununun 159 ve 396 ncı maddelerine göre mezun olanların meslek veya sanatına mütaallik muamelelerden doğmuş bir borca dair ise kendilerine yapılır.

MADDE 31. — İcra ve İflâs Kanununun 58 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Takip talebi ve muhtevası

Madde 58. — Takip talebi icra memuruna yazı ile veya sözlü olarak yapılır. Talepte şunlar gösterilir :

1. Alacaklının ve varsa vekilinin adı, soyadı, şöhret ve ikametgâhı; alacaklı yabancı memlekette oturuyorsa Türkiye'de göstereceği ikametgâhı (ikametgâh göstermezse icra dairesinin bulunduğu yer ikametgâhı sayılır);

2. Borçlunun ve varsa kanuni temsilcisinin adı, soyadı, şöhret ve ikametgâhı;

Bir terekeye karşı yapılan taleplerde kendilerine tebligat yapılacak mirasçılardan adı, soyadı, şöhret ve ikametgâhları;

3. Alacağın ve istenen teminatın Türk parası ile tutarı ve faizli alacaklarda faizin miktarı ile işlemeye başladığı gün;

4. Senet, senet yoksa borcun sebebi;

Rehinli alacaklarda 145 ve 148 nci maddelerdeki kayıtların da eklenmesi lâzımdır.

Alacak belgeye dayanmakta ise, belgenin aslının veya borçlu adedi kadar tasdikli örneğinin takip talebi anında icra dairesine tevdiî mecburidir.

İstiyen alacaklıya takip talebinde bulunduğu ve verdiği belgelere ve masraflara dair bedava ve pulsuz bir makbuz verilir.

MADDE 32. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 60 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

1. Ödeme emri ve muhtevası

Madde 60. — Takip talebi üzerine icra dairesi bir ödeme emri yazar.

Emir :

1. 58 nci maddeye göre takip talebine yazılması lâzımgelen kayıtları,

2. Borcun ve masrafların yedi gün içinde ödenmesi, borç teminat verilmesi mükellefiyeti ise teminatın bu süre içinde gösterilmesi ihtarını,

3. Takibin dayandığı senet altındaki imza kendisine ait değilse yine bu yedi gün içinde bu cihetin ayrıca ve açıkça bildirilmesi; aksi halde icra takibinde senedin kendisinden sâdir sayılacağı,

Senet altındaki imzayı reddettiği takdirde merci önünde yapılacak duruşmada hazır bulunması; buna uymazsa vâkı itirazın muvakkaten kaldırılmasına karar verileceği,

Borcun tamamına veya bir kısmına yahut alacaklının takibat icrası hakkına dair bir itirazı varsa bunu da aynı süre içinde beyan etmesi,

İhtarını,

4. Senet veya borca itirazını bildirmede yukarıda yazılı yedi günlük süre içinde 74 ncü maddeye göre mal beyanında bulunması ve bulunmazsa hapisle tazyik olunacağı; mal beyanında bulunmaz veya hakikate aykırı beyanda bulunursa ayrıca hapisle cezalandırılacağı ihtarını,

MADDE 30. — İcra ve İflâs Kanununun 58 nci madesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Takip talebi ve muhterası

Madde 58. — Takip talebi icra memuruna yazı ile veya sözlü olarak yapılır.

Talepte şunlar gösterilir :

1. Alacaklının ve varsa kanuni temsilcisinin ve vekilinin adı, soyadı, şöhret ve ikametgâhı; alacaklı yabancı memlekette oturuyorsa Türkiye'de göstereceği ikametgâhı (ikametgâh gösteremezse icra dairesinin bulunduğu yer ikametgâh sayılır);

2. Borçlunun ve varsa kanuni temsilcisinin adı, soyadı, şöhret ve ikametgâhı;

Bir terekeye karşı yapılan taleplerde kendilerine tebligat yapılacak mirasçıların adı, soyadı, şöhret ve ikametgâhları;

3. Alacağın ve istenen tazminatın Türk parası ile tutarı ve faizi, alacaklarda faizin miktarı ile işlemeye başladığı gün;

4. Senet, senet yoksa borcun sebebi;

5. Takip yollarından hangisinin seçildiği;

Alacak belgeye dayanmakta ise, belgenin aslının veya alacaklı yahut mümessili tarafından tasdik edilmiş, borçlu sayısından bir fazla örneğinin takip talebi anında icra dairesine tevdi mecburidir.

İstiyen alacaklıya takip talebinde bulunduğu ve verdiği belgelere ve masraflara dair bedava ve pulsuz bir makbuz verilir.

MADDE 31. — Millet Meclisi metninin 32 nci maddesi 31 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

5. Borç ödenmez veya itiraz olunmazsa cebri icraya devam edileceği beyanını, İhtiva eder.

Ödeme emri iki nüsha olarak düzenlenir. Bir nüshası borçluya gönderilir, diğeri icra dosyasına konulur. Alacaklı isterse kendisine ayrıca tasdikli bir nüsha verilir. Nüshalar arasında fark bulunduğu takdirde borçludaki muteber sayılır.

Alacaklıya verilen nüsha hiçbir resim ve harca tabi değildir.

MADDE 33. — İcra ve İflâs Kanununun 61 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ödeme emrinin tebliği

Madde 61. — Ödeme emri borçluya takip talebinden itibaren nihayet 3 gün içinde tebliğe gönderilir. Takip belgeye dayanıyorsa, belgenin tasdikli bir örneği ödeme emrine bağlanır.

Müşterek borçlular aynı zamanda takibediliyorlarsa hepsinin veya bir kısmının bir mümessil tarafından temsil edilmeleri hali müstesna olmak üzere her birine ayrı ayrı ödeme emri tebliğ edilmek lâzımdır.

Bir borçlu hakkında aynı günde birden ziyade takip talebi varsa icra dairesi bunların ödeme emirlerini aynı zamanda tebliğe gönderir.

Kanunen eklenmesi gereken müddetler saklıdır.

Borçlu hakkında ayrı ayrı günlerde birden ziyade takip yapılmışsa bunların hiçbirisi kendinden evvelki talepten önce icra edilemez.

MADDE 34. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 62 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İTİRAZ

Süresi ve şekli

Madde 62. — İtiraz etmek isteyen borçlu, itirazını, ödeme emrinin tebliği tarihinden yedi gün içinde dilekçe ile veya sözlü olarak icra dairesine bildirmeye mecburdur. İtiraz, takibi yapan icra dairesinden gayri bir icra dairesine yapıldığı takdirde bu daire gereken harc ve masrafları itirazla birlikte alarak yetkili icra dairesine gönderir.

Borcun bir kısmına itiraz eden borçlunun o kısmın cihet ve miktarını açıkça göstermesi lâzımdır. Aksi takdirde itiraz edilmemiş sayılır.

Borçlu itirazında sebep bildirmedığı takdirde itirazın kaldırılması duruşmasında ancak alacaklının istinadettiği senet metninden anlaşılan itiraz sebeplerini ileri sürebilir.

Borçlu takibin müstenidi olan senet altındaki imzayı reddediyorsa, bunu, itirazında ayrıca ve açıkça beyan etmelidir. Aksi takdirde icra takibinde senet kendisinden sâdir sayılır.

Borçlu isterse itirazda bulunduğu dair kendisine bir belge verilir. Bu belge hiçbir resim ve harca tabi değildir.

MADDE 35. — İcra ve İflâs Kanununun 63 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

2. İtiraz sebepleri

Madde 63. — Borçlu, 62 nci maddenin üçüncü fıkrasındaki istisnalar dışında, itiraz sebeplerini değiştiremez ve genişletemez .

MADDE 32. — İcra ve İflâs Kanununun 61 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ödeme emrinin tebliği

Madde 61. — Ödeme emri borçluya takip talebinden itibaren nihayet 3 gün içinde tebliğe gönderilir. Takip belgeye dayanıyorsa, belgenin tasdikli bir örneği ödeme emrine bağlanır.

Müşterek borçlular aynı zamanda takibediliyorlarsa hepsinin veya bir kısmının bir mümessil tarafından temsil edilmeleri hali müstesna olmak üzere her birine ayrı ayrı ödeme emri tebliğ edilmek lâzımdır.

Bir borçlu hakkında aynı günde birden ziyade takip talebi varsa icra dairesi bunların ödeme emirlerini aynı zamanda tebliğe gönderir.

Kanunen eklenmesi gereken müddetler saklıdır.

Borçlu hakkında bir icra dairesinde ayrı ayrı günlerde birden ziyade takip talebinde bulunmuş ise bunlardan hiçbirinde kendisinden daha eski olan talepten önce ödeme emri tebliğe gönderilemez.

MADDE 33. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 62 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İTİRAZ

Süresi ve şekli

Madde 62. — İtiraz etmek isteyen borçlu, itirazını, ödeme emrinin tebliği tarihinden yedi gün içinde dilekçe ile veya sözlü olarak icra dairesine bildirmeye mecburdur. İtiraz, takibi yapan icra dairesinden gayri bir icra dairesine yapıldığı takdirde bu daire gereken harc ve masrafları itirazla birlikte alarak yetkili icra dairesine gönderir.

İtiraz, üç gün içinde aynen alacaklıya tebliğe gönderilir. İtirazla birlikte tebliğ masraflarını ödemiye borçlu itiraz etmemiş sayılır.

Borcun bir kısmına itiraz eden borçlunun o kısmın cihet ve mikdarını açıkça göstermesi lâzımdır. Aksi takdirde itiraz edilmemiş sayılır.

Borçlu itirazında sebep bildirmediği takdirde itirazın kaldırılması duruşmasında ancak alacaklının istinadettiği senet metninden anlaşılan itiraz sebeplerini ileri sürebilir.

Borçlu takibin müstenidi olan senet altındaki imzayı reddiyorsa, bunu, itirazında ayrıca ve açıkça beyan etmelidir. Aksi takdirde icra takibi yönünden senetteki imzayı kabul etmiş sayılır.

Borçlu isterse itirazda bulunduğu dair kendisine bir belge verilir. Bu belge hiçbir resim ve harca tabi değildir.

MADDE 34. — Millî Meclisi metninin 35 nci maddesi 34 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 36. — İcra ve İflâs Kanununun 65 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

4. *Gecikmiş itiraz*

Madde 65. — Borçlu kusuru olmaksızın bir mâni sebebiyle müddeti içinde itiraz edememiş ise paraya çevirme muamelesi bitinceye kadar itiraz edebilir.

Ancak borçlu, mâniin kalktığı günden itibaren üç gün içinde, mazeretini gösterir delillerle birlikte itiraz ve sebeplerini ve müstenidatını bildirmeye ve mütaakıp fıkra için yapılacak duruşmaya taallük eden harc ve masrafları ödemeye mecburdur.

İtiraz üzerine tetkik mercii ancak gecikme sebebinin mahiyetine ve hâdisenin özelliklerine göre takibin tatilini tensibedebilir. Mercii, tetkikatını evrak üzerinde yapar. Lüzumu halinde iki tarafı hemen davetle mazeretin kabule şayan olup olmadığına karar verir. Duruşmaya karar verilmemesi halinde borçludan alınan masraflar kendisine iade olunur.

Mazeretin kabulü halinde icra takibi durur. Aynı celsede alacaklı itirazın kaldırılmasını sözlü olarak da isteyebilir. Bu takdirde tahkikata devam olunarak gerekli karar verilir.

Daha önce borçlunun mallarına haciz konulmuşsa mazeretin kabulü kararının tefhim veya tebliği tarihinden itibaren alacaklı yedi gün içinde, merciden itirazın kaldırılmasını istemez veya aynı süre içinde 67 nci maddeye göre mahkemeye başvurmazsa haciz kalkar.

MADDE 37. — İcra ve İflâs Kanununun 66 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

5. *İtirazın hükmü*

Madde 66. — Müddeti içinde yapılan itiraz takibi durdurur. İtiraz müddetinde değilse, alacaklının talebi üzerine, icra memuru takip muamelelerine alacağın tamamı için devam eder. Borçlu, borcun yalnız bir kısmına itirazda bulunmuşsa takibe, kabul ettiği miktar için devam olunur.

Borçlu itirazında imzayı reddetmişse alacaklı derhal icra dairesinden tatbika medar imzaların celbini isteyebilir.

MADDE 38. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 67 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

6. *İtirazın iptali*

a) Mahkemeye başvurmak suretiyle

Madde 67. — Takip talebine itiraz edilen ve itirazın kaldırılması için mercie müracaat etmek istemiyen alacaklı, itiraz tarihinden bir sene içinde mahkemeye başvurarak, umumi hükümler dairesinde, alacağının varlığını ispat suretiyle itirazın iptalini dâva edebilir.

Bu dâvada borçlunun itirazının haksızlığına karar verilirse borçlu; takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı; diğer tarafın talebi üzerine iki tarafın durumuna, dâvanın ve hükümlenün şeyin tahammülüne göre, red veya hükümlenün meblâğın yüzde onbeşinden aşağı olma- malk üzere, uygun bir tazminatla mahkûm edilir.

İtiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise, borçlu hakkında tazminat hükümlenün kötü niyetin sübutuna bağlıdır.

Alacaklı, itiraz tarihinden itibaren altı ay içinde itirazın kaldırılması talebinde bulunmazsa bir daha ilâmsız takip talebinde bulunamaz.

Birinci fıkrada yazılı itirazın iptali süresini geçiren alacaklının umumi hükümler dairesinde alacağını dâva etmek hakkı saklıdır.

MADDE 35. — Millet Meclisi metninin 36 ncı maddesi 35 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 36. — Millet Meclisi metninin 37 nci maddesi 36 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 37. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 67 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

6. İtirazın iptali

a) Mahkemeye başvurmak suretiyle

Madde 67. — Takip talebine itiraz edilen ve itirazın kaldırılması için mercie müracaat etmek istemiyen alacaklı, itirazın tebliği tarihinden bir sene içinde mahkemeye başvurarak, umumi hükümler dairesinde, alacağının varlığını ispat suretiyle itirazın iptalini dâva edebilir.

Bu dâvada borçlunun itirazının haksızlığına karar verilirse borçlu; takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı; diğer tarafın talebi üzerine iki tarafın durumuna, dâvanın ve hükmolunan şeyin tahammülüne göre, red veya hükmolunan meblâğın yüzde on beşinden aşağı olmamak üzere, uygun bir tazminatla mahkûm edilir.

İtiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise, borçlu hakkında tazminat hükmolunması kötü niyetin sübutuna bağlıdır.

Alacaklı, itirazın tebliği tarihinden itibaren altı ay içinde itirazın kaldırılması talebinde bulunmazsa bir daha ilâmsız takip talebinde bulunamaz.

Birinci fıkrada yazılı itirazın iptali süresini geçiren alacaklının umumi hükümler dairesinde alacağını dâva etmek hakkı saklıdır.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 39. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 68 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) İtirazın kesin olarak kaldırılması suretiyle

Madde 68. — Talebine itiraz edilen alacaklının takibi, imzası ikrar veya noterlikçe tasdik edilen borç ikrarını mutazammın bir senede yahut resmî dairelerin veya yetkili makamların yetkileri dâhilinde ve usulüne göre verdikleri bir makbuz veya belgeye müstenitse, alacaklı itirazın kaldırılmasını isteyebilir.

Borçlu itirazını vârit gösterecek hiçbir belge ibraz edemezse tetkik mercii itirazın kaldırılmasına karar verir.

İtiraz birinci fıkrada gösterilen senet veya makbuz yahut belgeye müstenit ise itirazın kaldırılması talebi reddolunur.

Borçlu murisine ait bir alacak için takibedilmekte olup da, terekenin borca batık olduğunu ileri sürerse bu hususta ilâm getirmesi için kendisine münasip bir mühlet verilir. Bunun dışında itirazın kaldırılması talebinin kabul veya reddi için ileri sürülen iddia ve savunmalar bekletici mesele yapılamaz.

Borçlunun gösterdiği belge altındaki imza alacaklı tarafından inkâr edilirse hâkim, 68/a maddesinde yazılı usule göre yaptığı inceleme neticesinde imzanın alacaklıya aidolduğuna kanaat getirdiği takdirde alacaklının itirazın kaldırılması talebini reddeder ve alacaklıyı 50 lira dan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm eder. Bu suretle tâyin edilen para cezalarının tahsili Âmme alacaklarının tahsili usulü hakkındaki Kanun hükmüne tabidir. Alacaklı genel mahkemede dâva açarsa bu para cezasının tahsili dâva sonuna kadar tehir olunur ve alacaklı bu dâvada alacağını ve imzanın kendisine aidolmadığını ispat ederse bu ceza kalkar.

Alacaklı duruşmada bizzat bulunmayıp da imza vekili tarafından reddolunduğu takdirde, vekil mütaakıp oturumda müvekkilini imza tabikati için hazır bulundurmaya veya masraflarını vererek davetiye tebliğ ettirmeye mecburdur. Kabule değer mazereti olmadan gelmiyen alacaklı, borçlunun dayandığı belgede yazılı miktar hakkındaki itirazın kaldırılması talebinden vazgeçmiş sayılır.

MADDE 40. — İcra ve İflâs Kanununa 68 nci maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir.

c) İtirazın muvakkaten kaldırılması suretiyle

MADDE 68. a) — Takibin dayandığı senet hususi olup imza, itiraz sırasında borçlu tarafından reddedilmişse, alacaklı itirazın muvakkaten kaldırılmasını isteyebilir. Bu halde icra hâkimi iki taraftan izahat alır.

Senet altındaki imzayı reddeden borçlu takibi yapan icra dairesinin yetki çevresi içinde ise, itirazın kaldırılması için merci önünde yapılacak duruşmada mazeretini daha önce bildirip tevsik etmediği takdirde, bizzat bulunmaya mecburdur. İcra dairesinin yetki çevresi dışında ödeme emri tebliğ edilen borçlu, istinabe yolu ile isticvabına karar verilmesi halinde, aynı mecburiyete tabidir.

Tatbika medar imza mevcutsa bununla, yoksa borçluya yazdıracağı yazı ve attıracağı imza ile yapılacak mukayese ve incelemelerden veya diğer delil ve karinelere merci, reddedilen imzanın borçluya aidiyetine kanaat getirirse itirazın muvakkaten kaldırılmasına karar verir. Hâkim lüzum görürse, oturumun bir defadan fazla talikine meydan vermeyecek surette, bilirkişi incelemesi de yaptırabilir.

İmza tabikinde Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun bilirkişiye ait hükümleri ile 309 ncu maddesinin 2 nci, 3 ncu ve 4 ncu fıkraları ve 310, 311 ve 312 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 38. — Millet Meclisi metninin 39 ncu maddesi 38 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 39. — Millet Meclisi metninin 40 nci maddesi 39 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Yapılacak duruşmada, yukarda yazılı mazerete dayanmaksızın, borçlunun hazır bulunmaması halinde mercice başka bir cihet tetkik edilmeksizin itirazın muvakkaten kaldırılmasına karar verilir. Duruşmaya gelmiyen borçlunun itirazının muvakkaten kaldırılmasına karar verilebilmesi için keyfiyetin davetiyeye yazılması şarttır.

Merci hâkimi, imzanın borçluya aidiyetine karar verdiği takdirde borçluyu 50 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm eder. Borçlu, borçtan kurtulma, menfi tesbit veya istirdat dâvası açarsa, bu para cezasının tahsili dâva sonuna kadar tehir olunur ve borçlu açtığı dâvayı kazanırsa bu ceza kalkar.

Borçlu inkâr ettiği imzayı, itirazın kaldırılması duruşmasında ve en geç alacaklının senedin aslını ibraz ettiği celsede kabul ederse, hakkında para cezası hükmolunmaz ve kendisine yargılama giderleri yükletilmez. Şu kadar ki, kötü niyetle takibe sebebiyet veren borçlu yargılama giderleri ile mülzem olur. Senedin aslı takip talebi anında icra dairesine tevdi edilmiş ise, icra dairesinin yetki çevresi içinde ödeme emri tebliğ edilen borçlu hakkında bu fıkra hükmü uygulanmaz.

MADDE 41. — İcra ve İflâs Kanununun 69 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İtirazın muvakkaten kaldırılmasının hükümleri

Madde 69. — İtirazın muvakkaten kaldırılmasına karar verilir ve ödeme emrindeki müddet geçmiş bulunursa alacaklının talebi ile borçlunun malları üzerine muvakkat haciz konur.

İtirazın muvakkaten kaldırılması kararının tefhim veya tebliğinden itibaren yedi gün içinde borçlu, takibin yapıldığı mahal veya alacaklının ikametgâhı mahkemesinde borçtan kurtulma dâvası açabilir. Bu dâvanın dinlenebilmesi için borçlunun dâva konusu alacağın yüzde 15 ini ilk duruşma gününe kadar mahkeme veznesine nakden depozito etmesi veya mahkemece kabul edilecek aynı değerde esham ve tahvilât veya banka teminat mektubu tevdi etmesi şarttır. Aksi takdirde dâva reddolunur.

Borçlu yukarda yazılı müddet içinde dâva etmez veya dâvası reddolunursa itirazın kaldırılması kararı ve varsa muvakkat haciz kesinleşir.

Dâvanın reddi hakkındaki kararı temyiz eden borçlu, ayrıca 36 nci madde hükümlerini yerine getirmek şartıyla, icra dairesinden mühlet isteyebilir.

Borçtan kurtulma dâvasında haksız çıkan taraf, dâva veya hükmolunan şeyin yüzde 15 inden aşağı olmamak üzere münasip bir tazminatla mahkûm edilir.

MADDE 42. — İcra ve İflâs Kanununun 70 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Karar ve müddet

Madde 70. — Tetkik mercii, itirazın kaldırılması hakkındaki talep üzerine iki tarafı davet eder ve 18 nci madde hükmüne göre kararını verir.

MADDE 43. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 71 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Merciin kararıyle takibin talik veya iptali

Madde 71. — Borçlu, takibin kesinleşmesinden sonraki devrede borcun ve ferilerinin itfa edildiğini yahut alacaklının kendisine bir mühlet verdiğini noterden tasdikli veya imzası ikrar edilmiş bir belge ile isbat ederse, takibin iptal veya talikini her zaman tetkik merciinden isteyebilir.

Borçlu, takibin kesinleşmesinden sonraki devrede borcun zamanaşımına uğradığını ileri sürececek olursa, 33 a maddesi hükmü kıyasen uygulanır.

MADDE 40. — Millet Meclisi metninin 41 nci maddesi 40 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 41. — Millet Meclisi metninin 42 nci maddesi 41 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 42. — Millet Meclisi metninin 43 ncü maddesi 42 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 44. — İcra ve İflâs Kanununun 72 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Menfi tesbit ve istirdat dâvaları

Madde 72. — Borçlu, icra takibinden önce veya takip sırasında borçlu bulunmadığını isbat için menfi tesbit dâvası açabilir.

İcra takibinden önce açılan menfi tesbit dâvasına bakan mahkeme, talep üzerine alacağın yüzde onbeşinden aşağı olmamak üzere gösterilecek teminat mukabilinde, icra takibinin durdurulması hakkında ihtiyatî tedbir kararı verebilir.

İcra takibinden sonra açılan menfi tesbit dâvasında ihtiyatî tedbir yolu ile takibin durdurulmasına karar verilemez. Ancak, borçlu gecikmeden doğan zararları karşılamak ve alacağın yüzde onbeşinden aşağı olmamak üzere göstereceği teminat karşılığında, mahkemeden ihtiyatî tedbir yoluyla icra veznesindeki paranın alacaklıya verilmemesini isteyebilir.

Dâva alacaklı lehine neticelenirse ihtiyatî tedbir kararı kalkar. Buna dair hükmün kesinleşmesi halinde alacaklı ihtiyatî tedbir dolayısıyla alacağını geç almış bulunmaktan doğan zararlarını gösterilen teminattan alır. Alacaklının uğradığı zarar aynı dâvada takdir olunarak karara bağlanır. Bu zarar her halde yüzde onbeşten aşağı tâyin edilemez.

Dâva borçlu lehine hükme bağlanırsa derhal takip durur. İlâmın kesinleşmesi üzerine, mün-derecatına göre ve ayrıca hükme hacet kalmadan icra kısmen veya tamamen eski hale iade edilir. Borçluya menfi tesbit dâvası açmaya zorlayan tâkibin haksız ve kötü niyetle olduğu anlaşılırsa, talebi üzerine, borçlunun dâva sebebiyle uğradığı zararın da alacaklıdan tahsiline karar verilir. Takdir edilecek zarar, haksızlığı anlaşılan takip konusu alacağın yüzde onbeşinden aşağı olamaz.

Borçlu, menfi tesbit dâvası zmnında tedbir kararı almamış ve borç da ödenmiş olursa, dâvaya istirdat dâvası olarak devam edilir.

Takibe itiraz etmemiş veya itirazının kaldırılmış olması yüzünden borçlu olmadığı bir parayı tamamen ödemek mecburiyetinde kalan şahıs, ödediği tarihten itibaren bir sene içinde, umumi hükümler dairesinde mahkemeye başvurarak paranın geri alınmasını isteyebilir.

Menfi tesbit ve istirdat dâvaları, takibi yapan icra dairesinin bulunduğu yer mahkemesinde açılabileceği gibi, dâvalının ikametgâhı mahkemesinde de açılabilir. Dâvacı istirdat dâvasında yalnız paranın verilmesi lâzımgelmediğini ispata mecburdur.

MADDE 45. — İcra ve İflâs Kanununun 73 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Hususi hükümler

Madde 73. — Rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takipteki ödeme emirleri için 146, 147, 149 (b), 150, 150 (a); iflâs yoluyla âdi takipteki ödeme emirleri için 155 ve 156 ve kambiyo senetleri hakkındaki hususi takip usullerindeki ödeme emirleri için 168 ilâ 170 ve 171 ve 172 nci maddelerdeki hususi hükümler uygulanır.

MADDE 46. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 78 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Haciz

1. Haciz isteme müddeti

Madde 78. — Ödeme emrindeki müddet geçtikten ve borçlu itiraz etmişse itirazı kaldırıldıktan sonra alacaklı mal beyanını beklemeksizin haciz konmasını isteyebilir.

Ödeme emrinin tebliğinden itibaren bir sene içinde haciz istenmez veya geri alınıp da bu müd-

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 43. — Millet Meclisi metninin 44 ncü maddesi 43 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 44. — Millet Meclisi metninin 45 nci maddesi 44 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 45. — Millet Meclisi metninin 46 ncı maddesi 45 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

det içinde yenilenmezse takip düşer; ve alacaklı bir daha ilâmsız takip talebinde bulunamaz.

İtirazın mercide kaldırılmasının istenmesi veya iptali için mahkemede dâva açılması hallerinde, bunların vukuundan hükmün kesinleşmesine kadar geçen zaman hesaba katılmaz. İcra dairesinde, alacaklının muvafakati ile borçluya mehil verilmiş veya borcun taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise, verilen mühlet ve bu anlaşma tarihi ile borçlunun taksitle ödeme şartını ihlâl etmesi tarihi arasında geçen müddet de bir senelik sürenin hesabına dâhil edilmez.

Haciz talebinin geri alınarak müddeti içinde yenilenmesi halinde yenileme harc ve masrafları borçluya yükletilmez.

Alacaklı isterse kendisine haciz talebinde bulunduğu dair bir belge verilir. Bu belge harc ve resme tabi değildir.

MADDE 47. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 80 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Haczi yapan memur, borçlunun üzerinde para, kıymetli evrak, altın veya gümüş veya diğer kıymetli şeyleri sakladığını anlar ve borçlu bunları vermekten kaçınırsa, borçlunun şahsına karşı kuvvet istimal edilebilir.

MADDE 48. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 82 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Haczi caiz olmayan eşya ve alacaklar

Madde 82. — Aşağıdaki şeyler haczolunamaz :

1. Devlet malları ile mahsus kanunlarında haczi caiz olmadığı gösterilen mallar,
  2. Borçlunun zatı ve mesleki için lüzumlu elbise ve esyasiyle borçlu ve ailesine lüzumu olan yatak takımları ve ibadete mahsus kitap ve esyası,
  3. Vazgeçilmesi kabil olmayan mutfak takımı ve pek lüzumlu ev esyası,
  4. Borçlu çiftçi ise kendisinin ve ailesinin geçimi için zaruri olan arazi ve çift hayvanları ve nakil vasıtaları ve diğer teferruatı ve ziraat aletleri; değilse, sanat ve mesleki için lüzumlu olan alât ve edevat ve kitapları ve arabacı, kayıkçı, hamal gibi küçük nakliye erbabının geçinmelerini temin eden nakil vasıtaları,
  5. Borçlu ve ailesinin idareleri için lüzumlu ise borçlunun tercih edeceği bir süt veren mandası veya ineği veyahut üç keçi veya koyunu ve bunların üç aylık yem ve yataklıkları,
  6. Borçlunun ve ailesinin iki aylık yiyecek ve yakacakları veya yoksa bunları karşılayacak parası ve borçlu çiftçi ise gelecek mahsül için lâzım olan tohumluğu,
  7. Borçlu bağ, bahçe veya meyva veya sebze yetiştiricisi ise kendisinin ve ailesinin geçimi için zaruri olan bağ, bahçe ve bu sanat için lüzumlu bulunan alât ve edevat,
  - Geçimi hayvan yetiştirmeye münhasır olan borçlunun kendisi ve ailesinin maiyetleri için zaruri olan miktarı ve bu hayvanların üç aylık yem ve yataklıkları,
  8. Borçlar Kanununun 510 ncu maddesi mucibince haczolunmamak üzere tesis edilmiş olan kaydı hayatla iratlar.
  9. Memleketin ordu ve zabıta hizmetlerinde mâlûl olanlara bağlanan emeklilik maaşları ile bu hizmetlerden birinin ifası sebebiyle ailelerine bağlanan maaşlar ve ordunun hava ve denizaltı mensuplarına verilen uçuş ve dalış tazminat ve ikramiyeleri,
- Askerî mâlûllerle, şehit yetimlerine verilen terfih zammı ve 1485 numaralı Kanun hükmüne göre verilen inhisar beyiye hisseleri,

MADDE 46. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 82 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Haczi caiz olmayan mallar ve haklar

Madde 82. — Aşağıdaki şeyler haczolunamaz:

1. Devlet malları ile mahsus kanunlarında haczi caiz olmadığı gösterilen mallar,
  2. Borçlunun zâtı ve mesleki için lüzumlu elbise ve eşyasıyla borçlu ve ailesine lüzumu olan yatak takımları ve ibadete mahsus kitap ve eşyası,
  3. Vazgeilmesi kabil olmayan mutfak takımı ve pek lüzumlu ev eşyası,
  4. Borçlu çiftçi ise kendisinin ve ailesinin geçimi için zaruri olan arazi ve çift hayvanları ve nakil vasıtaları ve diğer teferruatı ve ziraat aletleri; değilse, sanat ve mesleki için lüzumlu olan alât ve edevat ve kitapları ve arabacı, kayıkçı, hamal gibi küçük nakliye erbabının geçimlerini temin eden nakil vasıtaları,
  5. Borçlu ve ailesinin idareleri için lüzumlu ise borçlunun tercih edeceği bir süt veren mandası veya ineği veyahut üç keçi veya koyunu ve bunların üç aylık yem ve yataklıkları,
  6. Borçlunun ve ailesinin iki aylık yiyecek ve yakacakları ve borçlu çiftçi ise gelecek mahsül için lâzım olan tohumluğu,
  7. Borçlu bağ, bahçe veya meyva veya sebze yetiştiricisi ise kendisinin ve ailesinin geçimi için zaruri olan bağ, bahçe ve bu sanat için lüzumlu bulunan alât ve edevat,
Geçimi hayvan yetiştirmeye munhasır olan borçlunun kendisi ve ailesinin maiyetleri için zaruri olan miktarı ve bu hayvanların üç aylık yem ve yataklıkları,
  8. Borçlar Kanununun 510 ncu maddesi mucibince haczolunmamak üzere tesis edilmiş olan kaydı hayatla iratlar,
  9. Memleketin ordu ve zabıta hizmetlerinde mâlûl olanlara bağlanan emeklilik maaşları ile bu hizmetlerden birinin ifası sebebiyle ailelerine bağlanan maaşlar ve ordunun hava ve denizaltı mensuplarına verilen uçuş ve dalış tazminat ve ikramiyeleri,
- Askerî mâlûllerle, şehit yetimlerine verilen terfi zammı ve 1485 numaralı Kanun hükmüne göre verilen inhisar beyiye hisseleri,

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

10. Bir muavenet sandığı veya cemiyeti tarafından hastalık, zaruret ve ölüm gibi hallerde bağlanan maaşlar,

11. Vücut veya sıhhat üzerine ika edilen zararlar için tazminat olarak mutazarrırın kendisine veya ailesine toptan veya irat şeklinde verilen veya verilmesi lâzımgelen paralar.

12. Borçlunun haline münasip evi (ancak evin kıymeti fazla ise bedelinden haline münasip bir yer alınabilecek miktarı borçluya bırakılmak üzere haczedilerek satılır.)

Medeni Kanunun 807 nci maddesi hükmü saklıdır. 2, 3, 4, 5, 7 ve 12 numaralı bendlerindeki istisna, borcun bu eşya bedelinden doğmaması haline munhasırdır.

MADDE 49. — İcra ve İflâs Kanununa 83 ncü maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir.

Önceden yapılan anlaşmalar

Madde 83. a — 82 ve 83 ncü maddelerde yazılı mal ve hakların haczolunabileceğine dair önceden yapılan anlaşmalar muteber değildir.

MADDE 50. — İcra ve İflâs Kanununun 86 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Menkul mallarda haczin neticeleri

Madde 86. — Borçlu, alacaklının muvafakati ve icra memurunun müsaadesi alınmaksızın mahcuz menkul mallarda tasarruf edemez. Haczi koyan memur hilâfına hareketin cezai mesuliyeti müstelzim olduğunu borçluya ihtar eder.

Haczedilmiş olan menkul mal üzerinde üçüncü şahsın zilyedlik hükümlerine dayanarak iyi niyetle iktisabettiği haklar saklıdır.

İyi niyet kaidelerine aykırı olarak mahcuz menkul mal üzerinde üçüncü şahsın iktisabettiği haklar, alacaklının hacizle o mala taallük eden haklarını ihlâl ettiği nisbette bâtıldır.

MADDE 51. — İcra ve İflâs Kanununun 88 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Gayrimenkulün teferruatından bulunan menkul malların haczi halinde gayrimenkul üzerinde ipotek varsa, keyfiyet ipotek alacaklısına tebliğ olunur. Bu takdirde tebliğ tarihinden itibaren yedi gün geçmedikçe mahcuz mal paraya çevrilmez.

MADDE 52. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 89 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

2. Alacaklar ve üçüncü şahıs elinde haczedilen mallar hakkında :

Madde 89. — Hâmiline ait olmıyan veya cirosu kabil bir senede müstenit bulunmıyan alacak veya sair bir talep hakkı veya borçlunun üçüncü şahıs elindeki menkul bir malı haczedilirse icra memuru; borçlu olan hakiki veya hükmi şahsa bundan böyle borcunu ancak icra dairesine ödiyebileceğini ve takip borçlusuna yapılan ödemenin muteber olmadığını veya malı elinde bulunduran üçüncü şahsa bundan böyle menkul malı ancak icra dairesine teslim edebileceğini, malı takip borçlusuna vermemesini, aksi takdirde malın bedelini icra dairesine ödemek zorunda kalacağını bildirir (haciz ihbarnamesi). Bu haciz ihbarnamesinde, ayrıca 2, 3 ve 4 ncu fıkra hükümleri de üçüncü şahsa bildirilir.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

10. Bir muavenet sandığı veya cemiyeti tarafından hastalık, zaruret ve ölüm gibi hallerde bağlanan maaşlar,

11. Vücut veya sıhhat üzerine ika edilen zararlar için tazminat olarak mutazarrırın kendisine veya ailesine toptan veya irat şeklinde verilen veya verilmesi lâzım gelen paralar,

12. Borçlunun haline münasip evi (ancak evin kıymeti fazla ise bedelinden haline münasip bir yer alınabilecek miktarı borçluya bırakılmak üzere haczedilerek satılır.)

Medeni Kanununun 807 nci maddesi hükmü saklıdır. 2, 3, 4, 5, 7 ve 12 numaralı bendlerindeki istisna, borcun bu eşya bedelinden doğmaması haline munhasırdır.

MADDE 47. — İcra ve İflâs Kanununa 83 ncü maddeden sonra aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

Önceden yapılan anlaşmalar

Madde 83. a — 82 ve 83 ncü maddelerde yazılı mal ve hakların haczolunabileceğine dair önceden yapılan anlaşmalar muteber değildir.

Yavrulu hayvanların haczi

Madde 83. b — Hayvan hacizlerinde, anaları tarafından beslenme ve bakılmaya muhtacolan yavrular analarından ayrı haczedilemeyecekleri gibi bunların anaları da yavrularından ayrı haczedilemezler.

MADDE 48. — Millet Meclisi metninin 50 nci maddesi 48 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 49. — Millet Meclisi metninin 52 nci maddesi 49 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Üçüncü şahıs; borcu olmadığı veya malın yedinde bulunmadığı veya haciz ihbarnamesinin tebliğinden önce borç ödenmiş veya mal istihlâk edilmiş veya kusuru olmaksızın telef olmuş veya malın borçluya aidolmadığı veya malın kendisine rehnedilmiş olduğu veya alacak borçluya veya emrettiği yere verilmiş olduğu gibi bir iddiada ise, keyfiyeti, haciz ihbarnamesinin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde icra dairesine yazılı veya sözlü olarak bildirmeye mecburdur.

Üçüncü şahıs, haciz ihbarnamesinin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde itiraz etmezse, mal yedinde veya borç zimmetinde sayılır ve bu durum üçüncü şahsa ikinci bir ihbarname ile bildirilir. Bu ihbarnamede ayrıca, üçüncü şahsın ihbarnamenin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde icra takibinin yapıldığı yer mahkemesinde takip alacaklısı aleyhine bir menfi tesbit dâvası açabileceği, açmadığı takdirde zimmetinde sayılan borcu icra dairesine ödemesi veya yedinde sayılan malı icra dairesine teslim etmesi istenir. Üçüncü şahıs, müddeti içinde menfi tesbit dâvası açarsa, dâva açtığını tevsik eden evrakı aynı müddet içinde icra dairesine ibraz etmeye mecburdur. Bu halde, üçüncü şahıs dâva neticesine kadar zimmetinde sayılan borcu ödemeye veya yedinde sayılan malı teslim etmeye zorlanamaz. Bu dâvada, üçüncü şahıs takip borçlusuna borçlu bulunmadığını veya malın takip borçlusuna aidolmadığını ispat etmeye mecburdur. Üçüncü şahıs, açtığı menfi tesbit dâvasını kaybederse, mahkemece dâva konusu şeyin yüzde onbeşinden aşağı olmamak üzere bir tazminat ile de mahkûm edilir.

Üçüncü şahıs, haciz ihbarnamesine müddeti içinde itiraz ederse, alacaklı, üçüncü şahsın verdiği cevabın aksini tetkik merciinde ispat ederek üçüncü şahsın 338 nci maddenin 1 nci fıkrası hükmüne göre cezalandırılmasını ve ayrıca tazminata mahkûm edilmesini isteyebilir. Tetkik merci, tazminat hakkındaki dâvayı genel hükümlere göre halleder.

Üçüncü şahıs, kusuru olmaksızın bir mâni sebebiyle müddeti içinde haciz ihbarnamesine itiraz etmediği takdirde 65 nci madde hükmü uygulanır. Her halde, üçüncü şahsın genel hükümlere göre borçluya karşı müracaat ve tazminat hakkı saklıdır.

Malın teslimi mümkün olmazsa, alacaklı tetkik merciine müracaatla değerini üçüncü şahsa ödetmek hakkını haizdir.

Haciz ihbarnamesi, bir hükmi şahsın veya müessesenin merkez ve şubelerinden hangisine tebliğ edilmiş ise, beyanda bulunma mükellefiyeti yalnız ihbarnameyi tebellüğ eden merkez veya şubeye aittir.

Üçüncü şahsın beyanı hiçbir harc ve resme tabi değildir.

Bu madde hükmü, memuriyeti hasebiyle hakikate muhalif beyanda bulunan memurlar hakkında da uygulanır.

MADDE 53. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 91 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

4. Gayrimenkuller hakkında

Madde 91. — Gayrimenkulün haczi ile tasarruf hakkı Medeni Kanunun 920 nci maddesi anlamında tahdide uğrar. Sicile kaydedilmek üzere haciz keyfiyeti ve ne miktar meblâğ için yapıldığı icra dairesi tarafından tapuya ve mahcez gemi ise kayıtlı bulunduğu daireye bildirilir.

Hacze yeni alacaklılar iştirak eder veya haciz kalkarsa bu hususlar da yukarıda adı geçen dairelere haber verilir.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 50. — Millet Meclisi metninin 53 ncü maddesi 50 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 54. — İcra ve İflâs Kanununun 92 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- I - Gayrimenkul haczinin şümulü,
- II - Alacakları rehinle sağlanmış alacaklıların mahfuz hakları,
- III - İdare ve işletme.

Gayrimenkul haczinin şümulü, alacakları rehinle sağlanmış alacaklıların mahfuz hakları, idare ve işletme

Madde 92. — Bir gayrimenkulün haczi hasılat ve menfaatlerine de şâmilidir. Haciz, gayrimenkul kendilerine rehnedilmiş olan alacaklıların haklarına hâlel getirmez.

İcra dairesi, gayrimenkul kendilerine rehnedilmiş olan alacaklılarla kiracılara hacizden haber verir.

Daire gayrimenkulün idare ve işletmesi için lüzum gördüğü tedbirleri alır. Bu tedbirler meyanında işliyecek kiraların icra dairesine ödenmesini emreder.

Ticaret Kanununun 892 nci maddesi hükmü saklıdır.

MADDE 55. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 ve 6763 sayılı kanunlarla değişik 94' nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İştirak halinde tasarruf edilen mallar

Madde 94. — Bir intifa hakkı veya taksim edilmemiş bir miras veya bir şirket yahut iştirak halinde tasarruf edilen bir mal hissesi haczedilirse icra dairesi, ikametgâhları bilinen ilgili üçüncü şahıslara keyfiyeti ihbar eder. Bu suretle borçlunun muayyen bir gayrimenkuldeki tasfiye sonundaki hissesi haczedilmiş olursa icra memuru haciz şerhinin gayrimenkulün kaydına işlenmesi için tapu sicil muhafızlığına tebligat yapar. Menkullerde başkasına devre mâni tedbirler alır.

Borçlunun reddetmediği miras veya başka bir sebeple iktisabeyleyip henüz tapuya veya gemi siciline tescil ettirmediği mülkiyet veya diğer aynî hakların borçlu namına tescili alacaklı tarafından istenebilir. Bu talep üzerine icra dairesi alacaklının bu muameleyi takibedebileceğini tapu veya gemi sicili dairesine ve icabında mahkemeye bildirir.

Borçlunun zilyed bulunduğu bir gayrimenkul üzerindeki fevkalâde zamanaşımı ile iktisabını istemek hakkının haczedilmesi halinde, icra dairesi zilyedliğin başkasına devrine mâni olacak tedbirleri alır ve alacaklıya bir ay içinde gayrimenkulün borçlusu adına tescili için dâva açması yetkisini verir. Mahkemenin tescil kararı ile gayrimenkul bu alacaklı lehine mahcuz sayılır.

İkinci fıkra hükmü, almaya hak kazandığı veya almakta bulunduğu emekli veya yetim maaşını istifa için icabeden yoklama muamelesini yaptırmıyanlar hakkında yetkili makama bildirmek suretiyle tatbik olunur.

Alacaklının bu sebeple yapacağı kanuni masraflar ayrıca takip ve hükme hacet kalmaksızın dairece borçludan tahsil olunur.

MADDE 56. — İcra ve İflâs Kanununun 96 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

1. Hazırlık safhası

Madde 96. — Borçlu, elinde bulunan bir malı başkasının mülkü veya rehni olarak gösterdiği yahut üçüncü bir şahıs tarafından o mal üzerinde mülkiyet veya rehin hakkı iddia edildiği takdirde, icra dairesi bunu haciz ve icra zabıtlarına geçirir ve keyfiyeti iki tarafa bildirir.

İcra dairesi aynı zamanda istihkak iddiasına karşı itirazları olup olmadığını bildirmek üzere alacaklı ve borçluya üç günlük mühlet verir. Sükûtları halinde istihkak iddiasını kabul etmiş sayılırlar.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 51. — Millet Meclisi metninin 54 ncü maddesi 51 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 52. — Millet Meclisi metninin 55 nci maddesi 52 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 53. — Millet Meclisi metninin 56 ncı maddesi 53 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Malın haczine muttali olan borçlu veya üçüncü şahıs, ittila tarihinden itibaren yedi gün içinde istihkak iddiasında bulunmadığı takdirde, aynı takipte bu iddiayı ileri sürmek hakkını kaybeder. İstihkak iddiasının yapıldığı veya istihkak dâvasının açıldığı tarihte istihkak müddeisi ile birlikte oturan kimseler yahut bu şahısların iş ortakları, iddianın yapıldığı tarihte veya istihkak dâvası 97 nci maddenin 9 ncu fıkrası gereğince açılmışsa dâvanın açıldığı tarihte malın haczine ittila kesbetmiş sayılırlar.

MADDE 57. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 ve 6763 sayılı kanunlarla değişik 97 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

2. *Üçüncü şahsın istihkak iddiası*

Madde 97. — İstihkak iddiasına karşı alacaklı veya borçlu tarafından itiraz edilirse, icra memuru dosyayı hemen tetkik merciine verir. Mercii, dosya üzerinde veya lüzum görürse ilgilileri davet ederek mürafaa ile yapacağı inceleme neticesinde varacağı kanaate göre takibin devamına veya talikine karar verir.

İstihkak dâvasının sırf satışı geri bırakmak gayesiyle kötüye kullanıldığını kabul etmek için ciddî sebepler bulunduğu takdirde merci takibin taliki talebini reddeder.

Takibin talikine karar verilirse, haksız çıktığı takdirde alacaklının muhtemel zararına karşı dâvacıdan 36 nci maddede gösterilen teminat alınır.

Teminatın cins ve miktarı mevcut delillerin mahiyetine göre takdir olunur.

Takibin devamına dair verilen merci kararı temyiz olunamaz.

Üçüncü şahıs, merci kararının tefhim veya tebliğinden itibaren yedi gün içinde tetkik merciinde istihkak dâvası açmaya mecburdur. Bu müddet zarfında dâva edilmediği takdirde üçüncü şahıs alacaklıya karşı iddiasından vazgeçmiş sayılır.

Kiralanan yer veya sicile kayıtlı gemilerdeki hapis hakkına tabi eşya ile ilgili istihkak dâvaları Borçlar Kanununun 268 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı hükümlere uygun olmadıkça talik emri verilemez.

Dâva esnasında 106 nci maddedeki müddetler cereyan etmez.

Yukardaki hükümler dairesinde kendisine istihkak talebinde bulunmak imkânı verilmiş olan üçüncü şahıs, haczedilen şey hakkında veya satılıp da bedeli henüz alacaklıya verilmemişse bedeli hakkında, hacze ittila tarihinden itibaren yedi gün içinde, tetkik merciinde istihkak dâvası açabilir. Aksi takdirde aynı taipte bu iddiayı ileri sürmek hakkını kaybeder. Bu halde dâvacının talebi üzerine merci hâkimi takibin talik edilip edilmemesi hakkında yukardaki hükümler dairesinde acele karar vermeye mecburdur. Bu karar diğer taraf dinlenmeksizin de verilebilir.

İstihkak dâvası neticelenmeden mahcuz mal paraya çevrilmiş bulunursa merci hâkimi işbu bedelin yargılama neticesine kadar ödenmemesi veya teminat karşılığında veya halin icabına göre teminatsız derhal alacaklıya verilmesi hususunda ayrıca karar verir.

İstihkak dâvasına umumi hükümler dairesinde ve basit yargılama usulüne göre bakılır.

Mahcuz eşya ile ilgili olarak icra memurunun dermeyan edilen iddiada üçüncü şahıs ve borçlunun birleşmeleri alacaklıya müessir değildir. Üçüncü şahsın bu iddiasını ispat etmesi lâzımdır. Ancak üçüncü şahsın mahcuz eşyanın kendisinin mülki veya kendisine merhun olduğu hakkındaki iddiasının borçlu tarafından kabulü kendi aleyhine delil teşkil eder ve ileride bu ikrara aykırı hiçbir iddiada bulunamaz.

İstihkak dâvası üzerine takibin talikine karar verilip de neticede dâva reddolunursa alacaklının alacağından bu dâva dolayısıyla istifası geciken miktarının yüzde onbeşinden aşağı olmamak üzere dâvacıdan tazminat alınmasına hükmolunur.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 54. — Millet Meclisi metninin 57 nci maddesi 54 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Dâvanın reddi hakkındaki kararı temyiz eden istihkak dâvacısı icra dairesinden 36 ncı maddeye göre mühlet istiyebilir.

İstihkak dâvası sabit olur ve birinci fıkra gereğince istihkak iddiasına karşı itiraz eden alacaklı veya borçlunun kötü niyeti tahakkuk ederse haczolunan malın değerinin yüzde on-beşinden aşağı olmamak üzere itiraz edenden tazminat alınmasına asıl dâva ile birlikte hükmolunur.

Koca aleyhine yapılmış bir hacizde karı şahsi malları üzerindeki haklarını Medeni Kanununun 160 ncı maddesi hükmüne tabi olmaksızın kendisi takibedebilir.

İstihkak dâvasına karşı haczi yaptıran alacaklı bu kanunun 11 ncı babı hükümlerine dayanarak ve muvakkat veya katî aciz belgesi ibrazına mecbur olmaksızın mütekabilen iptal dâvası açabilir. Dâva ve mütekabil dâvada tarafların gösterecekleri bütün delilleri hâkim serbestçe takdir eder.

İstihkak dâvaları süratle ve diğer dâvalardan önce görülerek karara bağlanır.

MADDE 58. — İcra ve İflâs Kanununa 97 ncı maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir.

İstihlâk dâvalarında mülkiyet karinesi

Madde 97. — a) Bir menkul malı elinde bulunduran kimse onun maliki sayılır. Borçlu ile üçüncü şahısların menkul malı birlikte ellerinde bulundurmaları halinde dahi mal borçlu elinde addolunur. Birlikte oturlan yerlerdeki mallardan mahiyetleri itibariyle kadın, erkek ve çocuklara aidiyetleri açıkça anlaşılabilir veya örf ve âdet, sanat, meslek veya meşgale icabı olanlar bunların farz olunur. Bu karinenin aksini ispat külfeti iddia eden kişiye düşer.

İstihkak dâvacısı malı ne suretle iktisabettiğini ve borçlunun elinde bulunmasını gerektiren hukukî ve fiilî sebep ve hâdiseleri göstermek ve bunları ispat etmekle mükelleftir.

MADDE 59. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 101 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İcra dairesi iştirak taleplerini borçlu ve alacaklılara bildirir. Onlara, itiraz etmeleri için yedi günlük bir mühlet verir. İtiraz halinde iştirak talebinde bulunan kimsenin hacze iştiraki muvakkaten kabul olunur ve yedi gün içinde dâva açması lüzumu bildirilir. Bu süre içinde dâva açmazsa iştirak hakkı düşer. Açılacak dâvaya basit yargılama usulüne göre bakılır.

MADDE 60. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 106 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Talep için müddetler

Madde 106. — Alacaklı, haczolunan mal menkul ise hacizden nihayet bir sene ve gayrimenkul ise nihayet iki sene içinde satılmasını isteyebilir.

Borç 111 ncı maddeye göre taksitide bağlanmış veya icra dairesinde alacaklının muvafakati ile borçluya mehil verilmiş veya borcun taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise, verilen mühlet ve taksitide bağlanma tarihi ile borçlunun taksitle ödeme şartını ihlâl etmesi tarihi arasında geçen müddet, satış isteme müddetinin hesabına dâhil edilmez.

Borçlunun üçüncü şahıslardaki alacağı menkul hükmündedir.

MADDE 61. — İcra ve İflâs Kanununun 110 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Takibin düşmesi

Madde 110. — Satış talebi kanuni süresi içinde yapılmaz veya talep geri alınıp da bu süre içinde yenilenmezse, yapılan icra takibi düşer ve alacaklı bir daha ilâmsız takip talebinde bulunamaz.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 55. — Millet Meclisi metninin 58 nci maddesi 55 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 56. — Millet Meclisi metninin 59 ncu maddesi 56 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 62. — İcra ve İflâs Kanununun 114 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Gazete ile yapılacak ilânlara satış şartnamesi teferruatıyla geçirilmeyip, satılacak şeyin cinsi, mahiyeti, önemli vasıfları, muhammen kıymeti, bulunduğu yer ve ikinci artırmanın gün ve saati, satış şartnamesinin vesair bilginin nereden ve ne suretle öğrenilebileceği, talep halinde ve ilânda gösterilen masrafı verilmek şartıyla şartnamenin bir örneğinin gönderilebileceği hususları yazılmakla iktifa olunur. İcra dairesince yapılması zaruri ilânlar dışında, taraflar şartnamenin tamamını masrafı kendilerine ait olmak üzere diledikleri vasıtalarla ilân edilebilirler. Ancak hususi mahiyetteki bu ilân resmî muameleye tesir etmez.

MADDE 63. — İcra ve İflâs Kanununun 118 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Satış bedelinin ödenmemesi, ihale farklarının tahsili sureti

Madde 118. — Satış peşin para ile yapılır. Ancak icra memuru müşteriye yedi günü geçmemek üzere bir mühlet verebilir. Satılan mal bedeli alınmadan teslim olunmaz. Verilen mühlet içinde müşteri bedelin hepsini vermezse icra dairesince mal yeniden artırmaya çıkarılır ve 116 ncı maddenin 2 nci fıkrası tatbik olunur.

Mal kendisine ilk ihale edilen kimse ve kefilleri iki ihale arasındaki farkdan ve diğer zararlardan mesuldürler. Gecikme faizi yüzde on olarak hesap edilir.

Bu fark ve faiz ayrıca hükme hacet kalmaksızın dairece tahsil olunur.

MADDE 64. — İcra ve İflâs Kanununun 119 ncü maddesinin (5) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

5. Mahcuz malların muhammen değeri bin liraya geçmezse.

MADDE 65. — İcra ve İflâs Kanununun 124 ncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Artırmaya iştirak edeceklerin, gayrimenkulün muhammen kıymetinin yüzde onu nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu tevdi etmeleri şartnameye yazılır.

MADDE 66. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 126 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Artırmanın ilânı ve ilgililere ihtar

Madde 126. — Artırma, satıştan en az bir ay önce ilân olunur.

İlânda :

1. Satışın yapılacağı yer, gün ve saat,
2. Artırma şartnamesinin hangi tarihten itibaren herkes tarafından görülebileceği,
3. Tâyin edilen zamanda artırma bedeli gayrimenkulün muhammen kıymetinin yüzde yetmiş-beşini bulmadığı takdirde, en çok artıranın taahhüdü baki kalmak üzere, artırmanın 10 gün daha uzatılmış olacağı ve onuncu günü aynı yerde, aynı saatte gayrimenkulün en çok artırana ihale edileceği (Bu ikinci ihalenin yapılacağı yer, gün ve saatin ilânda açıkça gösterilmesi mecburidir.),
4. İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin gayrimenkul üzerindeki haklarını, hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müşbiteleri ile onbeş gün içinde icra dairesine bildirmeleri yazılır. Aksi halde, hakları tapu siciliyle sabit olmadıkça, satış bedelinin paylaşmasından hariç kılacakları da ilâve edilir.

Bu ihtar irtifak hakkı sahiplerine de yapılır.

114 ncü maddenin 2 nci ve son fıkrası hükümleri gayrimenkulün satış ilânı hakkında da uygulanır.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 57. — Millet Meclisi metninin 62 nci maddesi 57 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 58. — Millet Meclisi metninin 63 ncü maddesi 58 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 59. — Millet Meclisi metninin 64 ncü maddesi 59 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 60. — Millet Meclisi metninin 65 nci maddesi 60 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 61. — Millet Meclisi metninin 66 ncı maddesi 61 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 67. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 133 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İhalenin feshi ve farkının tahsili

Madde 133. — Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse, ihale kararı icra memuru tarafından feshedilerek teminat akçesi alıcının son fıkra gereğince mesul bulunduğu meblâğa mahsubedilmek üzere alıkonulur. Kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimsenin ileri sürdüğü pey, 129 ncü maddenin ilk fıkrasına uygun bulunması ve bu kimsenin adresinin de malûm olması halinde, bir muhtıra tebliğ edilerek arz ettiği bedelle gayrimenkul kendisine teklif edilir ve üç gün zarfında almaya razı olursa ona ihale olunur. Razi olmaz veya cevapsız bırakırsa veya bulunamazsa, gayrimenkul icra dairesince hemen yedi gün müddetle artırmaya çıkarılır. Bu artırma ilgililere tebliğ edilmeyip yalnız ilânla iktifa olunur; bu artırmada, teklifin 129 ncü maddenin 2 nci fıkrasındaki hükümlere uyması şartıyla gayrimenkul en çok artırana ihale olunur.

Her iki halde de kendisine birinci defa ihale edilen kimse ve kefilleri iki ihale arasındaki bakiye farktan ve diğer zararlardan ve ayrıca yüzde on hesabıyla gecikmiş faizlerden mesuldür. İhale farkı ve geçen günlerin faizi ayrıca hükme hacet kalmaksızın dairece tahsil olunur.

MADDE 68. — İcra ve İflâs Kanununun 134 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İhalenin neticesi ve feshi

Madde 134. — İcra dairesi tarafından gayrimenkul kendisine ihale edilen alıcı o gayrimenkulün mülkiyetini iktisabetmiş olur.

İhalenin feshi, Borçlar Kanununun 226 ncü maddesinde yazılı sebepler de dâhil olmak üzere, yalnız tetkik merciinden şikâyet yoluyla ihale tarihinden itibaren yedi gün içinde istenebilir. İlgililerin ihale yapıldığı ana kadar cereyan eden muamelelerdeki yolsuzluklara en geç ihale günü ittıla peyda ettiği kabul edilir.

Satış ilânı tebliğ edilmemiş veya satılan malın esaslı vasıflarındaki hataya veya ihalede fesada bilâhara vâkıf olunmuşsa şikâyet müddeti ittıla tarihinden başlar. Su kadar ki, bu müddet ihaleden itibaren bir seneyi geçemez.

İhalenin feshini şikâyet yolu ile talebeden ilgili, vâkı yolsuzluk neticesinde kendi menfaatlerinin muhtel olduğunu ispata mecburdur.

Tescil için tapu idaresine yapılacak tebligat şikâyet için muayyen müddetin geçmesinden veya şikâyet edilmişse şikâyeti neticelendiren kararın kesinleşmesinden sonra yapılır.

Şikâyet halinde, alıcı bedeli nakden ödiyecek yerde, bu bedeli karşılayacak muteber bir banka kefaleti gösterebilir. Alıcı daha önce ihale bedelini ödemişse, şikâyet halinde muteber bir banka kefaleti karşılığında ödediği paranın kendisine verilmesini isteyebilir.

İhale kesinleşmedikçe ihale bedeli alacaklılara ödenmez.

MADDE 69. — İcra ve İflâs Kanununun 138 ncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Takip, avukat veya dâvavekili marifetiyle yapılmış ise, avukatlık ücret tarifesine göre icra memuru tarafından hesaplanacak vekâlet ücreti de takip masrafına dâhildir.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 62. — Millet Meclisi metninin 67 nci maddesi 62 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 63. — Millet Meclisi metninin 68 nci maddesi 63 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 64. — İcra ve İflâs Kanununun 138 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Vekil vasıtasıyla yapılan takiplerde vekâlet ücretinin miktarı, alacaklı ile borçlu arasında yapılmış sözleşmeye bakılmaksızın, icra memuru tarafından avukatlık ücret tarifesine göre hesaplanır. Bu şekilde tâyin olunan vekâlet ücreti de takip masraflarına dâhildir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 70. — İcra ve İflâs Kanununun 145 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

I - MENKUL REHİNİNİN PARAYA ÇEVİRİLMESİ :

Takip talebi

Madde 145. — Alacağı menkul rehni ile sağlanmış alacaklı, takip talebinde 58 nci maddede yazılı hususlardan başka merhunun ne olduğunu ve merhun üçüncü şahıs tarafından verilmiş veya merhunun mülkiyeti üçüncü şahsa geçmiş ise onun ve merhun üzerinde sonra gelen rehin hakkı mevcut ise bu hakka sahibolan şahsın ismini de bildirir.

MADDE 71. — İcra ve İflâs Kanununun 146 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ödeme emri

Madde 146. — Takip talebi üzerine, icra dairesi, keyfiyeti merhun üzerinde sonra gelen rehin hakkı sahibine bir ihbarname ile bildirir ve borçlu ile rehin maliki üçüncü şahsa aşağıdaki kayıtlara uygun olmak üzere birer ödeme emri gönderir :

1. Ödeme müddeti onbeş gündür.

2. Yedi gün içinde itiraz olunmaz ve 1 numaralı bendde yazılı müddet içinde borç ödenmezse rehnin satılacağı bildirilir.

MADDE 72. — İcra ve İflâs Kanununun 147 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ödeme emrine itiraz

Madde 147. — Ödeme emrine itiraz hakkında 62 den 72 nci maddeye kadar olan hükümler uygulanır. Ancak;

1. Rehin hakkına açıkça itiraz edilmemişse, alacaklının rehin hakkı takip safhası içinde artık tartışma konusu olamaz.

2. Sırf rehin hakkına itiraz olunduğu takdirde, alacaklı, rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takipten vazgeçerek, takibin haciz yolu ile devamını istiyebilir. Bu takdirde, borçluya mal beyanında bulunması için yedi gün mühlet verilir.

MADDE 73. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 148 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

II - İPOTEĞİN PARAYA ÇEVİRİLMESİ :

Takip talebi

Madde 148. — Gayrimenkul ipotek alacaklısı, yetkili veya gayrimenkulün bulunduğu yer icra dairesine elindeki ipotek belgesinin akit tablosunun tapu idaresince verilmiş resmî bir örneğini ibrazla alacağın miktarını bildirir ve 58 nci maddeye göre takip talebinde bulunur.

MADDE 74. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 149 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İcra emri

Madde 149. — İcra memuru, ibraz edilen akit tablosunun kayıtsız şartsız bir para borcu ikramını ihtiva ettiğini ve alacağın muaccel olduğunu anlarsa, borçluya ve gayrimenkul üçüncü şahıs

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 65. — Millet Meclisi metninin 70 nci maddesi 65 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 66. — Millet Meclisi metninin 71 nci maddesi 66 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 67. — Millet Meclisi metninin 72 nci maddesi 67 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 68. — Millet Meclisi metninin 73 ncü maddesi 68 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 69. — Millet Meclisi metninin 74 ncü maddesi 69 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

tarafından rehnedilmiş veya gayrimenkulün mülkiyeti üçüncü şahsa geçmişse ayrıca bunlara birer icra emri gönderir.

Bu icra emrinde borcun otuz gün içinde ödenmesi ve bu müddet içinde borç ödenmez ve tetkik merciinden icranın geri bırakılmasına dair bir karar getirilmezse, alacaklının gayrimenkulün satışını isteyebileceği bildirilir.

MADDE 75. — İcra ve İflâs Kanununa 149 ncu maddeden sonra aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

İcranın geri bırakılması

Madde 149 a. — İcranın geri bırakılması hakkında 33 ncü maddenin 1, 2 ve 4 ncü fıkraları uygulanır.

İcranın geri bırakılması hakkındaki talebi reddeden merci kararını temyiz eden borçlu veya üçüncü şahıs, takip konusu alacağın yüzde onbeşi nisbetinde teminat yatırmadığı takdirde satış durmaz. Temyiz talebinin reddi halinde bu teminat, ayrıca hükme hacet kalmaksızın alacaklıya tazminat olarak ödenir.

2. — Ödeme emri

Madde 149 b. — 149 ncu maddede yazılı haller dışındaki muaccel alacaklar için icra memuru, borçluya ve varsa gayrimenkul sahibi için üç şahsa aşağıdaki kayıtlara uygun olmak üzere 60 ncü maddeye göre birer ödeme emri gönderir.

1. Ödeme müddeti otuz gündür.

2. Yedi gün içinde itiraz olunmaz ve 1 numaralı bendde yazılı müddet içinde borç ödenmezse alacaklının gayrimenkulün satışını isteyebileceği bildirilir.

MADDE 76. — İcra ve İflâs Kanununun 150 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ödeme emrine itiraz

Madde 150. — Borçlu veya üçüncü şahıs ödeme emrinin tebliğinden itibaren yedi gün içinde itirazda bulunabilirler. Ancak, rehin hakkı itiraz konusu yapılamaz. İpoteğin iptali hakkında dâva açılması halinde 72 nci madde hükümleri kıyasen uygulanır.

MADDE 77. — İcra ve İflâs Kanununa 150 nci maddeden sonra aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

İtirazın incelenmesi usulü ve hükümleri

Madde 150 a. — Ödeme emrine itiraz hakkında 62 den 72 ncü maddeye kadar olan hükümler uygulanır. Ancak;

1. İpotek, bir cari hesap veya işleyecek kredi ve saire gibi bir mukavelenin teminatı olarak verilmişse, tetkik merci bu mukavele ve bununla ilgili sair belge ve makbuzları 68 nci maddedeki esaslara göre incelemek yetkisini haizdir.

2. İtirazın kaldırılması kararının temyizi halinde 149 a maddesinin son fıkrası hükmü kıyasen uygulanır.

Kiracılara haber verme

Madde 150 b. — Rehin kiraya verilmiş bir gayrimenkul ise icra memuru, alacaklının talebi üzerine takibin kesinleşmesini beklemeden kiracıları da takipten haberdar eder ve işleyecek kiraların icra dairesine ödenmesini emreder.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 70. — Millet Meclisi metninin 75 nci maddesi 70 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 71. — Millet Meclisi metninin 76 ncı maddesi 71 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 72. — İcra ve İflâs Kanununa 150 nci maddeden sonra aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

Madde 150. — a) Millet Meclisi metninin 150 a) maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 150. — b) Millet Meclisi metninin 150 b) maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Tapu idaresine haber verme

Madde 150 c. — İcra memuru, ipoteğin paraya çevrilmesi hakkındaki takibin başladığını tapu idaresine haber vermeye mecburdur. Tapu memuru, keyfiyeti gayrimenkulün siciline şerh verir. Gayrimenkulü bu şerh tarihinden sonra iktisap edenlere icra veya ödeme emri tebliğ olunmaz.

Satış hazırlıkları

Madde 150 d. — İcra dairesi, takip talebi üzerine satış hazırlıklarına başlar. Bu maksatla tapudan kayıtlı örneklerini ve belediyeden imar durumunu getirir.

III - MÜŞTEREK HÜKÜMLER :

Paraya çevirme müddeti

Madde 150 e. — Alacaklı, menkul rehlin satışını ödeme veya icra emrinin tebliğinden itibaren nihayet bir sene içinde, gayrimenkul rehlin satışını da aynı tarihten itibaren nihayet iki sene içinde isteyebilir.

Satış yukardaki fıkrada gösterilen müddetler içinde istenmez veya talep geri alınıp da bu müddetler içinde yenilenmezse takip düşer.

78 nci maddenin 3 ncü fıkrası hükmü rehlin paraya çevrilmesi yoluyla takipte de kıyasen uygulanır.

Muvakkat rehin açığı belgesi

Madde 150 f. — Alacaklının satış talebinden sonra takdir edilen ve kesinleşen kıymete göre merhunun alacağı karşılamiyacağı anlaşılırsa, alacaklının talebi üzerine kendisine açık kalan miktar için bir muvakkat rehin açığı belgesi verilir.

Alacaklı, bu belgeye dayanarak borçlunun diğer mallarının haczini icra memurundan talebedebilir ve 100 ncü maddedeki esaslar dâhilinde diğer alacaklıların haczine iştirak edebilir. Bu takdirde alacaklı, rehlin satışı neticesinde, alacağının tahsil edilemeyen kısmını borçlunun diğer mahcuz mallarından rüçhansız olarak alır.

Muvakkat rehin açığı belgesi bundan başka alacaklıya 105 nci maddenin 2 ncü fıkrasında yazılı hakkı verir.

Paraya çevirme usulü

Madde 150 g. — Satılması istenen rehin hakkında 87 ncü madde ile 92 ncü maddenin 3 ncü fıkrası ve 93, 96, 97, 97 a, 98 ve 99 ncü maddeler ile 112 den 137 ncü maddeye kadar olan hükümler kıyas yolu ile uygulanır.

Alacağın veya rehlin ilâmla tesbit edilmiş olması

Madde 150 h. — Alacağın veya rehlin hakkının yahut her ikisinin bir ilâmda veya ilâm mahiyetini haiz belgelerde tesbit edilmiş olması halinde, ilâmların icrasına dair hükümler kıyasen uygulanır.

Madde 150. — c) Millet Meclisi metninin 150 c) maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 150. — d) Millet Meclisi metninin 150 d) maddesi aynen kabul edilmiştir.

III - MÜŞTEREK HÜKÜMLER :

Paraya çevirme müddeti

Madde 150. — e) Alacaklı, menkul rehnin satışını ödeme veya icra emrinin tebliğinden itibaren nihayet bir sene içinde, gayrimenkul rehnin satışını da aynı tarihten itibaren nihayet iki sene içinde isteyebilir.

Satış yukarıdaki firkada gösterilen müddetler içinde istenmez veya talep geri alınıp da bu müddetler içinde yenilenmezse takip düşer.

78 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmü rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takipte de kıyasen uygulanır.

Madde 150. — f) Millet Meclisi metninin 150 f) maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 150. — g) Millet Meclisi metninin 150 g) maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 150. — h) Millet Meclisi metninin 150 h) maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 78. — İcra ve İflâs Kanununun 152 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Rehin açığı belgesi

Madde 152. — Rehin, satış isteyen alacağına derece itibariyle rüçhanı olan diğer rehinli alacakların tutarından fazla bir bedelle alıcı çıkmamasından dolayı satılamazsa veya satılıp da tutarı takibolunan alacağa yetmezse, alacakhya bütün veya geri kalan alacağı için bir belge verilir.

Alacağı irat senedinden veya bir gayrimenkul mükellefiyetinden doğmayan alacaklı, bu suretle tahsil edemediği alacağı için borçlunun sıfatına göre iflâs veya haciz yoluna gidebilir.

Alacaklı, satış yapılmamışsa artırma gününden, satış yapılması halinde satışın kesinleşmesi tarihinden itibaren bir sene içinde haciz yolu ile takip talebinde bulunursa yeniden icra veya ödeme emri tebliğine lüzum yoktur.

Rehin açığı belgesi, borç ikrarını mutazammın senet mahiyetindedir.

MADDE 79. — İcra ve İflâs Kanununun 6763 sayılı Kanunla değişik 154 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

I - YETKİ :

İflâs takiplerinde yetkili merci

Madde 154. — İflâs yoliyle takipte yetkili merci, borçlunun merkezi muamelâtının bulunduğu mahaldeki icra dairesidir.

Merkezleri yurt dışında bulunan ticari işletmeler hakkında yetkili merci, Türkiye'deki şubenin bulunduğu yerdeki icra dairesidir.

Borçlu ile alacaklı yetkili icra dairesini yazılı anlaşma ile tâyin etmişlerse, o yerin icra dairesi dahi iflâs takibi için yetkili sayılır. Şu kadar ki, iflâs dâvaları için yetki sözleşmesi yapılamaz ve iflâs dâvası mutlaka borçlunun muamele merkezimin bulunduğu yer ticaret mahkemesinde açılır.

MADDE 80. — İcra ve İflâs Kanununun 3390 sayılı Kanunla değişik 158 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yargılama usulü

Madde 158. — Alacaklının iflâs talebi üzerine Ticaret Mahkemesi, icra dosyasını celbeder ve basit yargılama usulüne göre duruşma yaparak, gerek iflâs talebini gerek itiraz ve def'ileri umumi hükümler dairesinde tetkik ve intaceder. Şu kadar ki, borçlu takibe karşı usulü dairesinde itiraz etmemiş veya itiraz ve def'ileri vârit görülmemişse mahkeme yedi gün içinde faiz ve icra masrafları ile birlikte borcunu ifa ve o miktar meblâğın mahkeme veznesine depo edilmesini borçluya veya iflâs dâvasında kendisini temsil etmiş olan vekiline, dâva vicahda devam ediyorlarsa duruşmada, aksi takdirde Tebligat Kanunu hükümleri dairesinde yapılacak tebliğ ile emreder. Borçlu imtina ederse ilk oturumda iflâsına karar verilir.

MADDE 81. — İcra ve İflâs Kanununun 159 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Muhafaza tedbirleri

Madde 159. — İflâs talebi halinde mahkeme, ilk önce alacaklıların menfaati için zaruri gördüğü bütün muhafaza tedbirlerini emredebilir. Borçlu ödeme emrine itiraz etmemişse, alacaklının talebi üzerine, mahkeme mutlaka bu tedbirlere karar vermeye mecburdur. Bu emirler iflâs dairesince yerine getirilir.

Anayasa ve Adalat Kom. kabul ettiği metin

MADDE 73. — Millet Meclisi metninin 78 nci maddesi 73 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 74. — İcra ve İflâs Kanununun 6763 sayılı Kanunla değişik 154 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

I - YETKİ :

İflâs takiplerinde yetkili merci

Madde 154. — İflâs yoluyla takipte yetkili merci, borçlunun muamele merkezinin bulunduğu mahaldeki icra dairesidir.

Merkezleri yurt dışında bulunan ticari işletmeler hakkında yetkili merci, Türkiye'deki şubenin, birden ziyade şubenin bulunması halinde merkez şubenin bulunduğu yerdeki icra dairesidir.

Borçlu ile alacaklı yetkili icra dairesini yazılı anlaşma ile tâyin etmişlerse, o yerin icra dairesi dahi iflâs takibi için yetkili sayılır. Şu kadar ki, iflâs dâvaları için yetki sözleşmesi yapılmaz ve iflâs dâvası mutlaka borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yer ticaret mahkemesinde açılır.

MADDE 75. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 158 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yargılama usulü

Madde 158. — Alacaklının iflâs talebi üzerine Ticaret Mahkemesi, icra dosyasını celbeder ve basit yargılama usulüne göre duruşma yaparak, gerek iflâs talebini gerek itiraz ve def'ileri umumi hükümler dairesinde tetkik ve intaceder. Şu kadar ki, borçlu takibe karşı usulü dairesinde itiraz etmemiş veya itiraz ve def'ileri vârit görülmemişse mahkeme yedi gün içinde faiz ve icra masrafları ile birlikte borcunu ifa veya o miktar meblâğın mahkeme veznesine depo edilmesini borçluya veya iflâs dâvasında kendisini temsil etmiş olan vekiline, dâva vicahda devam ediyorsa duruşmada, aksi takdirde Tebligat Kanunu hükümleri dairesinde yapılacak tebliğ ile emreder. Borçlu imtina ederse ilk oturumda iflâsına karar verilir.

MADDE 76. — İcra ve İflâs Kanununun 159 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Muhafaza tedbirleri

Madde 159. — İflâs talebi halinde mahkeme, ilk önce alacaklıların menfaati için zaruri gördüğü bütün muhafaza tedbirlerini emredebilir. Borçlu ödeme emrine itiraz etmemişse, alacaklının talebi üzerine, mahkeme mutlaka bu tedbirlere karar vermeye mecburdur. Bu emirler iflâs dairesince yerine getirilir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Mahkeme, dert tutmadan gayrı bir muhafaza tedbiri isteyen alacaklıdan, ileride haksız çıktığı takdirde borçlunun ve üçüncü şahsın bu yüzden uğriyacıkları bütün zararları karşılamak üzere, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 96 ncı maddesinde yazılı bir teminat alınmasını isteyebilir. Borçlu ödeme emrine itiraz etmemiş veya alacak bir ilâma bağlı ise teminat aranmaz. Devlet ve adli yardıma nail kimseler de teminat göstermek mecburiyetinde değillerdir.

Bu maddeye göre alınan muhafaza tedbirleri borçlu aleyhindeki icra takiplerine tesir etmez.

MADDE 82. — İcra ve İflâs Kanununun 160 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Masrafların peşin verilmesi

Madde 160. — İflâs isteyen alacaklı ilk alacaklılar toplanmasına kadar olan masraflardan sorumludur.

Mahkeme, masrafların peşin verilmesini ister.

MADDE 83. — İcra ve İflâs Kanununun 164 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yargıtaya müracaat

Madde 164. — Ticaret mahkemesince verilen nihai kararlar tebliğinden itibaren on gün içinde temyiz edilebilir.

İflâs kararının temyizi iflâsın ilânına ve masanın teşkiline mâni değildir. Yalnız ikinci alacaklılar toplantısı, iflâs kararı kesinleşmedikçe yapılamaz.

İflâs kararı bozulursa borçlunun malları üzerindeki tedbirler devam eder. Şu kadar ki, ticaret mahkemesi dâvanın seyrine göre bu tedbirleri değiştirmeye veya kaldırmaya yetkilidir.

MADDE 84. — İcra ve İflâs Kanununun 166 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İflâs kararının tebliği ve ilânı

Madde 166. — İflâs kararı, iflâs dairesine bildirilir.

Daire, kararı kendiliğinden ve derhal tapuya, ticaret sicili memurluğuna, gümrük ve posta idarelerine, mahallî ticaret odalarına, sanayi odalarına ve borsalara ve diğer lâzımgelenlere bildirmekle beraber ilân eder.

İflâsın kapandığı veya kaldırıldığı da aynı suretle bildirilir ve ilân olunur.

MADDE 85. — İcra ve İflâs Kanununun altıncı babının III ncü fasıl başlığı ile 167 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

III - KAMBIYO SENETLERİ (ÇEK, POLİÇE VE EMRE MUHARRER SENET) İTAKKINDAKİ HUSUSİ TAKİP USULLERİ :

Takibin kabulü şartları

Madde 167. — Alacağı çek, poliçe veya emre muharrer senede müstenidolan alacaklı, alacak rehine temin edilmiş olsa bile, bu bölümdeki hususi usullere göre haciz yolu ile veya borçlu iflâsa tabi şahıslardan ise iflâs yolu ile takipte bulunabilir.

Alacaklı, takip talebinde 58 ncı maddedeki hususlardan başka iflâsa tabi borçlusu aleyhine haciz veya iflâs yollarından hangisini istediğini bildirmeğe ve takip talebine kambiyo senedinin aslını ve borçlu adedi kadar tasdikli örneğini eklemeye mecburdur.

Anayasa ve Adalat Kom. kabul ettiği metin

Mahkeme, defter tutmadan gayri bir muhafaza tedbiri istiyen alacaklıdan, ileride haksız çıktığı takdirde borçlunun ve üçüncü şahsın bu yüzden uğrayabilecekleri zararları karşılamak üzere, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 96 ncı maddesinde yazılı bir teminat alınmasını isteyebilir. Borçlu ödeme emrine itiraz etmemiş veya alacak bir ilâma bağlı ise teminat aranmaz. Devlet ve adli yardıma nail kimseler de teminat göstermek mecburiyetinde değildir.

Bu maddeye göre alınan muhafaza tedbirleri borçlu aleyhindeki icra takiplerine tesir etmez.

MADDE 77. — İcra ve İflâs Kanununun 160 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Masrafların peşin verilmesi

Madde 160. — İflâs istiyen alacaklı ilk alacaklılar toplantısına kadar olan masraflardan sorumludur.

Mahkeme, masrafların peşin verilmesini ister.

MADDE 78. — Millet Meclisi metninin 83 ncü maddesi 78 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 79. — Millet Meclisi metninin 84 ncü maddesi 79 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 80. — Millet Meclisi metninin 85 nci maddesi 80 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 86. — İcra ve İflâs Kanununun 168 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

A) HACİZ YOLU İLE TAKİP

Ödeme emri

Madde 168. — İcra memuru senedin kambiyo senedi olduğunu ve vadesinin geldiğini görürse, borçluya senet sureti ile birlikte hemen bir ödeme emri gönderir. Bu ödeme emrine şunlar yazılır :

1. Takip talebindeki kayıtlar,
2. Borcun ve takip masraflarının on gün içinde ödenmesi ihtarı,
3. Takibin müstenidi olan senet kambiyo senedi vasfını haiz değilse, beş gün içinde mercie şikâyet etmesi lüzumu,
4. Takip müstenidi kambiyo senedindeki imza kendisine ait olmadığı iddiasında ise bunu beş gün içinde ayrıca ve açıkça bir dilekçe ile icra dairesine bildirmesi; aksi takdirde kambiyo senedindeki imzanın bu fasıl gereğince yapılacak icra takibinde kendisinden sadır sayılacağı ve imzasını haksız yere inkâr ederse 100 liradan 5 000 liraya kadar para cezası ile mahkûm edileceği ihtarı,

5. Borçlu olmadığı veya borcun itfa veya imhâl edildiği veya alacağın zamanaşımına uğradığı hakkında itiraz etmek istiyorsa, bunu sebepleriyle birlikte beş gün içinde tetkik merciine bir dilekçe ile bildirerek merciden itirazın kabulüne dair bir karar getirmedikçe cebrî icraya devam olunacağı ihtarı,

6. İtiraz edilmediği ve borç ödenmediği takdirde on gün içinde 74 ncü maddeye göre mal beyanında bulunması ve bulunmazsa hapisle tazyik edileceği, mal beyanında bulunmaz veya hakikate aykırı beyanda bulunursa ayrıca hapisle cezalandırılacağı ihtarı.

60 ncü maddenin son iki fıkrası burada da tatbik olunur.

MADDE 87. — İcra ve İflâs Kanununun 169 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) *Borca itiraz*

Madde 169. — Borçlu, 168 nci maddenin 5 numaralı bendine göre borca karşı yapacağı itirazını bir dilekçe ile tetkik merciine bildirir. Bu itiraz satıştan başka icra takip muamelelerini durdurmaz.

MADDE 88. — İcra ve İflâs Kanununa 169 ncü maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir.

İtirazın incelenmesi

Madde 169 a. — Mercî hâkimi, itiraz sebeplerinin tahkiki için iki tarafı en yakın bir günde duruşmaya çağırır. Hâkim. duruşma neticesinde borcun olmadığı veya itfa veya imhâl edildiğinin resmi veya imzası ikrar edilmiş bir belge ile ispatı halinde itirazı kabul eder.

Mercî hâkimi, borçlunun itiraz dilekçesine ekli olarak ibraz ettiği belgelerden borcun itfa veya ihmal edildiği veya senedin metninden zamanaşımına uğradığı kanaatine varırsa, daha evvel itirazın esası hakkındaki kararına kadar icra takibinin muvakkaten durdurulmasına karar verebilir.

Borçlunun ibraz ettiği belge altındaki imza alacaklı tarafından inkâr edilirse, mercî hâkimi, 68 a maddesindeki usule göre yapacağı inceleme neticesinde imzanın alacaklıya aid olduğuna kanaat getirdiği takdirde, borçlunun itirazının kabulüne karar verir ve alacaklıyı yüzde onbeşten aşağı olmamak üzere inkâr tazminatına ve 100 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm

MADDE 81. — Millet Meclisi metninin 86 nci maddesi 81 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 82. — Millet Meclisi metninin 87 nci maddesi 82 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 83. — İcra ve İflâs Kanununa 169 ncu maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir.

Madde 169. — a - Merci hâkimi, itiraz sebeplerinin tahkiki için iki tarafı en yakın bir günde duruşmaya çağırır. Hâkim, duruşma neticesinde borcun olmadığı veya itfa veya imhal edildiğinin resmi veya imzası ikrar edilmiş bir belge ile ispatı halinde itirazı kabul eder.

Merci hâkimi, borçlunun itiraz dilekçesine ekli olarak ibraz ettiği belgelerden borcun itfa veya ihmal edildiği veya senedin metninden zamanaşımına uğradığı kanaatine varırsa, daha evvel itirazın esası hakkındaki kararına kadar icra takibinin muvakkaten durdurulmasına karar verebilir.

Borçlunun ibraz ettiği belge altındaki imza alacaklı tarafından inkâr edilirse, merci hâkimi, 68 a maddesindeki usule göre yapacağı inceleme neticesinde imzanın alacaklıya aid olduğuna kanaat getirdiği takdirde, borçlunun itirazının kabulüne karar verir ve alacaklıyı yüzde onbeşten aşağı olmamak üzere inkâr tazminatına ve 100 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm

eder. Alacaklı 1 nci fıkra gereğince çağırıldığı duruşmaya gelmediği takdirde merci hâkimi, alacağın itiraz edilen kısmı için icranın muvakkaten durdurulmasına karar verir. Bunun üzerine alacaklı en geç altı ay içinde merci önünde duruşma talebederek makbuz altındaki imzanın kendisine aidolmadığını isbat etmek suretiyle, takibin devamına karar alabilir. Mercii, imzanın alacaklıya aidolmadığına karar verirse borçluyu 100 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm eder.

Mercii hâkimi, borçlunun zamanasını itirazını alacaklının ibraz ettiği kambiyo senedindeki tarihe göre vârit görür ve alacaklı da zamanasının kesildiğini veya tatil edildiğini resmi veya imzası ikrar edilmiş bir belge ile isbat edemezse, itirazın kabulüne; aksi halde reddine karar verir.

İtirazın kabulü kararı ile takip durur. Alacaklının genel hükümlere göre dâva açmak hakkı mahfuzdur. Alacaklı, genel mahkemede dâva açarsa bu para cezasının tahsili dâva sonuna kadar tehir olunur ve bu dâvayı kazanırsa hakkında verilmiş olan inkâr tazminatı ve para cezası kalkar.

İtirazın reddi kararının temyizi hiçbir icra muamelesini durdurmaz. Şu kadar ki, borçlu 33 nci maddenin 3 ncu fıkrasına göre teminat gösterirse icra durur.

MADDE 89. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 170 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) İmzaya İtiraz

Madde 170. — Kambiyo senedindeki imzaya 168 nci maddenin 4 numaralı bendi gereğince yapılan itirazla icra takibi durur.

Alacaklı, 67 nci maddeye göre umumi mahkemelerde dâva açmak istemezse, ödeme emrine itiraz tarihinden itibaren altı ay içinde tetkik merciiinden itirazın muvakkaten kaldırılmasını istiyebilir. Tetkik mercii alacaklının bu talebini 68 a maddesine göre karara bağlar. 67 nci maddenin dördüncü fıkrası hükmü burada da câridir.

Tetkik mercii hâkimi, 62 ve 68 a maddelerine göre yapacağı inceleme neticesinde münkir imzanın borçluya aidolduğuna kanaat getirirse, itirazın muvakkaten kaldırılması kararı ile birlikte borçluyu yüzde onbeşten aşağı olmamak üzere inkâr tazminatına ve 100 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm eder. Borçlu, borçtan kurtulma veya istirdat dâvası açarsa, bu inkâr tazminatı ve para cezasının tahsili dâva sonuna kadar tehir olunur ve borçlu açtığı dâvayı kazanırsa inkâr tazminatı ve ceza kalkar.

İtirazı muvakkaten kaldırılan borçlu, 69 ncu maddeye göre borçtan kurtulma dâvası açabilir. Yalnız bu dâvanın dinlenebilmesi için, borçlunun senet bedelini ilk duruşma gününe kadar icra veznesine depozito ettiğini isbat etmesi veya bu alacak kıymetinde mahkemece kabul edilecek menkul rehin veya esham veya tahvilât veya gayrimenkul rehni veya muteber bir banka kefaleti göstermesi veya borçlunun alacağı karşılıyacak malının mahcuz bulunması lâzımdır. Bu teminat borçlu tarafından borca yeter menkul veya gayrimenkul mallarının icra dairesince haczettirilmesi suretiyle de gösterilebilir.

eder. Alacaklı 1 nci fıkra gereğince çağrıldığı duruşmaya gelmediği takdirde merci hâkimi, alacağın itiraz edilen kısmı için icranın muvakkaten durdurulmasına karar verir. Bunun üzerine alacaklı en geç altı ay içinde merci önünde duruşma talebederek makbuz altındaki imzanın kendisine aidolmadığını ispat etmek suretiyle, takibin devamına karar alabilir. Merci, imzanın alacaklıya aidolmadığına karar verirse borçluyu 100 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm eder.

Merci hâkimi, borçlunun zamanaşımı itirazını alacaklıın ibraz ettiği kambiyo senedindeki tarihe göre vârit görür ve alacaklı da zamanaşımının keşildiğini veya tatil edildiğini resmi veya imzası ikrar edilmiş bir belge ile ispat edemezse, itirazın kabulüne; aksi halde reddine karar verir.

İtirazın kabulü kararı ile takip durur. Alacaklının genel hükümlere göre dâva açmak hakkı mahfuzdur. Alacaklı, genel mahkemede dâva açarsa, inkâr tazminatı ve para cezasının tahsili dâva sonuna kadar tehir olunur ve bu dâvayı kazanırsa hakkında verilmiş olan inkâr tazminatı ve para cezası kalkar.

İtirazın reddi kararının temyizi hiçbir icra muamelesini durdurmaz. Şu kadar ki, borçlu 33 ncü maddenin 3 ncü fıkrasına göre teminat gösterirse icra durur.

MADDE 84. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 170 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

5) İmzaya itiraz

Madde 170. — Kambiyo senedindeki imzaya 168 nci maddenin 4 numaralı bendi gereğince yapılan itirazla icra takibi durur.

Alacaklı, 67 nci maddeye göre umumi mahkemelerde dâva açmak istemezse, ödeme emrine itiraz tarihinden itibaren altı ay içinde tetkik merciiinden itirazın muvakkaten kaldırılmasını isteyebilir. Tetkik mercii alacaklının bu talebini 68 a maddesine göre karara bağlar. 67 nci maddenin dördüncü fıkrası hükmü burada da câridir.

Tetkik mercii hâkimi, 62 ve 68 a maddelerine göre yapacağı inceleme neticesinde münker imzanın borçluya aidolduğuna kanaat getirirse, itirazın muvakkaten kaldırılması kararı ile birlikte borçluyu yüzde onbeşten aşağı olmamak üzere inkâr tazminatına ve 100 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm eder. Borçlu, borçtan kurtulma, menfi tesbit, veya istirdat dâvası açarsa, bu inkâr tazminatı ve para cezasının tahsili dâva sonuna kadar tehir olunur ve borçlu açtığı dâvayı kazanırsa inkâr tazminatı ve ceza kalkar.

Borçlu inkâr ettiği imzayı en geç itirazın kaldırılması için yapılan duruşmanın ilk celsesinde kabul ederse hakkında inkâr tazminatı ve para cezası hükmolunmaz ve kendisine yargılama giderleri yükletilmez. Şu kadar ki, kötü niyetle takibe sebebiyet veren borçlu yargılama giderleri ile mülzem olur. İcra dairesinin yetki çevresi içinde ödeme emri tebliğ edilen borçlu hakkında bu fıkra hükmü uygulanmaz.

İtirazı muvakkaten kaldırılan borçlu, 69 ncu maddeye göre borçtan kurtulma dâvası açabilir. Yalnız bu dâvanın dinlenebilmesi için, borçlunun senet bedelini ilk duruşma gününe kadar icra veznesine depo ettiğini ispat etmesi veya bu alacak kıymetinde mahkemece kabul edilecek menkul rehin veya esham veya tahvilât veya gayrimenkul rehni veya muteber bir banka kefaleti göstermesi veya borçlunun alacağı karşılıyacak malın mahcuz bulunması lâzımdır. Bu teminat borçlu tarafından borca yeter menkul veya gayrimenkul mallarının icra dairesince haczettirilmesi suretiyle de gösterebilir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 90. — İcra ve İflâs Kanununa 170 nci maddeden sonra aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

Borçlunun kambiyo hukuku bakımından şikâyeti

Madde 170 a. — Borçlu, alacaklının kambiyo hukukuna müsteniden takip hakkı olmadığını 168 nci maddenin 3 ncü bendine göre şikâyet yolu ile ileri sürebilir.

Tetkik mercii müddetinde yapılan şikâyet veya itiraz dolayısıyla, usulü dairesinde kendisine intikal eden işlerde takibin müstenidi olan kambiyo senedinin bu vasfı haiz olmadığı veya alacaklının kambiyo hukuku mucibince takip hakkına sahip bulunmadığı hususlarını re'sen nazara alarak bu fasla göre yapılan takibi iptal edebilir.

Uygulanacak diğer hükümler

Madde 170 b. — 68 ilâ 72 nci maddeler hükümleri, aykırı olmadıkça, kambiyo senetlerine mahsus haciz yolu ile takip hakkında da uygulanır.

MADDE 91. — İcra ve İflâs Kanununun 171 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

B) İFLÂS YOLU İLE TAKİP

Ödeme emri

Madde 171. — İcra memuru, senedin kambiyo senedi olduğunu ve vâdesinin geldiğini görürse borçluya senet sureti ile birlikte hemen bir ödeme emri gönderir.

Ödeme emrine şunlar yazılır :

1. Takip talebindeki kayıtlar,
2. Borcun ve takip masraflarının beş gün içinde ödenmesi ihtarı,
3. Kambiyo senedine ve borca dair her türlü itiraz ve şikâyetlerini sebepleriyle birlikte bir dilekçe ile beş gün içinde icra dairesine bildirmesi ihtarı,
4. Beş gün içinde borç ödenmediği, itiraz ve şikâyet edilmediği takdirde, alacaklının ticaret mahkemesinden borçlunun iflâsını talebedebileceği ihtarı.

60 ncı maddenin son iki fıkrası burada da tatbik olunur.

MADDE 92. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 172 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İtiraz veya şikâyet

MADDE 172. — Ödeme emrine itiraz veya şikâyet etmek isteyen borçlu, ödeme emrinin tebliğinden itibaren beş gün içinde her türlü itiraz veya şikâyetini sebepleri ile birlikte iki nüsha dilekçe ile icra dairesine bildirmeye mecburdur. Bu dilekçenin bir nüshası derhal alacaklıya tebliğ olunur.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

Madde 85. — İcra ve İflâs Kanununa 170 nci maddeden sonra aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

Borçlunun kambiyo hukuku bakımından şikâyeti

Madde 170. a. — Borçlu, alacaklının bu fasıl hükümlerine göre takip hakkı olmadığını 168 nci maddenin 3 ncü bendine göre şikâyet yolu ile ileri sürebilir.

Tetkik mercii müddetinde yapılan şikâyet veya itiraz dolayısıyla, usulü dairesinde kendisine intikal eden işlerde takibin müstenidi olan kambiyo senedinin bu vasfı haiz olmadığı veya alacaklının kambiyo hukuku mucibince takip hakkına sahip bulunmadığı hususlarını re'sen nazara alarak bu fasla göre yapılan takibi iptal edebilir.

Uygulanacak diğer hükümler

Madde 170. b. — 63 ilâ 72 nci maddeler bu fasıl hükümlerine aykırı olmadıkça, kambiyo senetlerine mahsus haciz yolu ile takip hakkında da uygulanır.

MADDE 86. — İcra ve İflâs Kanununun 171 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

B) İFLÂS YOLU İLE TAKİP

Ödeme emri

Madde 171. — İcra memuru, senedin kambiyo senedi olduğunu ve vâdesinin geldiğini görürse borçluya senet sureti ile birlikte hemen bir ödeme emri gönderir.

Ödeme emrine şunlar yazılır :

1. Takip talebindeki kayıtlar,
2. Borcun ve takip masraflarının beş gün içinde ödenmesi ihtarı,
3. Kambiyo senedine ve borca dair her türlü itiraz ve şikâyetlerini sebepleriyle birlikte diğer tarafa tebliğ edilecek nüshadan bir fazla beş gün içinde icra dairesine bildirmesi ihtarı,
4. Beş gün içinde borç ödenmediği, itiraz ve şikâyet edilmediği takdirde, alacaklının ticaret mahkemesinden borçlunun iflâsını talebedebileceği ihtarı.

60 ncı maddenin son iki fıkrası burada da tatbik olunur.

MADDE 87. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 172 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İtiraz veya şikâyet

Madde 172. — Ödeme emrine itiraz veya şikâyet etmek isteyen borçlu, ödeme emrinin tebliğinden itibaren beş gün içinde her türlü itiraz veya şikâyetini sebepleri ile birlikte diğer tarafa tebliğ edilecek nüshadan bir fazla dilekçe ile icra dairesine bildirmeye mecburdur. Bu dilekçenin bir nüshası derhal alacaklıya tebliğ olunur.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 93. — İcra ve İflâs Kanununun 173 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İFLÂS DÂVASI :

a) İtiraz veya şikâyet olunmaması

Madde 173. — Borçlu beş gün içinde borcu ödemez, itiraz veya şikâyette de bulunmazsa, alacaklı, bu durumu tevsik eden ödeme emri nüshası ile ticaret mahkemesinden borçlunun iflâsına karar verilmesini isteyebilir.

Mahkeme, takip dosyasını getirtir ve basit yargılama usulü ile yapacağı inceleme sonunda borcun ödenmediğini, itiraz ve şikâyette de bulunulmadığını tesbit ederse yedi gün içinde faiz ve icra masrafları ile birlikte borcun ifa ve o miktar meblâğın mahkeme veznesine depo edilmesini 158 nci madde uyarınca emreder. Bu emir yerine getirilmezse borçlunun iflâsına karar verilir. Şu kadar ki, borçlu ödeme emrinde yazılı müddetin geçmesinden sonra borcu ödediğine dair resmî bir belge ibraz ederse iflâs takip ve dâvası düşer.

Borçlu, ticaret mahkemesine 65 nci maddeye göre gecikmiş itirazda bulunabilir. Mahkeme mâzereti yerinde görürse iflâs dâvasını 174 ncü madde uyarınca karara bağlar.

MADDE 94. — İcra ve İflâs Kanununun 174 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) İtiraz veya şikâyet olunması

Madde 174. — Alacaklı, borçlunun itiraz ve şikâyetinin kaldırılmasını ve iflâsına karar verilmesini ticaret mahkemesinden isteyebilir. Mahkeme 158 nci madde uyarınca iflâs dâvasını karara bağlar.

MADDE 95. — İcra ve İflâs Kanununun 175 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

c) İstirdat dâvası

Madde 175. — İflâs takibine itiraz etmemesi yüzünden borçlu olmadığı bir parayı ödiyen kimse 72 nci madde uyarınca geri almak hakkını haizdir.

MADDE 96. — İcra ve İflâs Kanununun 176 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

d) Uygulanacak hükümler

Madde 176. — 156 ncü maddenin son fıkrası ile 157 ilâ 166 ncü madde hükümleri burada da uygulanır.

MADDE 97. — İcra ve İflâs Kanununa 176 ncü maddeden sonra, Müsterek Hükümler başlığı altında aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

C) MÜŞTEREK HÜKÜMLER :

Alacaklı ve borçluya verilecek belgeler

Madde 176 a. — İcra dairesi 60 ve 64 ncü maddeler gereğince alacaklıya ödeme emrinin bir nüshasını verir.

Borçlu isterse, itiraz eylediğine dair kendisine bedava ve pulsuz bir belge verilir.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 88. — İcra ve İflâs Kanununun 173 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İFLÂS DÂVASI :

a) İtiraz veya şikâyet olunmaması

Madde 173. — Borçlu beş gün içinde borcu ödemez, itiraz veya şikâyette de bulunmazsa, alacaklı, bu durumu tevsik eden ödeme emri nüshası ile ticaret mahkemesinden borçlunun iflâsına karar verilmesini isteyebilir.

Mahkeme, takip dosyasını getirtir ve basit yargılama usulü ile yapacağı inceleme sonunda borcun ödenmediğini, itiraz ve şikâyette de bulunulmadığını tesbit ederse yedi gün içinde faiz ve icra masrafları ile birlikte borcun ifa veya o miktar meblâğın mahkeme veznesine depo edilmesini 158 nci madde uyarınca emreder. Bu emir yerine getirilmezse borçlunun iflâsına karar verilir. Şu kadar ki, borçlu ödeme emrinde yazılı müddetin geçmesinden sonra borcu ödediğine dair resmî bir belge ibraz ederse iflâs yolu ile takip talebi ve iflas dâvası düşer.

Borçlu, ticaret mahkemesine 65 nci maddeye göre gecikmiş itirazda bulunabilir. Mahkeme mâzereti yerinde görürse iflâs dâvasını 174 ncü madde uyarınca karara bağlar.

MADDE 89. — Millet Meclisi metninin 94 ncü maddesi 89 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 90. — Millet Meclisi metninin 95 nci maddesi 90 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 91. — Millet Meclisi metninin 96 ncı maddesi 91 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 92. — Millet Meclisi metninin 97 nci maddesi 92 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Birden fazla borçlu bulunması

Madde 176 b. — Bir çek, polîçe veya emre muharrer senedin takibedilen borçlusu birden ziyade olup da hepsi iflâsa tabi şahıslardan ise, alacaklının bunlar hakkında aynı talepte (haciz veya iflâs) bulunması lâzımdır. Bu halde, borçlu tarafından itiraz vukuunda talebin mahiyetine göre 169, 169 a ve 170 nci veya 174 ncü maddeler hükümleri uygulanır.

Bir senetle takibedilen borçlular içinde iflâsa tabi olmıyan bir şahıs bulunup da alacaklı iflâsa tabi olanlar aleyhine iflâs, tabi olmıyanlar aleyhine haciz yoluna gitmek isterse, bu yollara mahsus ayrı iki takip talebinde bulunmaya mecburdur. Bu halde takip taleplerinden birine kambiyo senedinin icra memuru tarafından tasdik edilmiş bir sureti eklenir. İcra memuru, senedin bu suretine, senedin aslının kendisinde bulunduğunu yazar.

MADDE 98. — İcra ve İflâs Kanununun 178 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

B) Borçlunun müracaatıyla

Madde 178. — İflâsa tabi bir borçlu, aciz halinde bulunduğunu bildirerek yetkili mahkemeden iflâsını istiyebilir.

İflâsa tabi bir borçlu aleyhine alacaklılardan birinin haciz yolu ile takibi neticesinde yapılan haciz borçlunun yarısı mevcudunun elinden çıkmasına sebeb olup da kalanı muaccel ve vâdesi bir sene içinde hülûl edecek diğer borçlarını ödemeye yetismiyorsa borçlu derhal acizini bildirerek iflâsını istemeye mecburdur.

MADDE 99. — İcra ve İflâs Kanununun 186 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İhtiyaten veya icaren haczedilen şeyler

Madde 186. — İhtiyaten haczedilmiş mallarla iflâs açıldığı zaman paraya çevrilmemiş mahcuz mallar masaya girer.

İflâsın açılmasından evvel paraya çevrilmiş bulunan mahcuz malların bedeli, 138 ilâ 144 ncü maddeler hükümlerine göre haciz koyduran alacaklılara paylaştırılır. Artan kısım iflâs masasına intikal eder.

MADDE 100. — İcra ve İflâs Kanununun 193 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Takibin durması ve düşmesi

Madde 193. — İflâsın açılması borçlu aleyhindeki takipleri durdurur; iflâs kararının kesinleşmesi ile bu takipler düşer.

İflâsın tasfiyesi müddetince müflise karşı hiçbir takip yapılamaz.

MADDE 101. — İcra ve İflâs Kanununun 228 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Üçüncü şahısların istihkak iddiaları

Madde 228. — Üçüncü şahıslar tarafından istihkak iddiasında bulunulan eşyanın kendilerine verilir ve verilmeyeceğini iflâs idaresi kararlaştırır.

İflâs idaresi; istihkâk iddiasını reddederse, üçüncü şahsa tetkik merciinde istihkak dâvası açması için yedi günlük bir mühlet tâyin ve tebliğ eder. Bu mühleti geçiren üçüncü şahıs, masaya karşı istihkak iddiasından vazgeçmiş sayılır.

İstihkak dâvasına, genel hükümler dairesinde, ve basit yargılama usulüne göre bakılır.

Tetkik mercii, icabında istihkak dâvacısından masanın muhtemel zararına karşı teminat istiyebilir.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 93. — Millet Meclisi metninin 98 nci maddesi 93 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 94. — Millet Meclisi metninin 99 ncu maddesi 94 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 95. — Millet Meclisi metninin 100 ncü maddesi 95 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 96. — Millet Meclisi metninin 101 nci maddesi 96 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 102. — İcra ve İflâs Kanununun 235 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Sıra cetveline itiraz ve neticeleri

Madde 235. — Sıra cetveline itiraz edenler, cetvelin verilmesinin ilânından yedi gün içinde iflâsa karar veren mahkemeye müracaatla dâva açmaya mecburdurlar.

İtiraz eden, talebinin haksız olarak ret veya tenzil edildiğini iddia ederse dâva masaya karşı açılır. Muteriz başkasının kabul edilen alacağına veya ona verilen sıraya itiraz ediyorsa dâvasını o alacaklı aleyhine açar.

Bir alacağın terkinde hakkında açılan dâva kazanılırsa, bu alacağa tahsis edilen hisse dâva masrafları da dâhil olduğu halde sıraya bakılmaksızın alacağı nisbetinde itiraz edene verilir ve artanı da diğer alacaklılara sıra cetveline göre dağıtılır. Dâva basit yargılama usulü ile görülür.

Ancak, itiraz alacağın esas veya miktarına taallük etmeyip yalnız sıraya dair ise şikâyet yoluyla tetkik merciine arz olunur.

MADDE 103. — İcra ve İflâs Kanununun 244 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Artırma suretiyle satışın şartları

Madde 244. — 117, 118, 124, 125, 130, 131, 133, 134, 134 a ve 135 nci maddeler burada da uygulanır. İcra dairesine ait vazifeler iflâs idaresi tarafından görülür.

MADDE 104. — İcra ve İflâs Kanununun 251 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Borç ödemedeki aciz vesikası

Madde 251. — İdare, paraları dağıtırken alacağının tamamını alamamış olan her alacaklıya ödenmemiş miktar için aciz vesikası verir. Vesikada müflisin alacağı kabul veya reddettiği yazılır. Kabul halinde vesika 68 nci maddenin 1 nci fıkrasında yazılı senet mahiyetinde olur.

Aciz vesikası 143 ncü maddede yazılı olan hakları verir. Fakat, müflis yeni mal iktisabetmediği hakkında yeniden takip talebinde bulunulamaz. Müflis, bu yeni takip üzerine kendisine gönderilen ödeme emrine yeni mal iktisabetmediği yolunda itiraz ederse, ihtilâf tetkik merciinde genel hükümler ve basit yargılama usulüne göre karara bağlanır.

MADDE 105. — İcra ve İflâs Kanununun 260 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İhtiyati haciz kararının muhtevası

Madde 260. — İhtiyati haciz kararında :

1. Alacaklının ve icabında mümessilinin ve borçlunun adı, soyadı ve ikametgâhı,
  2. Haczin ne gibi belgelere müsteniden ve ne miktar alacak için konulduğu,
  3. Haciz konulmasının sebebi,
  4. Haczolunacak şeyler,
  5. Alacaklının zararın tazminiyle mükellef olduğu ve gösterilen teminatın nelerden ibaret bulunduğuyuz,
- Yazılır.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 97. — Millet Meclisi metninin 102 nci maddesi 97 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 106. — İcra ve İflâs Kanununun 261 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İhtiyati haciz kararının icrası

Madde 261. — Alacaklı, ihtiyati haciz kararının verildiği tarihten itibaren 10 gün içinde kararı veren mahkemenin yargı çevresindeki icra dairesinden kararın infazını istemeye mecburdur. Aksi halde ihtiyati haciz kararı kendiliğinden kalkar.

İhtiyati haciz kararları, 79 dan 99 neyua kadar olan maddelerdeki haczin ne suretle yapılacağına dair hükümlere göre icra edilir.

MADDE 107. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 262 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Zabıt tutma ve haciz tutanağının tebliği

Madde 262. — Haczi icra eden memur bir tutanak düzenler. Bunda haczolunan şeyler ve kıymetleri gösterilir ve derhal icra dairesine verilir.

İcra dairesi, ihtiyati haciz tutanağının birer suretini üç gün içinde haciz sırasında hazır bulunmayan alacaklı ve borçluya ve icabında üçüncü şahsa tebliğ eder.

MADDE 108. — İcra ve İflâs Kanununun 268 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Borçlu tarafından gösterilecek teminat

Madde 263. — Haczolunan mallar, istenildiği zaman para veya ayın olarak verilmek ve bu hususu temin için malların kıymetleri depozito edilmek veya icra memuru tarafından kabul edilecek esham ve tahvilât veya muteber bir banka kefaleti gösterilmek şartıyla borçluya ve mal üçüncü şahıs elinde haczolunmuşsa bir taahhüt senedi alınarak bu şahsa bırakılabilir.

MADDE 109. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 264 ncü maddesinin ilk fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İhtiyati haczi tamamlayan merasim

Madde 264. — Dâva açılmadan veya icra takibine başlanmadan evvel ihtiyati haciz yaptırmış olan alacaklı; haczin tatbikinden, haciz gıyabında yapılmışsa haciz zabıt varakasının kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde ya takip talebinde (icra ve iflâs) bulunmaya veya dâva açmaya mecburdur.

İcra takibinde, borçlu ödeme emrine itiraz ederse bu itiraz hemen alacaklıya tebliğ olunur. Alacaklı, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde tetkik merciinden itirazın kaldırılmasını istemeye veya mahkemede dâva açmaya mecburdur. Tetkik mercii, itirazın kaldırılması talebini reddederse alacaklının kararın tefhim veya tebliği tarihinden itibaren yedi gün içinde dâva açması lâzımdır.

İhtiyati haciz, alacak dâvasının mahkemede görüldüğü sırada konulmuş veya alacaklı birinci fıkraya göre mahkemede dâva açmış ise, esas hakkında verilecek hükmün sulh mahkemelerinde tefhim ve asliye mahkemelerinde tebliğinden itibaren bir ay içinde alacaklı takip talebinde bulunmaya mecburdur.

Alacaklı bu müddetleri geçirir veya dâvasından yahut takip talebinden vazgeçerse veya takip talebi kanuni müddetlerin geçmesiyle düşerse veya dâva dosyası muameleden kaldırılıp da bir ay içinde dâva yenilenmezse veya dâvasında haksız çıkarsa ihtiyati haciz hükümsüz kalır ve alâkadarlar isterse lâzım gelenlere bildirilir.

Borçlu müddeti içinde ödeme emrine itiraz etmez veya itirazı tetkik merciince kesin olarak kaldırılır veya mahkemece iptal edilirse, ihtiyati haciz kendiliğinden icrai hacze inkılâbeder.

MADDE 103. — İcra ve İflâs Kanununun 263 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Borçlu tarafından gösterilecek teminat

Madde 263. — Haczolunan mallar, istenildiği zaman para veya ayın olarak verilmek ve bu hususu temin için malların kıymetleri depo edilmek veya icra memuru tarafından kabul edilecek esham ve tahvilât veya muteber bir banka kefaleti gösterilmek şartıyla borçluya ve mal üçüncü şahıs elinde haczolunmuşsa bir taahhüt senedi alınarak bu şahsa bırakılabilir. İstenilecek teminat her halde borç ve masraf tutarını geçemez.

MADDE 104. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 264 ncü maddesinin ilk fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İhtiyati haczi tamamlayan merasim

Madde 264. — Dâva açılmadan veya icra takibine başlanmadan evvel ihtiyati haciz yaptırmış olan alacaklı; haczin tatbikinden, haciz gıyabında yapılmışsa haciz zabıt varakasının kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde ya takip talebinde (haciz veya iflâs) bulunmaya veya dâva açmaya mecburdur.

İcra takibinde, borçlu ödeme emrine itiraz ederse bu itiraz hemen alacaklıya tebliğ olunur. Alacaklı, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde tetkik merciinden itirazın kaldırılmasını istemeye veya mahkemede dâva açmaya mecburdur. Tetkik mercii, itirazın kaldırılması talebini reddederse alacaklının kararın tefhim veya tebliği tarihinden itibaren yedi gün içinde dâva açması lâzımdır.

İhtiyati haciz, alacak dâvasının mahkemede görüldüğü sırada konulmuş veya alacaklı birinci fıkraya göre mahkemede dâva açmış ise, esas hakkında verilecek hükmün sulh mahkemelerinde tefhim ve asliye mahkemelerinde tebliğinden itibaren bir ay içinde alacaklı takip talebinde bulunmaya mecburdur.

Alacaklı bu müddetleri geçirir veya dâvasından yahut takip talebinden vazgeçerse veya takip talebi kanuni müddetlerin geçmesiyle düşerse veya dâva dosyası muameleden kaldırılıp da bir ay içinde dâva yenilenmezse veya dâvasında haksız çıkarsa ihtiyati haciz hükümsüz kalır ve alâkadarlar isterse lâzım gelenlere bildirilir.

Borçlu müddeti içinde ödeme emrine itiraz etmez veya itirazı tetkik merciince kesin olarak kaldırılır veya mahkemece iptal edilirse, ihtiyati haciz kendiliğinden icrai hacze inkılâbeder.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 110. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 265 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İhtiyati haciz kararına itiraz

Madde 265. — İhtiyati haciz kararı temyiz edilemez. Ancak, borçlu kendisi dinlenmeden verilen ihtiyati haczin dayandığı sebeplere, mahkemenin yetkisine ve teminata karşı; huzuriyle yapılan hacizlerde haczin tatbiki, aksi halde haciz tutanağının kendisine tebliği tarihinden itibaren yedi gün içinde mahkemeye müracaatla itiraz edebilir.

Mahkeme, gösterilen sebeplere hasren tetkikat yaparak itirazı kabul veya reddeder.

İtiraz eden, dilekçesine istinadettiği bütün belgeleri bağlamaya mecburdur. Mahkeme, itiraz üzerine iki tarafı dâvet edip gelenleri dinledikten sonra, itirazı vârit görürse kararını değiştirebilir veya kaldırabilir. Şu kadar ki, iki taraf da gelmezse evrak üzerinde inceleme yapılarak karar verilir.

MADDE 111. — İcra ve İflâs Kanununun 266 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İhtiyati haczin kaldırılması

Madde 266. — Borçlu, para veya mahkemece kabul edilecek rehin veya esham yahut tahvilât depozito etmek veya gayrimenkul rehin yahut muteber bir banka kefaleti göstermek şartıyla ihtiyati haczin kaldırılmasını mahkemedan isteyebilir. Takibe başlandıktan sonra bu yetki, icra tetkik merciine geçer.

MADDE 112. — İcra ve İflâs Kanununun 267 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İhtiyati hacizde iflâs yolu ile takip

Madde 267. — Alacaklı, iflâsa tabi borçlusu aleyhine 264 ncü maddenin, birinci fıkrası gereğince iflâs yolu ile takipte bulunmuş veya iflâs yolu ile takipte bulunduktan sonra borçlunun mallarını ihtiyaten haczettirmiş ise, aşağıdaki hükümler tatbik olunur.

Borçlu ödeme emrine itiraz ederse bu itiraz hemen alacaklıya tebliğ olunur. Alacaklı, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde ticaret mahkemesine başvurarak itirazın kaldırılmasıyla beraber borçlunun iflâsına karar verilmesini istemeye mecburdur.

Borçlu ödeme emrine itiraz etmezse, bu durum hemen alacaklıya tebliğ olunur. Alacaklı, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde ticaret mahkemesine başvurarak borçlunun iflâsına karar verilmesini istemeye mecburdur.

264 ncü maddenin 4 ncü fıkrası hükmü kıyasen uygulanır.

MADDE 113. — İcra ve İflâs Kanununun 268 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İcrai hacizlere iştirak

Madde 268. — 261 nci maddeye göre ihtiyaten haczedilen mallar haciz yolu ile takip hükümlerine göre icrai hacze inkilâbetmezden evvel birdiğer alacaklı tarafından haczedilirse, ihtiyati haciz sahibi bu hacze kendiliğinden ve muvakkaten iştirak eder.

İhtiyati haciz masrafları satış tutarından alınır.

İhtiyati haciz diğerk rüçhan hakkını vermez.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 105. — Millet Meclisi metninin 110 ncu maddesi 105 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 106. — İcra ve İflâs Kanununun 266 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İhtiyati haczin kaldırılması

Madde 266. — Borçlu, para veya mahkemece kabul edilecek rehin veya esham yahut tahvilât depo etmek veya gayrimenkul rehin yahut muteber bir banka kefaleti göstermek şartı ile ihtiyati haczin kaldırılmasını mahkemeden isteyebilir. Takibe başlandıktan sonra bu yetki, icra tetkik merciine geçer.

MADDE 107. — Millet Meclisi metninin 112 nci maddesi 107 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 108. — Millet Meclisi metninin 113 ncü maddesi 108 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 114. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 269 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Âdi kira ve hasılat kiralari için ödeme emri ve itiraz müddeti

Madde 269. — Takip âdi kiralara veya hasılat kiralalarına mütedair olur ve alacaklı da taleberse ödeme emri, Borçlar Kanununun 260 ve 288 nci maddelerinde yazılı ihtar ve kanuni müddet geçtikten sonra tetkik merciinden borçlunun kiralanan şeyden çıkarılması istenebileceği tebliğini ihtiva eder.

Bu tebliğ üzerine borçlu, yedi gün içinde, itiraz sebeplerini 62 nci madde hükümleri dâhilinde icra dairesine bildirmeye mecburdur. Borçlu itirazında, kira akdini ve varsa buna ait mukaveledeki imzasını açık ve kesin olarak reddetmezse, akdi kabul etmiş sayılır.

İtiraz takibi durdurur. İtiraz tarihinden itibaren altı ay içinde itirazın kaldırılmasını istemiyen alacaklı, bir daha aynı alacaktan dolayı ilâmsız icra yoluyla takip yapamaz.

Borçlar Kanununun 260 nci maddesinin kiralıyana altı günlük mühletin hitamında akdi feshe müsaade ettiği hallerde itiraz müddeti üç gündür.

MADDE 115. — İcra ve İflâs Kanununa 269 ncu maddeden sonra aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

İtiraz etmemenin sonuçları

Madde 269 a. — Borçlu itiraz etmez, ihtar müddeti içinde kira borcunu da ödemezse alacaklının talebi üzerine tetkik merciince tahliye karar verilir.

İtiraz ve kaldırılması usulü

Madde 269 b. — Borçlu itirazında kira akdini ve varsa mukavelede kendisine izafe olunan imzayı reddettiği takdirde alacaklı; noterlikçe re'sen tanzim veya imzası tasdik edilmiş bir mukavelenameye istinadediyorsa merciden itirazın kaldırılmasını ve ihtar müddeti içinde paranın ödenmemesi sebebiyle kiralananın tahliyesini isteyebilir.

Borçlunun akde ve şartlarına dair mukabil iddia ve def'ilerini aynı kuvvet ve mahiyette belgelerle tevsik etmesi lâzımdır.

Akdi reddeden borçlu bu itiraz sebebiyle bağılıdır. İtirazın vâridolmadığı tahakkuk ettikten sonra ödeme, takas veya sair bir def'ide bulunamaz.

Takip yukarda yazılı belgelere istinadetmemesi sebebiyle alacaklı umumi hükümler dairesinde dâva açmaya mecbur kalırsa ihtarlı ödeme emri, Borçlar Kanununun 260 ve 288 nci maddelerinde yazılı ihtar yerine geçer

Kira mukavelenamesindeki imzanın inkârından dolayı alacaklı umumi mahkemede dâva açmaya mecbur kalır ve lehine karar alırsa, borçlu ayrıca 50 liradan 5 000 liyaya kadar para cezasına mahkûm edilir.

Kira akdi dışındaki itirazlar ve tahliye

Madde 269. c. — Borçlu akdi reddetmeyip kiranın ödendiğini veya sair bir sebeple istenmeyeceğini bildirerek itiraz etmiş veya takas istemişse, itiraz sebeplerini ve isteğini noterlikçe re'sen tanzim veya imzası tasdik edilmiş veya alacaklı tarafından ikrar olunmuş bir belge yahut resmî dairelerin veya yetkili makamların yetkileri dâhilinde ve usulüne göre verdikleri bir makbuz veya vesika ile ispat etmeye mecburdur.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 109. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 269 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Âdi kira ve hasılat kiralari için ödeme emri ve itiraz müddeti

Madde 269. — Takip âdi kiralara veya hasılat kiralalarına mütedair olur ve alacaklı da taleberse ödeme emri, Borçlar Kanununun 260 ve 288 nci maddelerinde yazılı ihtarı ve kanuni müddet geçtikten sonra tetkik merciinden borçlunun kiralanan şeyden çıkarılması istenebileceği tebliğini ihtiva eder.

Bu tebliğ üzerine borçlu, yedi gün içinde, itiraz sebeplerini 62 nci madde hükümleri dâhilinde icra dairesine bildirmeye mecburdur. Borçlu itirazında, kira akdini ve varsa buna ait mukavelenamedeki imzasını açık ve kesin olarak reddetmezse, akdi kabul etmiş sayılır.

İtiraz takibi durdurur. İtirazın tebliği tarihinden itibaren altı ay içinde itirazın kaldırılmasını istemiyen alacaklı, bir daha aynı alacaktan dolayı ilâmsız icra yoluyla takip yapamaz.

Borçlar Kanununun 260 nci maddesinin kiralayana altı günlük mühletin hitamında akdi feshe müsaade ettiği hallerde itiraz müddeti üç gündür.

MADDE 110. — Millet Meclisi metninin 115 nci maddesi 110 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Senet veya makbuzun alacaklı tarafından inkârı halinde 68 nci madde hükmü kıyasen uygulanır.

Merciin tahliyeye mütedair kararının infazı için kesinleşmesi beklenmez. Ancak tahliye için, kararın borçluya tefhimi veya tebliği tarihinden itibaren on gün geçmesi lâzımdır. Borçlu tahliye kararı hakkında 36 nci madde hükmünden faydalanabilir.

Kıyasen uygulanacak maddeler

Madde 269 d. — 62, 63, 65, 68, 70 ve 72 nci maddeler hükümleri kıyas yolu ile burada da uygulanır.

MADDE 116. — İcra ve İflâs Kanununun 271 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kaçırılan eşyayı takip hakkı

Madde 271. — Gizlice veya cebirle götürülmüş eşya, götürülmelerinden 10 gün içinde icra dairesinin emri ile ve zabıta kuvvetiyle geri alınabilir, iyi niyet sahibi üçüncü şahısların hakları saklıdır.

İhtilâf halinde mahkeme basit yargılama usulü ile meseleyi halleder ve karara bağlar.

MADDE 117. — İcra ve İflâs Kanununun 275 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

2. İtirazın kaldırılması

Madde 275. — İtiraz vukuunda kiralyan tetkik merciinden itirazın kaldırılmasını isteyebilir.

Tahliye talebi noterlikçe re'sen tanzim veya tarih ve imzası tasdik edilmiş yahut ikrar olunmuş bir mukaveleye müstenidolup da kiracı kiranın yenilendiğine veya uzatıldığına dair aynı kuvvet ve mahiyette bir vesika gösteremezse itiraz kaldırılır.

Aksi takdirde itirazın kaldırılması talebi reddolunur.

İtirazın kaldırılması üzerine tahliye ve teslim icra edildikten veya kaldırılma talebi reddolunduktan sonra kiracının veya kiralyanın umumi hükümlere göre mahkemeye müracaat hakları saklıdır.

Mahkemede açılan dâvada, icra takibi sırasında inkâr olunan imzanın kendisine aidolduğu anlaşılan kiracı veya kiralyan 50 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm edilir.

MADDE 118. — İcra ve İflâs Kanununun 276 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kiralanan gayrimenkulde üçüncü şahıs bulunursa

Madde 276. — Tahliyesi istenen yerde kiracıdan başka bir şahıs bulunur ve işgalde haklı olduğuna dair resmî bir vesika gösteremezse derhal tahliye olunur.

Şu kadar ki, bu şahıs resmî bir vesika gösterememekle beraber daireye ibraz olunan mukavele tarihinden evvelki bir zamandan beri orayı işgal etmekte bulunduğunu beyan eder ve bu beyanı icra memuru tarafından mahallinde yapılacak tahkikatla teyyüdederse memur, tahliyeyi tehirle üç gün içinde keyfiyeti tetkik merciine bildirir.

Merci, tarafları dinliyerek icabına göre tahliyeyi emreder veya taraflardan birinin yedi gün içinde mahkemeye müracaat etmesi lüzumuna karar verir. Bu müddet içinde mahkemeye müracaat edilirse, dâvanın neticesine göre hareket olunur. 36 nci madde hükümleri burada da uygulanır. Dâva etmiyen taraf iddiasından vaz geçmiş sayılır.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 111. — Millet Meclisi metninin 116 ncı maddesi 111 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 112. — Millet Meclisi metninin 117 nci maddesi 112 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 113. — Millet Meclisi metninin 118 nci maddesi 113 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Borçlunun nesep ve sebepten usul ve füruu, karı veya kocası, ikinci dereceye kadar kan ve sıhri hısımları ve iş ortakları ile borçluya tebaan mecurda oturdukları anlaşılın diğer şahıslar, bu madde hükmünün tatbikinde üçüncü şahıs sayılmazlar.

MADDE 119. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 278 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İvazsız tasarrufların iptali

Madde 278. — Mûtat hediyeleşmeler müstesna olmak üzere, hacizden veya haczedilecek mal bulunmaması sebebiyle acizden yahut iflâsın açılmasından haczin veya aciz vesikası verilmesinin sebebi olan yahut masaya kabul olunan alacaklardan en eskisinin tesis edilmiş olduğu tarihe kadar geriye doğru olan müddet içinde yapılan bütün bağışlamalar ve ivazsız tasarruflar batıldır.

Ancak, bu müddet haciz veya aciz yahut iflâstan evvelki iki seneyi geçemez.

Aşağıdaki tasarruflar bağışlama gibidir.

1. Karı ve koca ile usul ve füruu, neseben veya sıhren ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) hısımlar, evlât edinilenle evlâtlık arasında yapılan ivazlı tasarruflar,
2. Kendi verdiğinin akdin yapıldığı sıradaki değerine göre borçlunun ivaz olarak pek aşağı bir fiyat kabul ettiği akitler.
3. Borçlunun kendisine yahut üçüncü bir şahıs menfaatine kaydı hayat şartıyla irat ve intifa hakkı tesis ettiği akitler ve ölünceye kadar bakma akitleri.

MADDE 120. — İcra ve İflâs Kanununun 280 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Diğer iptal halleri

Madde 280. — Tediye kabiliyetini kısmen veya tamamen kaybetmiş veya hakkında 178 nci maddenin 2 nci fıkrasındaki şartlar tahakkuk etmiş olan borçlunun, iyi niyetli bir şahıstan veya basiretli bir tacirden beklenilemeyecek tasarruflarla mevcudunu eksilttiği ve üçüncü şahsın bu durumu ve muamelenin mahiyetini bildiği veya bilmesi gerektiği hallerde yapılmış olan tasarrufları batıldır. Şu kadar ki, tasarrufun vukuu tarihinden itibaren alacaklı iki sene içinde borçlu aleyhine icra veya iflâs takibinde bulunmuş olmalıdır.

Borçlunun birinci fıkradaki tasarrufu, alacaklıları ızzar kasdiyle yapması ve bu kasda üçüncü şahsın vukufu halinde, tasarruf tarihi ne olursa olsun batıl sayılır.

Üçüncü şahıs, borçlunun karı veya kocası, usul ve füruu ile üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar sıhri hısımları (bu dereceler dâhil) evlât edineni veya evlâtlığı ise borçlunun 1 nci fıkrada beyan olunan durumunu bildiği farz olunur. Bunun hilâfını üçüncü şahıs, ancak 279 ncu maddenin son fıkrasına göre ispat edebilir.

Ticari işletmenin veya iş yerindeki mevcut ticari emtiyanın tamamını veya mühim bir kısmını devir veya satınalan yahut bir kısmını iktisapla beraber iş yerini sonradan işgal eden şahsın, borçlunun alacaklılarını ızzar kasdını bildiği ve borçlunun da bu hallerde ızzar kasdiyle hareket ettiği kabul olunur. Bu karine, ancak iptal dâvasını açan alacaklıya devir, satış veya terk tarihinden en az üç ay evvel keyfiyetin yazılı olarak bildirildiğini veya ticari işletmenin bulunduğu yerde görülebilir levhaları asmakla beraber Ticaret Sicili Gazetesiyle; bu mümkün olmadığı takdirde bütün alacaklıların itilaini temin edecek şekilde munasip vasıtalarla ilân olunduğunu ispatla çürütülebilir.

MADDE 114. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 278 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İvazsız tasarrufların batlı

Madde 278. — Mütat hediyeler müstesna olmak üzere, Hacizden veya haczedilecek mal bulunmaması sebebiyle hacizden yahut iflâsın açılmasından haczin veya aciz vesikası verilmesinin sebebi olan yahut masaya kabul olunan alacaklardan en eskisinin tesis edilmiş olduğu tarihe kadar geriye doğru olan müddet içinde yapılan bütün bağışlamalar ve ivazsız tasarruflar batıldır.

Ancak, bu müddet haciz veya aciz yahut iflâstan evvelki iki seneyi geçemez.

Aşağıdaki tasarruflar bağışlama gibidir.

1. Karı ve koca ile usul ve fûru, neseben veya sıhren ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) hısımlar, evlât edinenele evlâtlık arasında yapılan ivazlı tasarruflar,

2. Akdin yapıldığı sırada, kendi verdiği şeyin değerine göre borçlunun ivaz olarak pek aşağı bir fiyat kabul ettiği akitler.

3. Borçlunun kendisine yahut üçüncü bir şahıs menfaatine kaydı hayat şartıyla irat ve intifa hakkı tesis ettiği akitler ve ölünceye kadar bakma akitleri.

MADDE 115. — İcra ve İflâs Kanununun 280 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Diğer batlı halleri

Madde 280. — Tediye kabiliyetini kısmen veya tamamen kaybetmiş veya hakkında 178 nci maddenin 2 nci fıkrasındaki şartlar tahakkuk etmiş olan borçlunun, iyi niyetli bir şahıstan veya basiretli bir tacirden beklenilmeyecek tasarruflarla mevcudunu eksilttiği ve üçüncü şahsın bu durumu ve muamelenin mahiyetini bildiği veya bilmesi gerektiği hallerde yapılmış olan tasarrufları batıldır. Şu kadar ki, tasarrufun vukuu tarihinden itibaren alacaklı iki sene içinde borçlu aleyhine haciz veya iflâs takibinde bulunmuş olmalıdır.

Borçlunun birinci fıkradaki tasarrufu, alacaklıları ızzar kasdiyle yapması ve bu kasda üçüncü şahsın vukufu halinde, tasarruf tarihi ne olursa olsun batıl sayılır.

Üçüncü şahıs, borçlunun karı koca veya kocası, usul ve fûru ile üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar sıhri hısımları (bu dereceler dâhil) evlât edinenele veya evlâtlığı ise borçlunun 1 nci fıkrada beyan olunan durumunu bildiği farz olunur. Bunun hilâfını üçüncü şahıs, ancak 279 nci maddenin son fıkrasına göre ispat edebilir.

Ticari işletmenin veya iş yerindeki mevcut ticari emtianın tamamını veya mühim bir kısmını devir veya satınalan yahut bir kısmını iktisapla beraber iş yerini sonradan işgal eden şahsın, borçlunun alacaklılarını ızzar kasdını bildiği ve borçlunun da bu hallerde ızzar kasdiyle hareket ettiği kabul olunur. Bu karine, ancak iptal dâvasını açan alacaklıya devir, satış veya terk tarihinden en az üç ay evvel keyfiyetin yazılı olarak bildirildiğini veya ticari işletmenin bulunduğu yerde görülebilir levhaları asmakla beraber Ticaret Sicili Gazetesiyle; bu mümkün olmadığı takdirde bütün alacaklıların itilâamı temin edecek şekilde munasip vasıtalarla ilân olunduğunu ispatla çürütülebilir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 121. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 281 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İptal dâvalarında yargılama usulü

Madde 281. — Mahkeme, iptal dâvalarını basit yargılama usulü ile görüp hükme bağlar ve bu dâvalara mütaallik ihtilâfları hal ve şartları gözönünde tutarak serbestçe takdir ve halleder.

Hâkim, iptale tabi tasarrufların konusu olan mallar hakkında alacaklının talebi üzerine ihtiyati haciz kararı verebilir. Teminatın lüzum ve miktarı mahkemece takdir ve tâyin olunur. Şu kadar ki, dâvanın elden çıkarılmış mallar yerine kaim olan kıymete taallûku halinde, teminat göstermeksizin ihtiyati haciz kararı verilemez.

Dâvalılardan her hangi biri dâvacının alacağını ödediği takdirde, dâva reddolunur. Bu halde hâkim, duruma göre herbirini masrafla inzam veya bu masraflı aralarında takdir ettiği surette taksim eder.

MADDE 122. — İcra ve İflâs Kanununun 282 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İptal dâvasında dâvalı

Madde 282. — İcra ve İflâs Kanununun 11 nci babındaki iptal dâvaları, borçlu ve borçlu ile hukukî muamelede bulunan veya borçlu tarafından kendilerine ödeme yapılan kimseler ile bunların mirasçıları aleyhine açılır. Bunlardan başka, kötü niyeti ispat edilen üçüncü şahıslar aleyhine de iptal dâvası açılabilir. İptal dâvası iyi niyetli üçüncü şahısların haklarını ihlâl etmez.

MADDE 123. — İcra ve İflâs Kanununun 283 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İadenin şümulü

Madde 283. — Davacı, iptal dâvası sabit olduğu takdirde, bu dâvaya konu teşkil eden mal üzerinde cebri icra yolu ile, hakkını almak yetkisini elde eder ve dâvanın konusu gayrimenkulse, dâvalı üçüncü şahıs üzerindeki kaydın tashihine mahal olmadan o gayrimenkulün haciz ve satışını istiyebilir.

İptal dâvası, üçüncü şahsın elinden çıkarmış olduğu mallar yerine geçen değere taallûk ediyorsa, bu değerler nisbetinde üçüncü şahıs nakden tazmine (dâvacının alacağından fazla olmak üzere) mahkûm edilir.

İptal dâvası üzerine üçüncü şahıs da, mamelekinde hâsıl olacak eksikliğin borçludan tahsilini aynı dâvada istiyebilir. Bu talep, iptal dâvasının tefrik edilerek daha önce hükme bağlanmasına mâni değildir.

İptal dâvasını kaybeden üçüncü şahıs, karşılık olarak verdiği şeyi veya bedelini borçludan veya iflâs masasından geri istiyebilir.

Bâtıl bir tasarruf neticesinde kendisine ödenilen şeyi geriveren alacaklı eski haklarını muhafaza eder.

Bağışlanan iyi niyetli ise yalnız dâva zamanında elinde bulunan miktarı geri vermeye mecburdur.

MADDE 124. — İcra ve İflâs Kanununun 284 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Hak düşürücü müddet

Madde 284. — İptal dâvası hakkı, bâtıl tasarrufun vukuu tarihinden itibaren beş sene geçmekle düşer.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 116. — İcra ve İflâf Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 281 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İptal dâvalarında yargılama usulü

Madde 281. — Mahkeme, iptal dâvalarını basit yargılama usulü ile görüp hükme bağlar ve bu dâvalara mütaallik ihtilâfları hal ve şartları göz önünde tutarak serbestçe takdir ve halleder.

Hâkim, iptale tabi tasarrufların konusu olan mallar hakkında alacaklının talebi üzerine ihtiyati haciz kararı verebilir. Teminatın lüzum ve miktarı mahkemece takdir ve tâyin olunur. Şu kadar ki, dâvanın elden çıkarılmış mallar yerine kaım olan kıymete taallûku halinde, teminat göstermeksizin ihtiyati haciz kararı verilemez.

Dâvalılardan her hangi biri dâvacının alacağını ödedeği takdirde, dâva reddolunur. Bu halde hâkim, duruma göre herbirini masrafla ilzam veya bu masrafı aralarında takdir ettiği surette taksim eder.

MADDE 117. — İcra ve İflâs Kanununun 282 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İptal dâvasında dâvalı

Madde 282. — İcra ve İflâs Kanununun 11 nci babındaki iptal dâvaları borçlu ve borçlu ile hukukî muamelede bulunan veya borçlu tarafından kendilerine ödeme yapılan kimseler ile bunların mirasçıları aleyhine açılır. Bunlardan başka, kötüniyet sahibi üçüncü şahıslar aleyhine de iptal dâvası açılabilir. İptal dâvası iyi niyetli üçüncü şahısların haklarını ihlâl etmez.

MADDE 118. — İcra ve İflâs Kanununun 283 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İadenin şümülü

Madde 283. — Dâvacı, iptal dâvası sabit olduğu takdirde, bu dâvaya konu teşkil eden mal üzerinde cebri icra yolu ile, hakkını almak yetkisini elde eder ve dâvanın konusu gayrimenkulse, dâvalı üçüncü şahıs üzerindeki kaydın tashihine mahal olmadan o gayrimenkulün haciz ve satışını istiyebilir.

İptal dâvası, üçüncü şahsın elinden çıkarmış olduğu mallar yerine geçen değere taallük ediyorsa, bu değerler nisbetinde üçüncü şahıs nakden tazmine (dâvacının alacağından fazla olmamak üzere) mahkûm edilir.

İptal dâvası üzerine üçüncü şahıs da, mamelekinde hâsıl olacak eksikliğin borçludan tahsilini aynı dâvada istiyebilir. Bu talep, iptal dâvasının tefrik edilerek daha önce hükme bağlanmasına mâni değildir.

İptal dâvasını kaybeden üçüncü şahıs, karşılık olarak verdiği şeyi veya bedelini borçludan veya iflâs masasından geri istiyebilir.

Bâtıl bir tasarruf neticesinde kendisine ödenilen şeyi geriveren alacaklı eski haklarını muhafaza eder.

Kendisine bağış yapılan iyi niyetli ise yalnız dâva zamanında elinde bulunan miktarı gerivermeye mecburdur.

MADDE 119. — Millet Meclisi metninin 124 ncü maddesi 119 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 125. — İcra ve İflâs Kanununun 6763 sayılı Kanunla değişik 285 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Konkordato talebi

Madde 285. — Konkordato hükümlerinden istifade etmek isteyen her hangi bir borçlu, tetkik merciine bir konkordato projesi verir ve bu projeye mufassal bir bilânço ve defter tutmaya mecbur şahıslardan ise defterlerinin vaziyetini bildiren bir cetvel ekler. Bu cetvelde, bilhassa Ticaret Kanununun 66 nci maddesi hükmünce tutulması mecburi olan defterlerin hepsinin tutulmuş olup olmadıkları gösterilir.

Yetkili tetkik mercii, iflâsa tabi olanlar için 154 ncü maddenin 1 veya 2 nci fıkrasında yazılı yerdeki, iflâsa tabi olmıyan borçlunun ikametgâhındaki tetkik merciidir.

Borçlu, bilânçosunda yazılı mal ve kıymetleri, konkordato mühletinin verilmemesi halinde, bilânçoyu tetkik merciine sunduğu tarihten bir sene içinde takibe uğradığı takdirde 162 nci maddede uyarınca göstermeye mecburdur. Konkordato mühleti kaldırılmış veya konkordato tasdik edilmişse, bunların kesinleşmesi tarihlerinden itibaren bir sene ve konkordato feshedilmişse feshin kesinleşmesinden altı ay müddetle borçlu için aynı mecburiyet vardır.

Mevcut malları ve alacakları borçlarının en az yüzde ellisini ödemeye yetişmeyen borçlu konkordato istiyemez.

MADDE 126. — İcra ve İflâs Kanununun 286 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Konkordato talebinin nazara alınması şartları

Madde 286. — Tetkik mercii borçluyu dinledikten sonra onun durumunu ve hesaplarının halini ve işlerindeki doğruluğun ve taahhütlerini yerine getirmesine mâni olan sebepleri göz önünde tutarak, projenin alacaklıları zarara sokmak kasdından âri ve borçlunun mevcudıyla mütenasib olup olmadığına ve mevcudunun yüzde elliye ödemeye yetişip yetişmediğine göre, talebinin uygun olup olmadığına karar verir.

Borçlu, 287 nci madde gereğince mühlet verilmesi hakkındaki merci kararını beş gün içinde masraflarını verip tatbika koydurmazsa verilen mühlet kendiliğinden kalkar.

MADDE 127. — İcra ve İflâs Kanununun 289 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Mühletin neticeleri

Madde 289. — Rehinli alacaklar müstesna olmak üzere, mühlet içinde borçlu aleyhine hiçbir takip yapılamaz ve evvelce başlamış takipler durur; bir takip muamelesiyle kesilebilen zaman aşımı ve hak düşüren müddetler cereyan etmez.

Ancak 206 nci maddenin birinci sırasında yazılı alacaklar için haciz yolu ile yapılan takipler, birinci fıkra hükmünden müstesnadır.

MADDE 128. — İcra ve İflâs Kanununun 292 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Alacakların bildirilmesi

Madde 292. — Alacaklılar komiser tarafından yirmi gün içinde alacaklarını bildirmeye ilânla davet olunur. İlânda hilâfına hareket edenlerin konkordato müzakeresine kabul edilmeyecekleri ihtarı da yazılır.

Aynı ilânda komiser; yukardaki fıkrada yazılı müddet geçtikten sonra olmak üzere, konkordato teklifini müzakere etmek için alacaklıları muayyen bir gün ve saatte toplanmaya dâvet eder ve toplanmaya tekaddüm eden 10 gün içinde vesikaları tetkik edebileceklerini kendilerine haber verir.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 120. — Millet Meclisi metninin 125 nci maddesi 120 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 121. — Millet Meclisi metninin 126 nci maddesi 121 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 122. — Millet Meclisi metninin 127 nci maddesi 122 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 123. — İcra ve İflâs Kanununun 292 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Alacakların bildirilmesi

Madde 292. — Alacaklılar komiser tarafından yirmi gün içinde alacaklarını bildirmeye ilânla davet olunur. İlânın birer sureti adresi belli olan alacaklılara posta ile gönderilir. İlânda hilâfına hareket edenlerin konkordato müzakeresine kabul edilmeyecekleri ihtar da yazılır.

Aynı ilânda komiser; yukardaki fıkrada yazılı müddet geçtikten sonra olmak üzere, konkordato teklifini müzakere etmek için alacakları muayyen bir gün ve saatte toplanmaya dâvet eder ve toplanmaya tekaddüm eden 10 gün içinde vesikaları tetkik edebileceklerini kendilerine haber verir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 129. — İcra ve İflâs Kanununun 293 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Alacaklar hakkında borçlunun beyana daveti

Madde 293. — Komiser, borçluyu iddia olunan alacaklar hakkında beyanda bulunmaya davet eder. Komiser, alacakların varid olup olmadığı hakkında borçlunun defterleri ve vesikaları üzerinde gerekli incelemelerde bulunarak bunların neticesini aşağıdaki madde gereğince vereceği rapora derceder.

MADDE 130. — İcra ve İflâs Kanununun 298 nci maddesine aşağıdaki bend eklenmiştir :

4. Konkordatonun tasdikının gerektirdiği yargılama masrafları ve ilâm harclarının tasdik kararından önce, borçlu tarafından mahkeme veznesine depo edilmiş olmak.

MADDE 131. — İcra ve İflâs Kanununun 300 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Tasdikın ilânı

Madde 300. — Hüküm, kesinleşince ilân edilir; icra dairesi ile tapu idaresine, mahallî ticaret odalarına, sanayi odalarına ve borsalar ve borçlunun sıfatına göre evvelce ihbar edilmiş ise ticaret sicilli memurluğuna ve gemi sicil memurluğuna tebliğ olunur.

İlândan itibaren 287 nci maddeye göre verilen mühletin hükümleri biter.

MADDE 132. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 301 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Konkordatonun reddinden sonra iflâs ve ihtiyati haciz

Madde 301. — Konkordato tasdik olunmaz yahut mühlet kaldırılırsa alacaklılardan birinin yedi gün içinde vukubulacak talebi üzerine iflâs yolu ile takibe tabi borçlunun derhal iflâsına karar verilir.

Konkordatonun tasdikını reddeden mahkeme, teminat aramaksızın borçlunun bütün kabilihaciz mallarının ihtiyaten haczine karar verir. Bu karar masrafı avans olarak yatıran her hangi bir alacaklının talebiyle tatbik olunur. Yukardaki fıkraya göre açılan iflâs dâvası 264 ncü madde gereğince ihtiyati haczi tamamlayan merasimdir.

MADDE 133. — İcra ve İflâs Kanununun 6763 sayılı Kanunla değişik 310 ncu maddesinin 7 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

7. İflâs takibi sırasında mahkeme, iflâs idaresi tarafından çağırıldığı halde makbul bir mazet olmaksızın gelmemiş ise;

MADDE 134. — İcra ve İflâs Kanununun 311 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Hileli iflâs halleri

Madde 311. — İflâsından evvel veya sonra alacaklılarını zarara sokmak kasdiyle ve hususiyle aşağıdaki suretlerle hileli muamelelerde bulunan kimse hileli müflis sayılır ve Türk Ceza Kanununa göre cezalandırılır.

1. Alacaklıların müşterek rehini makamında olan mallarını tamamen veya kısmen kaçıırır, gizler veya tahrip ederse;

2. Alacaklıların zararına olarak hakikata aykırı makbuzlar verir veya yazı ile borç ikrar ederse;

3. Muvazaalı satışlar, muameleler yahut bağışlamalar yaparsa;

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 124. — Millet Meclisi metninin 129 ncu maddesi 124 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 125. — Millet Meclisi metninin 130 ncu maddesi 125 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 126. — Millet Meclisi metninin 131 nci maddesi 126 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 127. — Millet Meclisi metninin 132 nci maddesi 127 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 128. — Millet Meclisi metninin 133 ncü maddesi 128 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 129. — İcra ve İflâs Kanununun 311 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Hileli iflâs halleri

Madde 311. — İflâsından evvel veya sonra alacaklılarını zarara sokmak kasdiyle ve hususiyle aşağıdaki suretlerle hileli muamelelerde bulunan kimse hileli müflis sayılır ve Türk Ceza Kanununa göre cezalandırılır.

1. Alacaklıların müşterek rehini makamında olan mallarını tamamen veya kısmen kaçıırır, gizler veya tahribederse;

2. Alacaklıların zararına olarak hakikata aykırı makbuzlar verir veya yazı ile borç ikrar ederse;

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

4. Evlenme mukavelesinde hakikaten getirilmemiş bir çeyizi getirilmiş gibi tanır ve karı da bu mukaveleyi kocasının alacaklılarına karşı istimale kalkışrsa ;

5. Hakikata aykırı borç ikrar etmek yahut muvazaalı muameleler ve mukaveleler yapmak suretiyle alacaklılarını zarara sokarsa ;

6. Borcu mevcudu ile alacağından ziyade olduğunu bildiği halde ehemmiyetli kıymeti haiz ticari mallarını yahut fabrikasının mahsullerini hem satış gününün piyasasından, hem de malolduğu veya satın alındığı kıymetten pek aşağı bir fiyatla satmak suretiyle mevcudunu israf ederse ;

7. Konkordato mukavelesi haricinde alacaklıya hususi menfaatler temin ederse ;

8. Hakikate aykırı muhasebe ve sahte bilançolarla aktifini hakikatte olduğundan noksan gösterirse ;

Bir numaralı bendde yazılı malların kıymeti 200 liradan aşağı ise Türk Ceza Kanununun 522 nci maddesi tatbik olunur.

Bir numaralı bendde yazılı suçları yapanlar müflisin evi halkından kimseler ise müflis gibi cezalandırılırlar.

Türk Ceza Kanununun iştirak hükümleri dışında kalsa dahi, müflisin aktifini azaltmak maksadıyla ona ait menkul ve gayrimenkul malları kısmen veya tamamen saklıyan veya kaçırın ve muvazaa ile temellük eden veya bu hususlarda yataklık veya tavassut eden veya iflâs masasına müracaat ile kısmen veya tamamen asılsız alacaklarını kaydettiren veya müflisin tediye kabiliyetini azaltmak maksadıyla kendi adına veya müstear adla ticari faaliyetlere girişen kimseler hakkında dahi aynı cezalar uygulanır.

MADDE 135. — İcra ve İflâs Kanununun 331 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Alacaklısını zarara sokmak kasdiyle mevcudunu eksilten borçluların cezası

Madde 331. — İcra takibi veya konkordato mühleti talebinden önceki iki sene içinde borçlu, alacaklısını zarara sokmak maksadıyla, mallarını veya bunlardan bir kısmını mülkünden çıkararak, telef ederek veya kıymetten düşürerek hakiki surette yahut gizliyerek muvazaa yolu ile başkasının uhdesine geçirerek veya aslı olmıyan borçlar ikrar ederek mevcudunu suni surette eksiltirse, aleyhine aciz belgesi istihsal edildiği veya alacaklı alacağını istifa edemediğini ispat ettiği takdirde, üç aydan üç yıla kadar hapis ile cezalandırılır.

Zararın miktarına göre Türk Ceza Kanununun 522 nci maddesi hükümleri dahi uygulanır.

Bu suçlar alacaklının şikâyeti üzerine takibolunur.

Borçlu lehine bu hareketlere bilerek yardım ve iştirak eden kimseler, Türk Ceza Kanununun 65 nci maddesi delâletiyle bu maddeye göre cezalandırılır.

MADDE 136. — İcra ve İflâs Kanununun 332 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Aczine kendi fiiliyle sebebiyet veren veya vaziyetinin fenalığını bilerek ağırlaştırın borçlunun cezası

Madde 332. — İcra takibi veya konkordato mühleti talebinden önceki iki sene içinde borçlu, âdet üzere tecviz edilemeyecek bir hiffetle hareket ederek veya haddinden ziyade masraflar yaparak yahut cüretli talih oyunlarına veya basiretsizce spekülasyonlara girişerek yahut işlerinde ağır ihmallerde bulunarak aczine kendi fiili ile sebebiyet verir yahut vaziyetinin fenalığını bildiği halde o gibi hareketlerle bu fenalığı ağırlaştırırsa, aleyhine aciz belgesi istihsal edildiği veya alacaklı alacağını istifa edemediğini ispat ettiği takdirde, 15 günden altı aya kadar hafif hapis cezasıyla cezalandırılır.

3. Muvazaalı satışlar, muameleler yahut bağışlamalar yaparsa ;
4. Evlenme mukavelesinde hakikaten getirilmemiş bir çeyizi getirilmiş gibi tanır ve karı da bu mukaveleyi kocasının alacaklılarına karşı istimale kalkışırca ;
5. Hakikata aykırı borç ikrar etmek yahut muvazaalı muameleler ve mukaveleler yapmak suretiyle alacaklılarını zarara sokarsa ;
6. Borcu mevcudu ile alacağından ziyade 'olduğunu bildiği halde ehemmiyetli kıymeti haiz ticari mallarını yahut fabrikasının mahsullerini hem satış gününün piyasasından, hem de malolduğu veya satın alındığı kıymetten pek aşağı bir fiyatla satmak suretiyle mevcudunu israf ederse ;
7. Konkordato mukavelesi haricinde alacaklıya hususi menfaatler temin ederse ;
8. Hakikate aykırı muhasebe ve sahte bilançolarla aktifini hakikatte olduğundan fazla veya noksan gösterirse.

Bir numaralı bentte yazılı malların kıymeti 1 000 liradan aşağı ise Türk Ceza Kanununun 522 nci maddesi tatbik olunur.

Bir numaralı bentte yazılı suçları yapanlar müflisin evi halkından kimseler ise müflis gibi cezalandırılırlar.

Türk Ceza Kanununun iştirak hükümleri dışında kalsa dahi, müflisin aktifini azaltmak maksadiyle ona ait menkul ve gayrimenkul malları kısmen veya tamamen saklıyan veya kaçırın ve muvazaa ile temellük eden veya bu hususlarda yataklık veya tavassut eden veya iflâs masasına müracaat ile kısmen veya tamamen asılsız alacaklarını kaydettiren veya müflisin tediyeye kabiliyetini azaltmak maksadiyle kendi adına veya müstear adla ticari faaliyetlere girişen kimseler hakkında dahi aynı cezalar uygulanır.

MADDE 130. — İcra ve İflâs Kanununun 331 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Alacaklısını zarara sokmak kasdiyle mevcudunu eksilten borçluların cezası

Madde 331. — Haciz yolu ile takip talebinden sonra veya bu talepten önceki iki yıl içinde borçlu, alacaklısını zarara sokmak maksadiyle, mallarını veya bunlardan bir kısmını mülkünden çıkararak, telef ederek veya kıymetten düşürerek hakiki surette yahut gizliyerek muvazaa yolu ile başkasının uhdesine geçirerek veya aslı olmayan borçlar ikrar ederek mevcudunu suni surette eksiltirse, aleyhine aciz belgesi istihsal edildiği veya alacaklı alacağını istifa edemediğini ispat ettiği takdirde, üç aydan üç yıla kadar hapis ile cezalandırılır.

Konkordato mühleti talebinden önceki iki yıl içinde birinci fıkradaki fiilleri işliyen borçlu hakkında da bu hükümler uygulanır.

Zararın miktarına göre Türk Ceza Kanununun 522 nci maddesi hükümleri dahi uygulanır.

Bu suçlar alacaklının şikâyeti üzerine takibolunur.

Borçlu lehine bu hareketlere bilerek yardım ve iştirak eden kimseler, Türk Ceza Kanununun 65 nci maddesi delâletiyle bu maddeye göre cezalandırılır.

MADDE 131. — İcra ve İflâs Kanununun 332 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Aczine kendi fiiliyle sebebiyet veren veya vaziyetinin fenalığını bilerek ağırlaştırın borçlunun cezası

Madde 332. — Haciz yolu ile takip talebinden sonra veya bu talepten önceki iki yıl içinde borçlu, âdet üzere tecviz edilemeyecek bir hiffetle hareket ederek veya haddinden ziyade masraflar yaparak yahut cüretli talih oyunlarına veya basiretsizce spekülasyonlara girişerek yahut işlerinde ağır ihmallerde bulunarak aczine kendi fiili ile sebebiyet verir yahut vaziyetinin fenalığını bildiği halde o gibi hareketlerle bu fenalığı ağırlaştırırsa, aleyhine aciz belgesi istihsal edildiği veya alacaklı alacağını istifa edemediğini ispat ettiği takdirde, 15 günden altı aya kadar hafif hapis cezasıyla cezalandırılır.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Bu suç alacaklının şikâyeti üzerine takibolunur. Borçluyu fazla borç altına girmeye veya talih oyunu ile spekülâsyonlarda bulunmaya sevk etmiş yahüt ağır faiz almak suretiyle za'findan istifade etmiş olan alacaklıların şikâyet hakkı yoktur.

MADDE 137. — İcra ve İflâs Kanununun 337 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Mal beyanı için gelmeyenlerin ve beyanda bulunmayanların ve istenen malı teslim etmeyenlerin cezası

Madde 337. — Müddeti içinde beyanda bulunmak üzere mâzereti olmaksızın icra dairesine gelmeyen veya yazılı beyanda bulunmayan borçlular, bu yüzden zarar gören alacaklının şikâyeti üzerine tetkik mercii tarafından bir aya kadar hafif hapis veya 25 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası ile mahkûm edilir. Mal beyanında bulunmamasından alacaklının zarar görmediğini ispat eden borçluya ceza verilmez.

162, 209, 216 ncı maddeler hükümlerine muhalefet eden müflis hakkında da iflâs idaresinin vereceği müzekkere üzerine tetkik mercii tarafından aynı ceza hükmolunur.

MADDE 138. — İcra ve İflâs Kanununa 337 nci maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir.

Ticareti terkedenlerin cezası

Madde 337 a. — 44 ncü maddeye göre mal beyanında bulunmayan veya beyanında mevcudunu eksik gösteren veya aktifinde yer almış malı veya kaim değerini haciz veya iflâs sırasında göstermeyen veya beyanından sonra bu malları üzerinde tasarruf eden borçlu hakkında, bundan zarar gören alacaklının şikâyeti üzerine, tetkik mercii tarafından 3 aydan 1 seneye kadar hafif hapis cezasına hükmolunur.

Mal beyanında bulunmamasından alacaklının zarar görmediğini isbat eden borçluya ceza verilmez.

Borçlunun iflâsı takdirinde birinci fıkradaki durum ayrıca taksiratlı iflâs hali sayılır.

MADDE 139. — İcra ve İflâs Kanununun 340 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Borçlunun ödeme şartını ihlâli halinde ceza

Madde 340. — 111 nci madde mucibince veya alacaklının muvafakati ile cira dairesinde kararlaştırılan borcu ödeme şartını mâkul bir sebep olmaksızın ihlâl eden borçlu, bu yüzden zarara uğrıyan alacaklının şikâyeti üzerine tetkik mercii tarafından beş günden bir aya kadar hafif hapis ile cezalandırılır.

MADDE 140. — İcra ve İflâs Kanununun 343 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

30 ve 31 ncı maddeler hükmüne muhalefet edenlerin cezası

Madde 343. — Yalnız kendisi tarafından yapılacak olan bir işin yapılması veya bir işin yapılması yahut bir irtifak hakkının tahmili veya kaldırılması hakkındaki ilâm hükümlerine mâkul mazerete müstenidolunarak muhalefet eden borçlular, hüküm lehine verilmiş olan kimsenin şikâyeti üzerine tetkik mercii tarafından beş günden bir aya kadar hafif hapis cezasına mahkûm edilirler.

Konkordato mülleti talebinden önceki iki yıl içinde birinci fıkradaki fiilleri işliyen borçlu hakkında da bu hükümler uygulanır.

Bu suç alacaklıının şikâyeti üzerine takibolunur. Borçluyu fazla borç altına girmeye veya tahlî oyunu ile spekülasyonlarda bulunmaya sevk etmiş yahut ağır faiz almak suretiyle za'findan istifade etmiş olan alacaklıların şikâyet hakkı yoktur.

MADDE 132. — İcra ve İflâs Kanununun 337 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Mal beyanı için gelmeyenlerin ve beyanda bulunmayanların ve istenen malı teslim etmeyenlerin cezası

Madde 337. — Müddeti içinde beyanda bulunmak üzere mâzereti olmaksızın icra dairesine gelmeyen veya yazılı beyanda bulunmayan borçlular, bu yüzden zarar gören alacaklıının şikâyeti üzerine tetkik mercii tarafından bir aya kadar hafif hapis veya 25 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası ile mahkûm edilir. Borçlunun haczi kabil mallarının alacaklıının bildiği veya bilmesi lâzımgeldiği ispat olunursa borçluya ceza verilmez.

162, 209, 216 ncı maddeler hükümlerine muhalefet eden müflis hakkında da iflâs idaresinin vereceği müzekkere üzerine tetkik mercii tarafından aynı ceza hükmolunur.

MADDE 133. — İcra ve İflâs Kanununa 337 nci maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir.

Ticaretî terk edenlerin cezası

Madde 337. — a) 44 ncü maddeye göre mal beyanında bulunmayan veya beyanında mevcudunu eksik gösteren veya aktifinde yer almış malı veya yerine kaim olan değerini haciz veya iflâs sırasında gösteremiyen veya beyanından sonra bu malları üzerinde tasarruf eden borçlu hakkında, bundan zarar gören alacaklıının şikâyeti üzerine, tetkik mercii tarafından 3 aydan 1 seneye kadar hafif hapis cezasına hükmolunur.

Birinci fıkradaki fiillerin işlenmesinden alacaklıının zarar görmediğini ispat eden borçluya ceza verilmez.

Borçlunun iflâsı takdirinde birinci fıkradaki durum ayrıca taksiratlı iflâs hali sayılır.

MADDE 134. — Millet Meclisi metninin 139 ncü maddesi 134 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 135. — Millet Meclisi metninin 140 ncü maddesi 135 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 141. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 344 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Nafaka hükmüne uymayanların cezası

Madde 344. — Nafaka vermeye mahkûm olup da ilâmda gösterilen ödeme şartlarına riayet etmeyen borçlu, alacaklının şikâyeti üzerine tetkik merciince tarafların hal ve vaziyetlerine göre on günden üç aya kadar hafif hapse mahkûm edilir. Cezanın infazından sonra işliyecek nafaka hakkında aynı hüküm cereyan eder.

Ancak borçlu, nafakanın kaldırılması veya azaltılması hakkında dâva açmış ve borçlunun ileri sürdüğü sebepler, tetkik merciince cezanın tehiri talebini kabul ettirecek mahiyette bulunmuş olursa, bu madde hükmünün uygulanması yargılama sonucuna bırakılabilir.

MADDE 142. — İcra ve İflâs Kanununa 345 nci maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir.

Sermaye şirketlerinin iflâsını istemek mecburiyetinde onlanların cezası

Madde 345 a. — İdare ve temsil ile görevlendirilmiş kimseler veya tasfiye memurları, kasden veya ihmal ile 179 ncü maddeye göre şirketin mevcudunun borçlarını karşılamadığını bildirerek şirketin iflâsını istemezlerse, alacaklılardan birinin şikâyeti üzerine, tetkik merciince 10 günden 3 aya kadar hafif hapis ve 1 000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılırlar.

Hafifletici sebepler varsa yalnız para cezasına hükmolunur.

MADDE 143. — İcra ve İflâs Kanununun 347 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Zamanaşımı

Madde 347. — Tetkik merciince bakılan suçlardan dolayı şikâyet hakkı, suçun vukuuna ittıla tarihinden üç ay ve her halde vukuundan bir sene geçmekle düşer.

MADDE 144. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 353 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Temyiz

Madde 353. — Tetkik merciinin kararı tefhim veya tebliğ tarihinden yedi gün içinde sanık ve şikâyetçi ve Cumhuriyet Savcısı tarafından temyiz olunabilir.

Temyiz, dilekçe veya tetkik merciine zaptettirilecek sözlü beyanla olur. Depozito ve lâyiha aranmaz. Dilekçe veya beyan üzerine evrak hemen Yargıtaya gönderilir.

MADDE 145. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 363 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Temyizi kabil kararlar, kötü niyetle temyiz halinde yapılacak işlem

Madde 363. — Tetkik merciinin vereceği kararlardan :

1. İlâmın icrasının geri bırakılması hakkında vukubulan talebin kabul veya reddine ve paradan gayri ilâmların infazı suretine veya 40 ncü maddeye göre icranın iadesi talebinin kabul veya reddine;

2. Göreve ve yetkisizliğe;

Anayasa ve Adalat Kom. kabul ettiği metin

MADDE 136. — Millet Meclisi metninin 141 nci maddesi 136 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 137. — İcra ve İflâs Kanununa 345 nci maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir.

Sermaye şirketlerinin iflâsını istemek mecburiyetinde onlanların cezası

Madde 345. — a) İdare ve temsil ile görevlendirilmiş kimseler veya tasfiye memurları, kasden veya ihmal ile 179 ncu maddeye göre şirketin mevcudunun borçlarını karşılamadığını bildirerek şirketin iflâsını istemezlerse, alacaklılardan birinin şikâyeti üzerine, tetkik merciince 10 günden 3 aya kadar hafif hapis veya 1 000 liradan 10 000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılırlar.

MADDE 138. — Millet Meclisi metninin 143 ncü maddesi 138 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 139. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 353 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Temyiz

Madde 353. — Tetkik merciinin kararı tefhim veya tebliğ tarihinden yedi gün içinde sanık ve şikâyetçi ve Cumhuriyet Savcısı tarafından temyiz olunabilir.

Temyiz, dilekçe veya tetkik merciine zaptettirilecek sözlü beyanla olur. Depo ve lâyiha aranmaz. Dilekçe veya beyan üzerine evrak hemen Yargıtaya gönderilir.

MADDE 140. — Millet Meclisi metninin 145 nci maddesi 140 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

3. Ödeme veya tahliye emirlerine veya bunların tebliğ şekline ve 71 nci maddeye müsteniden takibin iptali veya taliki talebinin ret veya kabulüne;

4. Gerek bu kanuna ve gerek diğer kanun hükümlerine dayanarak bir malın haczi caiz olup olmadığına;

5. Maaş veya ücretlerin haczinde miktara veya bunun artırılması veya eksiltilmesi taleplerine;

6. Üçüncü şahıslardaki mal ve alacağın haczinden doğan ihtilâflara,

7. İstihkak dâvalarına ve istihkak dâvalarına ilişkin takibin taliki kararlarına;

8. İştirak taleplerinin ret veya kabulüne;

9. Gayrimenkul malların ihale kararlarının feshine veya fesih talebinin reddine;

10. Sıraya dair şikâyet ve itirazın ret veya kabulüne;

11. İhtiyati haciz kararlarının kalkıp kalkmadığına;

12. Konkordato talebi üzerine verilecek mühlete karşı alacaklılar tarafından vukubulan itirazla konkordato talebinin muvafık olup olmadığına ve mühletin kaldırılmasına dair olan talebin kabul veya reddine;

13. Fevkâlde mühlet talebinin ret veya kabulüne;

14. Fevkalâde mühletin uzatılması talebinin ret veya kabulüne;

15. 356 nci madde mucibince maaş ve mallardan tazmin suretiyle yapılacak tahsilât hakkında vukubulan şikâyetlerin ret veya kabulüne;

16. Yed-i eminden tazminat hakkındaki taleplerin ret veya kabulüne;

Mütaallik kararlar ile bu kanunda temyiz kabiliyeti kabul edilen kararlar tefhim veya tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içinde temyiz edilebilir. Şu kadar ki, 1, 2, 3, ve 5 nci bendlerde takip mevzuu alacağın; 4, 6, 7, 8, 9, 11, 15 ve 16 nci bendlerde merci kararının taallûk ettiği malın veya hakkın kıymeti; 10 ncu bendde sırası itiraza uğrıyan alacağın tutarı 250 lirayı geçmesi şarttır.

İcra kararlarının, muameleleri uzatmak gibi kötü niyetle temyiz edildiği anlaşılırsa Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 422 nci maddesi hükmü uygulanır.

Temyizi kabil olmıyan bir kararı kötü niyetle temyiz edenler hakkında dahi bu fıkra hükmü tatbik olunur.

MADDE 146. — İcra ve İflâs Kanununun 365 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Tetkik mercii'nin temyiz talebinin reddetmesi

Madde 365. — Temyiz, kanuni müddet geçtikten sonra yapılır veya temyizi kabil olmıyan bir karara veya vazgeçme sebebiyle itiraz ve şikâyetin reddine veyahut müddeti geçmiş bir şikâyete taallûk ederse, tetkik mercii temyiz talebinin reddine karar verir.

Temyiz eden şahıs ret kararını kabul etmezse temyiz dilekçesi diğer tarafa tebliğ edildikten sonra, karar sureti ve verilirse cevap lâyihası ile birlikte Yargıtaya gönderilir. Şu kadar ki, bu halde satış dâhil hiçbir icra muamelesi durmaz.

Anayasa ve Adalet Kom. kabul ettiği metin

MADDE 141. — Millet Meclisi metninin 146 ncı maddesi 141 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

MADDE 147. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 366 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yargıtay kararları

Madde 366. — Tetkikat, temyiz edilen karara hasredilir ve onbeş gün içinde karara bağlanır. İlgililerden biri ister ve ücretini verir veya gönderirse, kararın özeti telgrafla mahalline bildirilir.

Yargıtay İcra ve İflâs Dairesinin hukuk ve ceza kararlarına karşı tetkik mercileri ısrar edemezler. İstihkak dâvaları umumi hükümlere tabidir. Hukuka mütaallik kararlar aleyhine on gün içinde karar tashihi yoluna gidilebilir. Cezaya ait kararlar hakkında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 322 nci maddesi uygulanır.

Ticaret mahkemeleri, yalnız iflâs ve konkordato talebinin kabul ve reddine dair kararlarda ısrar edebilir. Yargıtay icra ve iflâs dairesinin ceza hükümlerine mütaallik kararları aleyhine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca itiraz olunabilir. Bu itiraz, Ceza Genel Kurulunda icra ve iflâs dairesinin de iştiraki ile tetkik olunur.

Bozma kararı üzerine icra ve iflâs işlerinde 40 ncı maddenin birinci fıkrası hükmü yürür.

MADDE 148. — Bu kanunla değiştirilen maddelerde kullanılan ve aşağıdaki cetvelde yazılı olan terim ve deyimler, İcra ve İflâs Kanununun bu kanunla değiştirilmeyen maddelerinde kullanılmış bulunan eski terim ve deyimler yerine geçmiştir.

Cumhuriyet Müddeiumumisi	: Cumhuriyet Savcısı
İstida	: Dilekçe
İtirazın ref'i (ref'i itiraz)	: İtirazın kaldırılması
Kaza Dairesi	: Yargı çevresi
Muavin	: Yardımcı
Muhakeme usulü	: Yargılama usulü
Mürürüzaman	: Zamanaşımı
Salâhiyet	: Yetki
Temyiz Mahkemesi	: Yargıtay
Zabıt (varakası)	: Tutanak

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte takip hangi safhada ise bu safhanın tamamlanmasına kadar eski kanun hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Alacaklının talebi ve ödeme emrinin tanzimi ile itiraz ve itirazın kaldırılması birinci safhayı; haciz ve haczi tamamlayan muameleler ikinci safhayı; paraya çevirme son safhayı teşkil eder.

İflâs yolu ile yapılan takiplerde iflâs kararının kesinleşmesine kadar geçen devre birinci safha; mütaakıp devre ikinci safha sayılır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Konkordato mühletinin bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce verilmesi halinde kanunun eski 285 nci maddesinin son fıkrası hükmü uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4. — İstihkak dâvaları haczin icrası tarihinde; iptal dâvaları da iptali istenen muamelelerin yapıldığı tarihte yürürlükte olan kanun hükümlerine tabidir.

GEÇİCİ MADDE 5. — 72 nci madde hükümleri bu kanun yürürlüğe girdikten sonra haciz ve rehin paraya çevrilmesi yoluyla yapılmış bütün takipler hakkında uygulanır.

Anayasa ve Adalat Kom. kabul ettiği metin

MADDE 142. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 366 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yargıtay kararları

Madde 366. — Tetkikat, temyiz edilen karara hasredilir ve 15 gün içinde karara bağlanır.

İlgililerden biri ister ve ücretini verir veya gönderirse kararın özeti telgrafla mahalline bildirilir.

Yargıtay İcra ve İflâs Dairesinin hukuk ve ceza kararlarına karşı genel hükümlere göre ısrar olunabilir. Bu dairenin kararlarına karşı tashihi karar yolu caiz değildir.

İsrar kararları Hukuk ve Ceza Genel Kurullarında acele, işlerden sayılır. Bu halde Ceza Genel Kuruluna İcra ve İflâs Dairesi de katılır.

Yargıtay İcra ve İflâs Dairesinin ceza hükümlerine mütaallik kararları aleyhine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca itiraz olunabilir. Bu itiraz, Ceza Genel Kurulunda İcra ve İflâs Dairesinin de iştiraki ile tetkik olunur.

Bozma kararı üzerine İcra ve İflâs işlerinde 40 ncı madde hükmü kıyasen uygulanır.

MADDE 143. — Millet Meclisi metninin 148 nci maddesi 143 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisi metninin geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Millet Meclisi metninin geçici 2 nci madesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Millet Meclisi metninin geçici 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Millet Meclisi metninin geçici 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Millet Meclisi metninin geçici 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

GEÇİCİ MADDE 6. — Adalet Bakanlığı, 14 ncü maddenin ikinci fıkrasında sözü geçen Resmî Kararlar Dergisinin en geç bu kanunun yayınlanmasını takibeden bir sene içinde çıkarılmasını sağlar.

Yürürlük tarihi

MADDE 149. — Bu kanun yayımı tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

Kanunun yürütülmesi

MADDE 150. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Millet Meclisi Genel Kurulunun 13.5.1964 tarihli 102 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilmiştir.

Anayasa ve Adaliet Kom. kabul ettiği metin

GEÇİCİ MADDE 6. — Millet Meclisi metninin geçici 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 144. — Millet Meclisi metninin 148 nci maddesi 144 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 145. — Millet Meclisi metninin 149 ncu maddesi 145 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

